

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 2.5.2018
COM(2018) 321 final

ANNEX

ANEXĂ

la

**COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL
EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI
COMITETUL REGIUNILOR**

Un buget modern pentru o Uniune care protejează, capacitează și apără

Cadrul financiar multianual pentru perioada 2021-2027

{SWD(2018) 171 final}

CERCETARE ȘI INOVARE

Orizont Europa

Orizont Europa este programul emblematic al UE pentru susținerea cercetării și a inovării.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Cercetarea și inovarea reprezintă o parte esențială a societății bazate pe cunoaștere; o puternică dimensiune europeană poate mobiliza pentru această parte fonduri suplimentare la nivel național, fără substituire. De obicei, proiectele de cercetare și inovare selectate pentru finanțare din partea UE beneficiază de un nivel mai ridicat de cooperare în UE sau pe plan internațional. Acestea tind să aibă o amploare, o sferă și un nivel de sofisticare care le-ar împiedica să avanseze numai cu finanțare națională: 83 % din proiectele de cercetare și inovare din UE apreciate ca fiind de „excelente” nu ar fi putut avansa fără sprijinul UE. Într-o lume în care concurența tehnologică se accentuează, ne îndreptăm rapid către o societate cu emisii reduse de carbon, în care tehnologiile digitale se apropie din ce în ce mai mult de lumea fizică și de cea biologică. În acest context, lipsa investițiilor în cercetare și inovare la scara UE ar conduce la declinul competitivității noastre pe scena mondială. Acest lucru ar avea efecte indirecte asupra economiei, societății și mediului. Beneficiile specifice aduse de investițiile UE în domeniul cercetării și inovării sunt următoarele:

- ▶ reunesc resursele și cunoștințele din sectorul public și din cel privat pentru a produce un impact mai mare și a crea masa critică necesară pentru abordarea provocărilor globale și ocuparea poziției de lider pe piețele UE și pe cele mondiale;
- ▶ stimulează competitivitatea UE prin crearea de rețele, lanțuri valorice și piețe transnaționale și multidisciplinare, care difuzează cunoștințe și transferă tehnologie în întreaga Uniune, pentru a pregăti și a facilita introducerea de noi produse și servicii;
- ▶ consolidează excelența științifică prin încurajarea concurenței și a colaborării la nivelul UE;
- ▶ întăresc sprijinul pentru inovațiile revoluționare/creatoare de piață, respectând în același timp concurența loială;
- ▶ măresc atractivitatea UE ca spațiu pentru educație, cercetare, inovare și afaceri;
- ▶ au un efect structural pozitiv asupra ecosistemelor naționale de cercetare și inovare și a infrastructurilor de cercetare paneuropene;
- ▶ sprijină și potențază obiectivele UE și contribuie efectiv la realizarea priorităților de politică.

2. OBIECTIVE

Orizont Europa se concentrează pe știință și inovare, urmărind:

- ▶ să consolideze baza științifică și tehnologică a UE;
- ▶ să stimuleze competitivitatea UE și performanțele sale în materie de inovare;
- ▶ să contribuie la realizarea priorităților strategice ale UE și la abordarea provocărilor globale.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Programul are trei piloni:

1) Știința deschisă – Bazându-se pe succesul Consiliului European pentru Cercetare, al acțiunilor Marie Curie și al infrastructurilor de cercetare, pilonul adaugă mai multe resurse pentru proiectele cu impact mai mare. Proiectele sunt selectate utilizând o abordare „de jos în sus”, sunt definite și conduse de cercetători și rețele și sunt evaluate pe baza criteriului unic al excelenței. Scopul este de a stimula în întreaga Europă inovarea și spiritul antreprenorial în educație, pentru a asigura aptitudinile și competențele necesare pentru ca Europa să devină mai competitivă la nivel mondial.

2) Provocările globale și competitivitatea industrială – Acest pilon este construit pe clusterelor care urmăresc valorificarea punctelor forte și a activelor europene prin generarea de noi cunoștințe și transformarea acestora în inovații utile și prin dezvoltarea și aplicarea de tehnologii digitale și de tehnologii generice esențiale, împreună cu o nouă abordare a misiunii. Acesta va asigura susținerea de către activitățile de cercetare și inovare a priorităților de politică ale UE în domenii precum realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă, sănătatea, hrana și resursele naturale, reziliența și securitatea, clima, energia și mobilitatea necesare pentru crearea unei societăți cu emisii scăzute de carbon, circulară și rezistentă la schimbările climatice, competitivitatea industrială și alte provocări societale. **Poziția de lider în domeniul industrial** va fi proeminentă în cadrul pilonului și prin intermediul programului în ansamblul său.

3) Inovarea deschisă – Acest nou pilon va asigura un punct unic de contact pentru inovatorii cu potențial ridicat, care va urmări să plaseze Europa în fruntea inovării creatoare de piețe, printr-o abordare „de jos în sus”. Acesta va dezvolta viitoare tehnologii revoluționare și va atrage companiile inovatoare, care au potențialul de a se extinde la nivel internațional/european. Va oferi granturi rapide și flexibile, precum și instrumente bazate pe piață la care vor participa investitorii privați, asigurând, în același timp, faptul că sprijinul apropiat de activitățile pieței nu denaturează în mod nejustificat concurența dintre inovatori. Aceste obiective vor fi urmărite prin crearea unui Consiliu European pentru Inovare.

Vor exista măsuri suplimentare care vor spori sprijinul acordat ecosistemului de inovare european, în special prin cofinanțarea inițiativelor de parteneriat și recurgerea pe scară mai largă la achizițiile publice de inovații. Încurajarea guvernelor și a administrațiilor publice să adopte tehnologii inovatoare și difuzarea rezultatelor cercetării și inovării europene va amplifica semnificativ beneficiile aduse de inovare cetățenilor și întreprinderilor europene.

Centrul Comun de Cercetare va furniza factorilor de decizie din UE, ca parte a programului, dovezi științifice independente și asistență tehnică pe parcursul întregului ciclu de politică. **Institutul European de Inovare și Tehnologie** va sprijini toți cei trei piloni și se va dedica, în mod specific, provocărilor globale, în principal prin intermediul Comunităților sale de Cunoaștere și Inovare, care combină mediul de afaceri, cercetarea, învățământul superior și antreprenoriatul.

Programul va continua eforturile de a simplifica și mai multe norme pentru beneficiari. Principalele caracteristici operaționale vor include:

- ▶ se va urmări **simplificarea în continuare** a actualului sistem de rambursare a costurilor reale, care include modelul de finanțare simplificat și principiul unei singure rate de finanțare per proiect. În plus, pentru a reduce sarcina administrativă, se va explora posibilitatea de a utiliza mai des sume forfetare pentru finanțarea proiectelor,

cu condiția îndeplinirii activităților, împreună cu alte forme simplificate de finanțare prevăzute de noul regulament financiar.

- ▶ cu scopul de a **crește flexibilitatea**, viitorul program va permite repartizarea fondurilor între piloni și alocarea acestora în cadrul fiecărui pilon, pentru a reacționa rapid la chestiuni de politică sau la provocări emergente;
- ▶ vor fi avute în vedere viitoare **îmbunătățiri ale procesului de depunere și de evaluare a propunerilor**. Criteriile de evaluare, procesul și implicarea experților independenți vor sublinia excelența și impactul programului.
- ▶ Instrumentele și **schemele de finanțare din peisajul cercetării și inovării europene vor fi simplificate și coordonate** în beneficiul unor activități îmbunătățite de cercetare și inovare. Parteneriatele vor fi îmbunătățite pornind de la succesul întreprinderilor comune și vor fi corelate cu misiuni specifice. Vor fi simplificate, în special, schemele de sprijin specifice pentru inovare, acordate de nou-înființatul Consiliu European pentru Inovare. Va fi facilitată, de asemenea, combinarea granturilor Orizont Europa cu instrumentele financiare ale fondului InvestEU și cu alte programe de finanțare relevante ale UE.
- ▶ Există, de asemenea, posibilitatea de a **extinde și mai mult utilizarea de noi moduri de gestionare**, inclusiv prin delegare către agenții și printr-un set simplificat de parteneriate.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Complementaritățile și sinergiile cu alte programe de finanțare ale UE vor fi valorificate pe deplin. În acest scop, **fondurile structurale și de investiții europene** vor continua să furnizeze o parte importantă a fondurilor UE pentru cercetare și inovare, prin accentul mai puternic pus pe inovare. Schema „Mărcii de excelență” va fi extinsă pentru a permite proiectelor evaluate cu succes conform criteriilor programului Orizont Europa să fie finanțate la nivel regional din fondurile structurale și de investiții europene.

Obiectivele de politică urmărite de alte programe vor fi, în multe cazuri, susținute de acțiunile de cercetare și inovare prevăzute de Orizont Europa – programe precum **Europa digitală** vor beneficia de avansurile excepționale și de progresele pe termen lung înregistrate de cercetare și inovare în domenii precum securitatea cibernetică și inteligența artificială, care depind în foarte mare măsură de cercetarea de avangardă. Același lucru este valabil pentru agricultură și pescuit, sănătate, transporturi, energie și alte sectoare. Fonduri precum **Fondul pentru securitate internă** și **Fondul pentru gestionarea integrată a frontierelor** vor beneficia de rezultatele cercetării și inovării și vor stimula asimilarea produselor cercetării. Prin intermediul fondului **InvestEU**, rezultatele programului Orizont Europa vor putea fi transferate pe piață prin componentele specifice dedicate cercetării și inovării, precum și sprijinirii IMM-urilor inovatoare. Vor fi, de asemenea, asigurate complementaritatea și sinergiile cu cercetarea finanțată din **Fondul european de apărare** și cu **Programul spațial**, astfel încât rezultatele acestor programe să promoveze inovarea în ansamblul său.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>milioane EUR</i>
Pachetul pentru Orizont Europa	97 600*
Pachetul pentru Programul Euratom pentru cercetare și formare	2 400
Pachetul total pentru 2021-2027	100 000*

* Acest pachet include 3,5 miliarde EUR alocate prin Fondul InvestEU și 10 miliarde EUR pentru susținerea cercetării și inovării în sectorul alimentar, al agriculturii, al dezvoltării rurale și al bioeconomiei.

CERCETARE ȘI INOVARE

Programul Euratom pentru cercetare și formare

Programul Euratom pentru cercetare și formare asigură finanțare pentru **cercetarea și formarea profesională în domeniul nuclear** în Uniunea Europeană.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Principala valoare adăugată europeană a Programului Euratom este mobilizarea unui portofoliu mai amplu de excelență, competență și multidisciplinaritate în domeniul cercetării fisiunii și fuziunii nucleare decât ar fi fost posibil la nivelul statelor membre. Tehnologiile care utilizează radiațiile nucleare și ionizante continuă să îndeplinească un rol important în viața cetățenilor europeni, indiferent dacă este vorba despre energie și securitatea aprovizionării cu energie, utilizarea radiațiilor în aplicații medicale și industriale sau gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive. Utilizarea acestor tehnologii în condiții de siguranță și securitate este de o importanță capitală, iar programele de cercetare contribuie la menținerea celor mai înalte standarde de siguranță, securitate și garanții în acest domeniu. Programul Euratom se concentrează, de asemenea, pe dezvoltarea energiei de fuziune, care reprezintă o sursă potențial inepuizabilă de energie, ce nu afectează clima.

Abordarea la nivelul UE a securității nucleare este importantă și din perspectiva faptului că un accident nuclear poate avea consecințe negative atât pentru țările din Europa, cât și pentru cele din afara Europei. Programul Euratom permite, de asemenea, o coordonare mai amplă a educației și a formării în întreaga Europă, utilizarea infrastructurilor de cercetare și cooperarea internațională. Acest aspect aduce beneficii în special statelor membre mai mici, care pot profita de economiile de scară permise de efectul punerii în comun la nivel european. Programul furnizează, prin intermediul Centrului Comun de Cercetare, o importantă consultanță științifică independentă în sprijinul punerii în aplicare a politicilor europene în domeniul siguranței nucleare, al gestionării combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive și al protecției împotriva radiațiilor. Datorită infrastructurilor sale independente, Centrul Comun de Cercetare furnizează, de asemenea, servicii unice în domeniul siguranței și securității nucleare și joacă un rol esențial în sistemul de garanții nucleare al Euratom. Implicarea industriei europene în activitățile de cercetare din domeniul fuziunii nucleare încurajează inovarea, de exemplu, prin dezvoltarea de produse derivate de înaltă tehnologie pentru alte sectoare, cum ar fi sectorul medical și aviația.

2. OBIECTIVE

Obiectivele Programului pentru cercetare și formare al Euratom sunt următoarele: continuarea și susținerea cercetărilor privind toate aspectele **siguranței și securității nucleare, reducerea riscurilor asociate expunerii la radiații, susținerea pregătirii pentru situații de urgență și pentru intervenții în caz de accidente care implică radiații și gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive**. Programul are, de asemenea, scopul de a susține dezvoltarea energiei de fuziune, având în vedere potențialul major al acesteia de a contribui la decarbonizarea mixului energetic.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Programul Euratom acordă granturi de cercetare prin intermediul cererilor de propuneri concurențiale (acțiuni indirecte) și finanțează activitățile de cercetare desfășurate de Centrul Comun de Cercetare al Comisiei (acțiuni directe). Programul este pus în aplicare cu ajutorul instrumentelor și normelor din Programul-cadru pentru cercetare și inovare. Pentru simplificarea în continuare a programului se va propune o listă unică de obiective pentru acțiunile directe și cele indirecte.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Programul Euratom completează programul **Orizont Europa** și asigură sinergii cu acesta în domenii cum ar fi sănătatea (aplicațiile medicale ale radiațiilor ionizante), securitatea, energia, precum și educația și formarea profesională. Programul Euratom de cercetări în domeniul fuziunii va fi derulat în deplină complementaritate și coordonare cu activitățile ITER (**Reactorul termonuclear experimental internațional**). Programul Euratom va continua alinierea programelor naționale privind fuziunea, protecția împotriva radiațiilor și gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, prin punerea în aplicare a Programelor comune europene. În plus, în domenii precum dezvoltarea și testarea tehnologiilor, formare și schimbul de bune practici, sunt de așteptat sinergii cu **programele de dezafectare a instalațiilor nucleare**.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>milioane EUR</i>
Pachetul pentru Orizont Europa	97 600*
Pachetul pentru Programul Euratom pentru cercetare și formare	2 400
Pachetul total pentru 2021-2027	100 000*

* Acest pachet include 3,5 miliarde EUR alocate prin fondul InvestEU și 10 miliarde EUR pentru susținerea cercetării și inovării în sectorul alimentar, al agriculturii, al dezvoltării rurale și al bioeconomiei.

ITER - Reactorul termonuclear experimental internațional

ITER, Reactorul termonuclear experimental internațional, este un **proiect pe termen lung, primul de acest fel, de construire și operare a unui reactor pentru a testa fezabilitatea fuziunii nucleare ca sursă de energie.**

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Fuziunea nucleară este o sursă de energie potențial inepuizabilă, care nu afectează clima și nu produce gaze cu efect de seră sau radioactivitate pe termen lung. În contextul în care decarbonizarea economiei și combaterea schimbărilor climatice la nivel mondial ocupă un loc de frunte pe agendă, fuziunea oferă perspective care nu pot fi ignorate.

Nici industria de profil, nici țările nu sunt în măsură să deruleze proiectul în mod individual. Acesta este motivul pentru care Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euratom) a semnat în 2006 un tratat internațional – „Acordul ITER” – cu șase parteneri (Statele Unite, Rusia, Japonia, China, Coreea de Sud și India). Euratom contribuie în proporție de aproximativ 45 % la costurile de construcție. Franța, în calitate de țară gazdă, finanțează un procent de 20 % din contribuția Euratom, restul de 80 % fiind asigurat din bugetul UE. Acțiunea la nivelul UE asigură economii de scară, o mai mică fragmentare și o masă critică de resurse și competențe.

Realizarea și exploatarea fuziunii este un obiectiv pe termen lung, dar proiectul, în fazele sale de achiziție publică și de construcție, aduce deja beneficii importante industriei și cercetării din UE. Peste trei sute de companii, inclusiv întreprinderi mici, din 20 de state membre și din Elveția și aproximativ șaiszeci de organizații de cercetare s-au angajat în cercetarea și inovarea de vârf pentru a furniza componente, fapt care le oferă șansa de a dezvolta produse derivate pentru alte sectoare (energie, sectorul medical, aviație și sectoarele de înaltă tehnologie).

2. OBIECTIVE

Conform obligațiilor internaționale ale Euratom, programul sprijină **construcția reactorului** pe amplasamentul din Cadarache (Franța), astfel încât acesta să inițieze până în 2025 experimentele cu plasmă de hidrogen, care vor pune bazele avansării cu succes către etapa operațională de generare a energiei electrice la capacitate maximă până în 2035. Aceste etape reprezintă pași necesari pentru ca fuziunea să devină o posibilă sursă de energie sustenabilă.

Programul contribuie nu numai la edificarea unei uniuni energetice reziliente, dotată cu o politică prospectivă în domeniul schimbărilor climatice, ci și la crearea de locuri de muncă și creștere, oferind industriilor europene de înaltă tehnologie și întreprinderilor europene mici o oportunitate valoroasă de a inova și de a dezvolta produse în afara fuziunii. În sfârșit, livrarea în timp util a componentelor care revin UE și participarea activă la procesele de guvernare asigură UE păstrarea fără întrerupere a poziției de lider al proiectului.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Programul va continua să fie pus în aplicare în numele UE de către întreprinderea comună „Fusion for Energy”. UE va menține un plafon pentru cheltuieli în Regulamentul privind cadrul financiar multianual și se va asigura că plata fondurilor se bazează pe performanțe și pe

livrările efective pe teren. În acest sens, revizuirea radicală a gestionării proiectului în 2015 și actualizarea scenariului de referință în 2016 au condus la creșterea fiabilității calendarelor și a costurilor proiectului până la finalizarea sa.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Reactorul termonuclear experimental internațional, care reprezintă unul dintre cele mai mari proiecte experimentale construite vreodată, contribuie la plasarea UE în avangarda cercetării și inovării la nivel mondial. Acesta mobilizează resurse și know-how semnificative, aducând beneficii comunității de cercetare industrială din UE. ITER este în deplină sinergie cu programul Euratom, care sprijină **dezvoltarea cercetării de avangardă în domeniul fuziunii nucleare**. Acesta face parte din Foaia generală de parcurs către fuziune, elaborată de comunitatea științifică europeană din domeniul fuziunii. În plus, programul va consolida în continuare poziția UE de lider internațional credibil, care își îndeplinește obligațiile internaționale și este angajat în lupta împotriva schimbărilor climatice.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>milioane EUR</i>
Pachetul total pentru 2021-2027	6 070

INVESTIȚIILE STRATEGICE EUROPENE

InvestEU

Fondul InvestEU este **noul instrument de investiții al Uniunii**. Acesta furnizează o garanție a UE cu scopul de a mobiliza finanțări publice și private, sub formă de împrumuturi, garanții, participațiuni sau alte **instrumente bazate pe piață**, pentru investițiile strategice în sprijinul politicilor interne ale UE. Fondul se bazează pe experiența punerii în aplicare cu succes în actuala perioadă 2014-2020 a Fondului european pentru investiții strategice și a altor instrumente financiare.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Obiectivele pe termen lung ale UE privind sustenabilitatea, competitivitatea și creșterea favorabilă incluziunii necesită investiții semnificative în noi modele de mobilitate, energii regenerabile, eficiență energetică, cercetare și inovare, digitalizare, educație și competențe, infrastructura socială, economia circulară, capitalul natural, combaterea schimbărilor climatice sau crearea și dezvoltarea întreprinderilor mici. Sunt necesare eforturi reînnoite pentru a soluționa deficiențele persistente ale pieței cauzate de aversiunea față de risc a investitorilor privați, capacitatea limitată a sectorului public și ineficiențele structurale ale mediului de investiții. Statele membre nu pot întotdeauna să acopere, în mod individual, aceste deficite în materie de investiții.

Deficitele semnificative din acest domeniu nu pot fi soluționate numai prin acordarea de granturi. În setul UE de instrumente bugetare, instrumentele financiare, cu efect de pârghie și mai apropiate de piață, completează în mod eficient granturile. Intervenția la nivelul UE asigură obținerea de economii de scară în utilizarea instrumentelor financiare inovatoare, întrucât catalizează investițiile private din întreaga UE și recurge, în cel mai eficient mod, în acest scop, la instituțiile europene și la competențele acestora.

Intervenția UE oferă, de asemenea, acces la un portofoliu diversificat de proiecte europene și permite elaborarea de soluții inovatoare de finanțare, care pot fi extinse sau reproduse în toate statele membre. În consecință, în special în cazul marilor programe de investiții, efectul multiplicator și impactul pe teren sunt mult mai mari decât cele care ar putea fi obținute printr-o inițiativă desfășurată într-un singur stat membru. Intervenția la nivelul UE conferă, de asemenea, flexibilitate pentru a sprijini intermediarii și beneficiarii finali în locurile în care este nevoie de aceștia, deseori în zonele urbane care nu beneficiază neapărat de fondurile structurale și de investiții europene. În plus, aceasta răspunde în mod eficient nevoilor de investiții legate de obiectivele de politică de la nivelul UE, completând eforturile de promovare a reformelor structurale și a unui mediu de reglementare îmbunătățit, pentru a acoperi astfel, în perioada de după 2020, deficitele de investiții rămase.

2. OBIECTIVE

Fondul InvestEU urmărește mobilizarea investițiilor în UE pentru a sprijini prioritățile politice și a contribui la integrarea piețelor europene de capital și la consolidarea pieței unice. Acesta va viza investițiile care promovează **infrastructura sustenabilă, cercetarea și inovarea, transformarea digitală, accesul la finanțare al întreprinderilor mici și mijlocii, educația, competențele, infrastructura socială**, precum și dezvoltarea și consolidarea structurilor de

piață care stau la baza **microcreditelor și a economiei sociale**. Investițiile în sectorul digital vor reprezenta o prioritate orizontală de prim rang pentru toate componentele fondului InvestEU. În plus, fondul InvestEU prevede sprijin sub formă de consultanță și măsuri de însoțire pentru a încuraja crearea și dezvoltarea de proiecte.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Programul InvestEU va cuprinde fondul InvestEU, Asistența InvestEU și portalul InvestEU.

Fondul InvestEU va reuni toate instrumentele financiare gestionate la nivel central într-un singur instrument la nivelul UE¹ de garantare, comun mai multor politici și flexibil, care va permite realizarea de economii de scară importante – conform principiului „să facem mai mult cu mai puțin” – și va atrage investitori privați. Bazându-se pe Fondul european pentru investiții strategice, fondul InvestEU va remedia deficiențele pieței și cazurile de investiții suboptimale, furnizând o garanție a UE partenerului strategic pentru punere în aplicare al Comisiei, Grupul BEI, precum și altor parteneri, cum ar fi băncile și instituțiile naționale de dezvoltare sau instituțiile financiare internaționale (de exemplu, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare). Pentru a asigura cel mai bun mix posibil de finanțare pentru proiectele strategice din întreaga UE, fondul InvestEU va permite combinarea simplă cu granturi de la bugetul UE, precum și cu fondurile structurale și de investiții europene (în mod voluntar).

Pornind de la Platforma europeană de consiliere în materie de investiții, Asistența InvestEU va asigura promotorilor de proiecte un unic punct de acces la o asistență completă pentru dezvoltarea de proiecte. Bazându-se pe o rețea puternică de parteneri, Asistența InvestEU va contribui la demararea proiectelor și la pregătirea acestora pentru investiții. Portalul InvestEU va reuni investitorii cu promotorii de proiecte, pornind de la Portalul european pentru proiecte de investiții.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Ca instrument de aplicare a politicilor UE, fondul InvestEU va stimula investițiile în deplină sinergie cu politicile și programele UE corespunzătoare, cum ar fi **Mecanismul pentru interconectarea Europei, Orizont Europa, Programul Europa digitală sau Programul Piața unică**. Acesta va asigura complementaritatea cu investițiile din **fondurile structurale și de investiții europene**, precum și cu sprijinul UE furnizat sub formă de granturi prin intermediul unor **programe de cheltuieli relevante**. În plus, programul va permite combinarea instrumentelor financiare cu granturi din alte programe, în special în cazul proiectelor care nu generează suficiente venituri.

¹ Fără a aduce atingere responsabilității direcțiilor generale relevante.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>		<i>milioane EUR</i>
Componentă	Garanție bugetară	Investiții mobilizate (estimări)
Infrastructura sustenabilă	11 500	185 000
Cercetare și inovare	11 250	200 000
Investiții sociale și competențe	4 000	50 000
Întreprinderi mici și mijlocii	11 250	215 000
Total	38 000	650 000

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>milioane EUR</i>
Pachetul total pentru 2021-2027	15 725*
din care:	
Provizionarea Fondului de garantare	15 200*
Asistența pentru dezvoltarea de proiecte	525

* Acest pachet include 1 miliard EUR reprezentând restituirile așteptate de la actualele instrumente financiare

INVESTIȚIILE STRATEGICE EUROPENE

Mecanismul pentru interconectarea Europei

Mecanismul pentru interconectarea Europei sprijină **investițiile în infrastructurile transfrontaliere din sectorul transporturilor, cel al energiei și cel digital.**

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

La baza pieței unice stă garanția că bunurile, capitalul, serviciile și forța de muncă pot circula liber de la un stat membru la altul. Cu toate acestea, între statele membre și între regiuni există în continuare diferențe care fragmentează UE și împiedică buna funcționare a pieței unice. Acestea pot fi, de exemplu, consecința reliefului sau a lipsei de standarde interoperabile. Pentru a depăși această fragmentare și a asigura faptul că piața unică produce pe deplin rezultate, articolul 170 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene prevede dezvoltarea de către UE a unor rețele transeuropene în sectoarele infrastructurilor de transport, telecomunicații și energie. În plus, ca urmare a preocupărilor legate de mediu, politica energetică a UE ar trebui să promoveze interconectarea rețelelor energetice și integrarea transfrontalieră a energiilor regenerabile. Acest lucru corespunde și necesității de a răspunde provocărilor legate de decarbonizarea și digitalizarea economiei europene.

Mecanismul este conceput pentru încurajarea investițiilor în rețelele transeuropene. Aceste rețele și cooperarea transfrontalieră nu sunt numai esențiale pentru funcționarea pieței unice, ci și strategice pentru punerea în aplicare a uniunii energetice și a pieței unice digitale și pentru dezvoltarea unor moduri de transport durabile. Rețelele interoperabile transfrontaliere sunt esențiale pentru reducerea fragmentării actuale. În lipsa intervenției UE, operatorii privați și autoritățile naționale nu dispun de suficiente stimulente pentru a investi în proiectele de infrastructură transfrontalieră. Mecanismul oferă, de asemenea, posibilitatea de a instala tehnologii elaborate la nivelul UE, în special, prin intermediul programelor-cadru pentru cercetare și inovare ale UE, stimulând adoptarea acestora de către piață și asigurând utilizarea de către rețelele transeuropene a celor mai avansate echipamente disponibile.

2. OBIECTIVE

Mecanismul pentru interconectarea Europei sprijină investițiile și cooperarea pentru dezvoltarea infrastructurii în sectorul transporturilor, cel al energiei și cel digital și interconectează UE și regiunile sale. Acesta se aliniază și mai mult la obiectivele de politică privind decarbonizarea și digitalizarea economiei europene, acoperind trei componente:

- ▶ în ceea ce privește **transporturile**, mecanismul urmărește finalizarea ambelor niveluri ale rețelei europene pentru toate modurile de transport: magistrala strategică (și anume, rețeaua centrală) până în 2030 și nivelul mai extins al acesteia (și anume, rețeaua globală) până în 2050. Acesta sprijină, de asemenea, instalarea de **sisteme europene de management al traficului** în transportul aerian și în cel feroviar și contribuie la tranziția UE către **mobilitatea conectată, durabilă, favorabilă incluziunii și sigură**. Mecanismul contribuie la **decarbonizarea transporturilor**, de exemplu prin crearea unor rețele europene de infrastructură de încărcare și pentru combustibili alternativi sau prin prioritizarea modurilor de transport care protejează mediul;

- ▶ în ceea ce privește **energia**, accentul este pus pe finalizarea secțiunilor prioritare ale rețelelor energetice esențiale pentru piața internă. Mecanismul urmărește, de asemenea, să asigure **rețele energetice inteligente și digitalizate**, pentru a îndeplini obiectivele de interconectare și a îmbunătăți securitatea aprovizionării. Promovarea cooperării dintre statele membre în ceea ce privește integrarea proiectelor transfrontaliere din domeniul energiilor regenerabile va fi, de asemenea, esențială;
- ▶ în **sectorul digital**, mecanismul maximizează beneficiile pe care piața unică digitală le poate aduce tuturor cetățenilor și întreprinderilor. Instalarea de **rețele digitale de foarte mare capacitate** susține toate serviciile digitale inovatoare, inclusiv mobilitatea conectată. În plus, aceasta contribuie la asigurarea accesului tuturor actorilor socioeconomiци importanți, cum ar fi școlile, spitalele, nodurile de transport, principalii furnizori de servicii publice și întreprinderile puternic digitalizate, la **conexiuni în bandă largă adaptate exigențelor viitorului până în 2025**.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Mecanismul pentru interconectarea Europei va fi gestionat la nivel central de către Comisie, cu sprijinul Agenției Executive pentru Inovare și Rețele. Agenția a înregistrat rezultate excelente în optimizarea utilizării mecanismului și a acumulat o bogată experiență în monitorizarea proiectelor. Delegarea tuturor celor trei sectoare ale mecanismului către o singură agenție va genera, de asemenea, economii de scară și sinergii între cele trei componente: transporturi, energie și sectorul digital.

Granturile vor rămâne modalitatea preferată de a acoperi deficitele care afectează proiectele de infrastructură. Va fi promovată în continuare utilizarea unor forme simplificate de granturi.

Granturile vor fi, de asemenea, utilizate în combinație cu instrumente financiare, în special din fondul InvestEU, sau cu finanțare de la instituții financiare publice sau private, pentru a mobiliza sprijin pentru investiții. Programul nu va fi dotat cu instrumente financiare proprii, întrucât acestea vor fi asigurate de Fondul InvestEU pentru a evita suprapunerile care au avut loc în perioada curentă, precum și pentru a optimiza peisajul instrumentelor financiare ale UE.

Mecanismul va exploata pe deplin sinergiile dintre sectorul transporturilor, cel al energiei și cel digital. În special, este necesar să se acorde o atenție deosebită soluțiilor de infrastructură inovatoare (cum ar fi rețelele inteligente, stocarea energiei, e-mobilitatea, infrastructura de încărcare și combustibilii alternativi) pentru ca pachetele „Energie curată pentru toți” și „Mobilitate curată” să producă rezultate. Normele și punerea în aplicare ale viitorului program vor fi, prin urmare, suficient de flexibile pentru a susține acțiunile aflate la intersecția diferitelor componente, de exemplu, combustibilii alternativi și e-mobilitatea pentru toate modurile de transport (care au impact atât asupra energiei, cât și asupra transporturilor), vehiculele și navele cu conducere automată (transporturi/sectorul digital), încorporarea tehnologiilor digitale (în special, a internetului obiectelor) în rețelele energetice, crearea internetului energiei (care are impact asupra energiei, a transporturilor și a sectorului digital) și integrarea energiilor regenerabile susținută de o infrastructură verde transfrontalieră funcțională (energie și sectorul digital).

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Pe lângă sinergiile din cadrul programului, mecanismul va interacționa mai bine cu alte programe ale UE. De exemplu, acțiunea sa asupra infrastructurii de conectivitate fizică din

întreaga UE va completa dezvoltarea serviciilor digitale din cadrul **programului Europa digitală**.

Programul și **fondurile structurale și de investiții europene** se vor completa, de asemenea, reciproc în domeniul investițiilor în infrastructură. De exemplu, în sectorul transporturilor, mecanismul se va concentra pe dimensiunea rețelei transeuropene, în special pe coridoarele transfrontaliere, în timp ce Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune vor acorda prioritate proiectelor de transport cu accent național, regional și urban. În mod similar, în sectorul energiei, mecanismul se va concentra pe infrastructură, inclusiv pe proiectele relevante pentru integrarea transfrontalieră a energiilor regenerabile, în timp ce fondurile structurale și de investiții europene pot susține rețelele inteligente locale și proiectele privind energiile regenerabile. Componenta digitală se va concentra pe proiectele cu puternic impact transfrontalier și transsectorial și pe maximizarea amprentei investițiilor private. În plus, mecanismul va urmări creșterea atractivității sale pentru a reuni fonduri din bugetele naționale în beneficiul proiectelor de interes comun din sectorul digital.

Programul poate susține instalarea tehnologiilor inovatoare dezvoltate în cadrul programului **Orizont Europa**, în timp ce acesta din urmă sprijină dezvoltarea tehnologică în amonte.

Ținând seama de experiența pozitivă din perioada în curs, va fi pusă la dispoziția componentei „Transporturi”, în gestiune directă, o contribuție din **Fondul de coeziune**. În plus, tot la dispoziția componentei Transporturi va fi pusă și o finanțare din clusterul **Apărare**, pentru a se asigura că infrastructurile de transport de importanță strategică sunt adecvate pentru nevoile în materie de mobilitate militară.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>milioane EUR</i>
Pachetul total pentru 2021-2027	42 265
Sectorul digital	3 000
Energie	8 650
Transporturi	30 615
din care:	
Pachetul general	12 830
Contribuția din Fondul de coeziune	11 285
Sprijinul pentru mobilitatea militară	6 500

INVESTIȚIILE STRATEGICE EUROPENE

Programul Europa digitală

Europa digitală este un nou program dedicat **transformării digitale** a serviciilor publice și a întreprinderilor, prin stimularea investițiilor din prima linie în **domeniul calculului de înaltă performanță și al datelor, al inteligenței artificiale, al securității cibernetice și al competențelor digitale avansate**, precum și prin **instalarea pe scară largă a tehnologiilor digitale** în sectoarele economice europene. Acesta se bazează pe acțiunile existente, cum ar fi soluțiile de interoperabilitate pentru administrațiile publice europene, întreprinderi și cetățeni și pe proiectele-pilot din domeniul securității cibernetice și al calculului de înaltă performanță.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Digitalizarea este în mod inerent un fenomen transfrontalier și transsectorial. O acțiune la nivelul UE poate face ca piața unică digitală să devină o realitate în care politicile digitale sunt coordonate în întreaga UE, serviciile publice digitale și infrastructurile instalate de statele membre nu mai sunt fragmentate, iar tehnologia digitală este difuzată în mod uniform, reducând decalajele dintre programele UE și cele naționale de digitalizare și evitând decalajul digital. Intervenția UE va genera, de asemenea, coinvestiții și economii de scară provenind din achizițiile publice comune de supercalculatoare și din partajarea costurilor de întreținere.

Capacitățile digitale sunt esențiale pentru a face față concurenței globale și a analiza masa critică de megadate care stau la baza inovării în domeniul inteligenței artificiale. Competitivitatea Europei pe plan internațional este limitată de digitalizarea redusă a întreprinderilor mici și mijlocii, aceasta fiind o problemă care necesită îmbunătățirea accesului la finanțare, tehnologie și competențe. Accentul este pus pe capacitățile digitale și pe competențele avansate, care sunt esențiale pentru a face față concurenței mondiale, a aborda provocările societale și a aduce tuturor cetățenilor și întreprinderilor avantajele transformării digitale.

Programul va sprijini o serie de proiecte ambițioase, care vor utiliza în mod optim aceste capacități digitale și cele mai recente tehnologii digitale din domenii de interes public precum sănătatea, administrația publică, sistemul judiciar și educația, asigurând disponibilitatea și interoperabilitatea soluțiilor în întreaga UE.

Securitatea cibernetică este esențială pentru asigurarea încrederii în produsele și serviciile digitale și trebuie abordată la nivel european, având în vedere viteza și propagarea pe scară largă a atacurilor cibernetice. Investițiile la nivelul UE vor asigura sectoarelor public și privat o infrastructură mai sigură, precum și instrumente și competențe pentru a combate atacurile la sursă și a evita propagarea acestora și mijloace pentru a le trasa și preveni. Astfel de investiții vor fi esențiale pentru protecția cetățenilor, a guvernelor și a întreprinderilor din întreaga UE.

2. OBIECTIVE

Transformarea digitală a Europei și creșterea competitivității acesteia pe plan internațional trebuie accelerate prin:

- **consolidarea capacităților** în domenii precum calculul de înaltă performanță, securitatea cibernetică, inteligența artificială și competențele digitale;

- ▶ **difuzarea** pe scară mai largă și **utilizarea optimă a tehnologiilor digitale** în sectorul public și în cel privat, în cazurile în care există disfuncționalități ale pieței (de exemplu, pentru întreprinderile mici și mijlocii);
- ▶ **alinierea politicilor UE cu cele ale statelor membre și cu cele regionale și reunirea** resurselor private și a celor industriale pentru a multiplica investițiile și a dezvolta sinergii mai puternice.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Programul va fi gestionat la nivel central de către Comisie și va avea cinci piloni interdependenți, care se vor consolida reciproc.

- 1) infrastructurile de **calcul de înaltă performanță** și de procesare a datelor vor fi achiziționate în comun pentru a crea un ecosistem european integrat de supercalculatoare (care include echipamente, programe și aplicații) ce va fi utilizat, în special, în domeniile de interes public;
- 2) capacitățile de **securitate cibernetică** ale administrației publice și ale întreprinderilor vor fi îmbunătățite prin: (i) achiziția de soluții, echipamente, instrumente și date avansate; (ii) îmbunătățirea accesului la instalațiile de testare și de certificare și (iii) asigurarea de asistență tehnică și de competențe;
- 3) în UE vor fi achiziționate și puse la dispoziție pe scară largă în centre de inovare digitală platforme deschise și „spații comune de date” pentru **inteligența artificială**, care vor asigura întreprinderilor mici și inovatorilor locali instalații de testare și cunoștințe.
- 4) pilonul **competențelor digitale avansate** va oferi studenților și experților în tehnologie oportunitatea de a-și continua formarea profesională în tehnologiile digitale avansate (analiza datelor, robotică, inteligență artificială, lanțuri de blocuri, securitate cibernetică, calcul de înaltă performanță, tehnologii cuantice etc.), precum și cursuri specializate și stagii în întreprinderi care instalează tehnologii avansate;
- 5) proiectele de instalare pe scară largă vor sprijini **tranziția domeniilor de interes public larg la era digitală**. Acestea vor alinia investițiile statelor membre și ale UE pentru a asigura disponibilitatea pe scară largă și interoperabilitatea soluțiilor rezultate, continuând acțiunile și serviciile furnizate în cadrul programelor precedente. Se va acorda sprijin și întreprinderilor mici și mijlocii, pentru ca acestea să se angajeze în transformarea digitală, în special în domenii precum inteligența artificială.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Pe lângă susținerea mai largă a realizării pieței unice digitale, Programul Europa digitală va asigura consolidarea capacităților digitale și instalarea pe scară largă a tehnologiilor, necesare pentru o serie de alte programe ale UE. În multe domenii, cum ar fi sănătatea, administrația publică, justiția și educație, programul va contribui la activitățile UE de promovare a unor servicii publice moderne și eficiente. Sprijinul pentru un sector economic dinamic va potența, de asemenea, programele concentrate pe creștere și politica industrială. Crearea unui mediu sigur pentru serviciile digitale va sprijini toate acțiunile din sectorul digital, iar în domeniul securității cibernetică, programul va completa în mod specific acțiunile finanțate din **Fondul pentru securitate internă**.

Programul va beneficia, la rândul său, de rezultatele revoluționare ale cercetării și inovării din cadrul **programului Orizont Europa**, pe care le va integra treptat în domeniile de interes public, contribuind astfel la exploatarea lor comercială. **Mecanismul pentru interconectarea Europei** va susține infrastructura de conectivitate fizică necesară pentru serviciile furnizate în cadrul programului Europa digitală. Centrele de inovare digitală pentru întreprinderile mici și mijlocii și pentru inovatorii locali și digitalizarea coordonată a administrațiilor publice regionale vor îmbunătăți interoperabilitatea și vor crea sinergii cu programele naționale/regionale din cadrul **fondurilor structurale și de investiții europene**. Va fi organizată o cerere deschisă în vederea acordării de granturi pentru crearea de Centre de inovare digitală în toate regiunile europene, care vor asigura instalații de testare pentru inteligența artificială și cunoștințe, cu scopul de a facilita transformarea digitală a micilor întreprinderi.

Vor fi încurajate, de asemenea, sinergiile specifice cu alte instrumente inovatoare, cum ar fi **Institutul European de Inovare și Tehnologie**, precum și acordarea de sprijin din **Fondul european de dezvoltare regională**. Programul avansat de oportunități digitale completează obiectivele **Fondului social european+** și ale programului **Erasmus +**, soluționând decalajul dintre cererea și oferta de experți în noile tehnologii digitale.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>milioane EUR</i>
Pachetul total pentru 2021-2027	9 194

PIAȚA UNICĂ

Programul privind piața unică

Noul **Program privind piața unică** susține funcționarea eficientă a pieței unice, asigurând cooperarea dintre autorități și furnizarea de servicii pentru cetățeni și întreprinderi, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii. Acesta susține, de asemenea, stabilirea de standarde și elaborarea de norme de către UE în domenii precum accesul la piețe și la finanțare, protecția consumatorilor, siguranța alimentară, combaterea spălării banilor, concurență, statistică, raportare financiară și audit. Programul reunește acțiuni încununate de succes, cum ar fi COSME, Programul pentru întreprinderi mici și mijlocii și Programul pentru statistică. Acesta va fi completat cu instrumente și servicii pentru guvernanta pieței interne, cum ar fi portalul „Europa ta”, „Europa ta – Consiliere”, Serviciul de informații privind piața internă și SOLVIT, rețeaua pentru soluționarea eficientă a problemelor intervenite pe piața internă.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Piața unică este o piatră de temelie a UE. Beneficiile acesteia continuă să ocupe un loc important în așteptările cetățenilor și ale întreprinderilor și în ceea ce aceștia apreciază cel mai mult la UE. Sprijinul la nivelul UE este indispensabil pentru asigurarea **funcționării eficiente a pieței unice**. Aceasta include asigurarea bunei sale guvernante și a înaltei calități și relevanțe a normelor sale. Aceasta înseamnă, de asemenea, garantarea faptului că cetățenii și întreprinderile sunt dotați cu instrumentele adecvate pentru a o înțelege și a beneficia de avantajele sale.

O piață unică funcțională are nevoie de cetățeni informați, de consumatori și de întreprinderi în măsură să acționeze, în special de mici întreprinderi, care reprezintă două treimi din locurile de muncă din Europa. Având în vedere creșterea constantă a activităților transfrontaliere, evoluția rapidă a tehnologiei și apariția de noi produse/servicii/practici, creșterea așteptărilor consumatorilor și înmulțirea provocărilor transfrontaliere cu care se confruntă administrațiile publice, este necesară o acțiune continuă și coordonată la nivelul UE pentru a soluționa o **dublă provocare**. Prima parte a acesteia constă în soluționarea **fragmentării** persistente a pieței unice printr-o mai strânsă cooperare, mecanisme de prevenire, asigurarea aplicării legislației, consiliere și comunicarea drepturilor și a oportunităților. A doua parte constă în **adaptarea** normelor și a standardelor UE, precum și a aplicării acestora la provocările complexe aflate în creștere. Aceste provocări sunt legate în special de impactul combinat al tendințelor consacrate: digitalizarea și globalizarea comerțului, împreună cu presiunea concurențială mai mare care este de așteptat din partea țărilor terțe.

Protecția împotriva amenințărilor transfrontaliere la adresa siguranței alimentare poate fi eficientă și eficientă numai dacă este coordonată la nivelul UE. În aceste domenii, valoarea adăugată a UE crește datorită uniformizării normelor și a protecției consumatorilor în întreaga UE.

Micile întreprinderi din UE se confruntă, de asemenea, cu provocări comune, care nu afectează întreprinderile mari, ce le împiedică să profite de beneficiile pieței unice. Pentru a depăși aceste obstacole, este necesar sprijinul UE.

2. OBIECTIVE

O piață unică ce funcționează bine și este adaptată la exigențele viitorului necesită intervenții pentru **a capacita consumatorii și a permite întreprinderilor și administrațiilor publice** să profite pe deplin de integrarea și deschiderea pieței. Acestea vor contribui la consolidarea capacităților lor de a-și afirma și apăra interesele.

Programul va aborda **nevoile specifice ale întreprinderilor și, în special, ale întreprinderilor mici și mijlocii** în diferitele etape ale dezvoltării lor, pentru a le ajuta să profite de oportunitățile pieței unice, inclusiv prin asigurarea accesului la piețele în creștere rapidă din afara UE și la lanțurile valorice mondiale.

Acesta va consolida **cooperarea normativă și administrativă** dintre statele membre și cu Comisia. Va încuraja capacitatea operațională de punere în aplicare a statelor membre, pentru a asigura o mai bună convergență/integrare, încredere și prevenirea eficace a barierelor, precum și pentru a proteja cetățenii.

Va asigura **stabilirea de norme și standarde de înaltă calitate** în mod eficace. Va dota actorii responsabili cu aplicarea legislației pieței unice cu o bază de date solidă și cu instrumentele adecvate pentru a aborda provocările emergente, cu caracter transfrontalier din ce în ce mai pronunțat. Programul va asigura cooperarea cu partenerii internaționali pentru asigurarea convergenței standardelor internaționale și promovarea intereselor de politică ale UE.

Acesta va promova un nivel ridicat de **sănătate și bunăstare a animalelor și de sănătate a plantelor**, protejând astfel consumatorii și mediul, inclusiv prin asigurarea pregătirii pentru crize și a răspunsului în caz de crize și prin controale oficiale eficace ca factori de producție care favorizează creșterea, contribuind la buna funcționare a pieței unice și îmbunătățind competitivitatea UE.

Va produce și va difuza **statistici europene de înaltă calitate**, indispensabile pentru procesul decizional din toate domeniile de politică, precum și măsurări ale performanței și impactului inițiativelor UE.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Integrarea într-un singur program a **diferitelor instrumente legate de piața unică** gestionate la nivel central de către Comisie urmărește să reducă suprapunerile, să mărească sinergiile și să faciliteze comunicarea și cooperarea în rețea cu toate grupuri de părți interesate. O astfel de consolidare a activităților este avantajoasă din punct de vedere economic și eficientă din punctul de vedere al costurilor.

Garantiile pentru împrumuturile contractate de întreprinderile mici și mijlocii vor fi furnizate prin intermediul componentei relevante a **fondului InvestEU**. Opțiunile simplificate în materie de costuri (rate forfetare, sume forfetare și costuri unitare) vor fi utilizate din ce în ce mai mult pentru a reduce sarcinile beneficiarilor și ale administrațiilor. Se va promova utilizarea achizițiilor publice electronice și a granturilor electronice în cazul gestiunii directe, împreună cu posibilitatea de a externaliza mai mult gestionarea directă a fondurilor către agențiile executive. Viitorul program va permite circulația fondurilor între piloni și în cadrul acestora.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Se va asigura coordonarea cu activitățile de cooperare susținute prin programele **Fiscalis** și **Vamă**, care reprezintă elemente-cheie ale eforturilor de a consolida piața unică a UE. Programul **Europa digitală** va asigura interoperabilitatea digitală și infrastructurile digitale necesare pentru o serie de programe ale UE, inclusiv pentru Programul privind piața unică. Intervențiile **Fondului social european+** și ale programului **Erasmus+** menite să stimuleze forța de muncă și mobilitatea tinerilor vor acționa ca un catalizator pentru libera circulație a persoanelor, care constituie una din libertățile fundamentale asigurate pe piața unică. În aceeași optică, activitățile transfrontaliere și transnaționale care vizează cooperarea economică în cadrul **fondurilor structurale și de investiții europene** sprijină, de asemenea, piața unică în mod concret. În plus, programul va încuraja întreprinderile mici să beneficieze de inovațiile revoluționare și de alte soluții elaborate în cadrul altor programe emblematice ale UE, cum ar fi **Orizont Europa** și **Programul spațial**. Prin sprijinirea activităților legate de dreptul societăților comerciale, dreptul contractelor, combaterea spălării banilor și protecția consumatorilor, viitorul program privind piața unică va dezvolta sinergii cu **Fondul pentru justiție, drepturi și valori**, contribuind la crearea unui spațiu de justiție al UE prin accesul egal la justiție pentru cetățeni și întreprinderi și formarea corespunzătoare a autorităților judiciare, pentru a asigura respectarea legilor privind protecția consumatorilor și a mediului de afaceri.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>milioane EUR</i>
Pachetul total pentru 2021-2027	6 089*
din care:	
Competitivitate și întreprinderi mici și mijlocii (COSME)	3 000*
Siguranță alimentară	1 680
Statistici	552
Servicii financiare	528
Consumatori	188
Concurență	140

* Acest pachet include 2 miliarde EUR alocate prin fondul InvestEU .

Notă: totalul nu corespunde din cauza rotunjirilor.

PIAȚA UNICĂ

Programul UE de combatere a fraudei

Programul UE de combatere a fraudei sprijină eforturile statelor membre de a **preveni și a combate fraudă care afectează interesele financiare ale UE**.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Protejarea intereselor financiare ale UE este atât responsabilitatea statelor membre, cât și a UE. UE nu tolerează fraudă și trebuie să își protejeze bugetul, în special într-o perioadă în care resursele sunt limitate. În ceea ce privește cheltuielile, bugetul este expus la riscul de fraudă și nereguli. În ceea ce privește veniturile, două surse importante de contribuții la bugetul UE sunt, de asemenea, expuse în mod deosebit la riscul de fraudă: taxele vamale și taxa pe valoarea adăugată (TVA) percepute de statele membre. În uniunea vamală, în care bunurile circulă liber între statele membre, serviciile naționale de investigație trebuie, de asemenea, să fie în măsură să își unească eforturile și să își coordoneze investigațiile și schimbul de date.

Dimensiunea paneuropeană a programului facilitează cooperarea și schimburile transfrontaliere. Aceasta permite o mai bună planificare și monitorizare, pe lângă utilizarea resurselor în mod mai eficient decât în cadrul intervențiilor naționale/regionale desfășurate în același domeniu.

2. OBIECTIVE

Programul UE de combatere a fraudei asigură echipamentele tehnice și formarea care permit desfășurarea operațiunilor și a investigațiilor (comune) antifraudă. În plus, programul contribuie la crearea de noi structuri electronice care le permit statelor membre să combată în mod eficace fraudă, în strânsă cooperare cu instituțiile și organele UE, cum ar fi Parchetul European.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Programul UE de combatere a fraudei va finanța o serie de activități de sprijinire a luptei împotriva fraudei, în principal prin intermediul granturilor și al achizițiilor publice. Acesta se va concentra, în special, pe achiziționarea echipamentelor tehnice, conferințe, activități de formare și schimb de bune practici între beneficiari (în cea mai mare parte, autorități naționale). Programul va finanța, de asemenea, un ansamblu comun de sisteme informatice și baze de date, menit să sprijine asistența reciprocă și cooperarea vamală în lupta împotriva fraudei, în special prin asigurarea schimbului de informații vamale dintre statele membre, UE și țările terțe. Programul va finanța, de asemenea, raportarea neregulilor de către statele membre.

Programul UE de combatere a fraudei va combina finanțarea a două inițiative existente: programul Hercule III, conceput pentru a sprijini lupta împotriva fraudei, corupției și neregulilor și Sistemul de informații antifraudă, care sprijină asistența reciprocă, în special în domeniul vamal. Programul va continua să finanțeze Sistemul de gestionare a neregulilor, oferit în prezent în cadrul Sistemului de informații antifraudă.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Programul UE de combatere a fraudei va completa instrumentele politicii antifraudă existente, în special Directiva privind protecția intereselor financiare, pe care statele membre trebuie să o transpună până în iulie 2019, și va aborda evoluțiile și provocările viitoare din domeniul protecției intereselor financiare ale UE. Acesta va asigura, de asemenea, sinergii puternice cu **Parchetul European**, care va începe, până la sfârșitul anului 2020, anchetarea și urmărirea penală a fraudelor comise împotriva bugetului UE. Programul va permite evitarea suprapunerilor, va genera câștiguri de eficiență și va asigura mai multă flexibilitate pentru a răspunde noilor priorități de investigație.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>milioane EUR</i>
Pachetul total pentru 2021-2027	181

PIAȚA UNICĂ

FISCALIS – Cooperarea în domeniul fiscal

Fiscalis este programul de cooperare al UE care permite **administrațiilor fiscale naționale să creeze și să facă schimb de informații și know-how.**

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Fiscalis contribuie la buna funcționare a sistemelor fiscale din Uniune, sprijinind cooperarea dintre administrațiile fiscale ale statelor membre și oferind soluții IT eficiente din punctul de vedere al costurilor și interoperabile, pe care, în lipsa sa, fiecare stat membru ar fi trebuit să le elaboreze în mod individual.

Programul asigură valoare adăugată europeană prin contribuția sa la lupta împotriva fraudei fiscale, a evaziunii fiscale și a evitării obligațiilor fiscale, îmbunătățește echitatea și transparența fiscală și sprijină funcționarea pieței unice și competitivitatea. Aceste obiective pot fi realizate numai printr-o acțiune comună la nivelul Uniunii și al statelor membre.

2. OBIECTIVE

Fiscalis se concentrează pe stabilirea unor mecanisme eficiente, care includ instrumente ale tehnologiei informației, pentru îmbunătățirea administrației fiscale și a cooperării administrative și vizează, în special, furnizarea de mijloace mai eficiente pentru administrațiile fiscale naționale în lupta acestora împotriva fraudei și a evaziunii fiscale, facilitând în același timp respectarea obligațiilor fiscale. În ansamblu, programul contribuie la buna funcționare a sistemelor fiscale ale Uniunii, și anume:

- ▶ contribuie la **prevenirea și combaterea fraudei fiscale, a evaziunii fiscale și a evitării obligațiilor fiscale;**
- ▶ contribuie la **evitarea sarcinilor administrative inutile** pentru cetățeni și întreprinderi (inclusiv pentru întreprinderile mici și mijlocii) în cazul tranzacțiilor transfrontaliere;
- ▶ susține valorificarea întregului potențial al **pieței unice** și încurajează competitivitatea Uniunii;
- ▶ promovează și sprijină o abordare comună a Uniunii în cadrul **forurilor internaționale.**

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Având în vedere natura activităților sale și concentrarea sa asupra administrațiilor fiscale în calitate de beneficiari, Fiscalis va continua să fie pus în aplicare prin gestiune directă. Acesta va permite o alocare de fonduri specifică și adecvată, combinată cu capacitatea adaptării rapide la noile priorități și cerințe.

Punerea sa în aplicare va fi simplificată și mai mult, prin utilizarea la maximum a sumelor forfetare și a costurilor unitare în contextul granturilor. Contractele de achiziții publice vor face parte, de asemenea, din mecanismele de punere în aplicare a acestui program.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Fiscalis asigură sinergii cu alte programe, cum ar fi programul **Vamă**, în special în domeniul sistemelor electronice, al gestionării programelor și al acțiunilor comune, precum și cu programul **Europa digitală**. Există, de asemenea, complementarități cu noul Program pentru reforma structurală, care include asistență pentru administrațiile fiscale.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>milioane EUR</i>
Pachetul total pentru 2021-2027	270

PIAȚA UNICĂ

VAMA – Cooperarea în domeniul vamal

Programul Vama sprijină **activitatea autorităților vamale și cooperarea dintre acestea**, protejând astfel interesele financiare și economice ale Uniunii și ale statelor sale membre. Acesta întărește integritatea pieței unice.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Vămile sunt competența exclusivă a Uniunii, iar legislația UE în domeniu are un grad ridicat de armonizare. Punerea în aplicare este însă efectuată de statele membre. Prin urmare, cooperarea strânsă este esențială pentru o mai profundă integrare operațională, care va permite autorităților vamale din diferitele state membre să acționeze ca o singură administrație. Aceasta va contribui, de asemenea, la asigurarea colectării corecte a taxelor vamale (15 % din bugetul UE, respectiv 20 miliarde EUR în 2016), a TVA pe importuri și a accizelor. Întrucât activitățile din domeniul vamal au caracter transfrontalier, acestea nu pot fi îndeplinite în mod eficace și eficient de către statele membre în mod individual.

Programul Vamă oferă Uniunii un cadru pentru cooperarea dintre administrațiile vamale naționale, inclusiv în ceea ce privește aspectele legate de tehnologia informației. Cooperarea vamală se bazează pe o rețea de comunicare dedicată și extrem de securizată și pe o multitudine de sisteme electronice transeuropene interconectate și interoperabile, utilizate de autoritățile vamale naționale, inclusiv pentru a face schimb de informații cu operatorii economici. Structura rezultată este mult mai eficientă din punctul de vedere al costurilor decât eventualele cadre de cooperare bilaterale sau multilaterale înființate de fiecare stat membru.

2. OBIECTIVE

Obiectivul programului este de a **sprijini autoritățile vamale** în eforturile acestora de a proteja interesele financiare și economice ale Uniunii și ale statelor membre. Programul **simplifică mediul administrativ** pentru operatorii comerciali internaționali, inclusiv prin digitalizarea interacțiunii dintre aceștia și serviciile vamale. În plus, programul **întărește securitatea și protecția cetățenilor** și continuă modernizarea vămilor. Acesta are un rol fundamental în optimizarea funcționării uniunii vamale sub toate aspectele sale, sporind astfel atractivitatea și credibilitatea UE ca partener comercial într-o lume globalizată.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Programul își va urmări obiectivele prin intermediul achizițiilor publice gestionate direct și al granturilor pentru dezvoltarea sistemelor electronice transeuropene interoperabile și prin acțiunile comune. Se va urmări simplificarea și mai mult a punerii sale în aplicare, prin utilizarea maximă a sumelor forfetare și a costurilor unitare în contextul granturilor. Rambursarea cheltuielilor experților va face parte, de asemenea, din mecanismele de punere în aplicare a programului.

Schimbul de date dintre autoritățile vamale bazat pe principiul „o singură dată” va simplifica și mai mult activitățile din domeniul vamal. În plus, infrastructura de rețea securizată de nouă generație va asigura un schimb de date mai performant și servicii mai sigure.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Programul are legături puternice cu **Fiscalis**, **Pericles** și **Programul UE de combatere a fraudei**, în ceea ce privește activitățile, mecanismul de punere în aplicare și beneficiarii vizați. Acesta va genera, de asemenea, sinergii cu programul **Europa digitală** la elaborarea soluțiilor generice pentru arhitectura sistemului electronic și pentru infrastructură, permițând o mai mare simplificare și economii de scară între sisteme. Colaborarea dintre programe are deja loc, și anume în ceea ce privește dezvoltarea anumitor componente ale sistemelor electronice. Există, de asemenea, legături cu **Fondul de gestionare integrată a frontierelor**, în special cu componenta acestuia privind **echipamentele de control vamal** care va ajuta autoritățile vamale naționale să achiziționeze echipamente, precum și cu Fondul pentru securitate internă. În sfârșit, există complementaritate și cu **Instrumentul de sprijin tehnic**, în ceea ce privește asistența pentru îmbunătățirea capacităților administrative ale vămilor.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>milioane EUR</i>
Pachetul total pentru 2021-2027	950

SPAȚIU

Programul spațial european

Programul spațial finanțează instituirea și exploatarea **infrastructurilor spațiale europene** și a serviciilor conexe.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Infrastructurile spațiale sprijină servicii care au devenit indispensabile în viața de zi cu zi a europenilor, atunci când folosesc telefoane mobile, conduc autovehicule sau găsesc locul unde doresc să ajungă cu ajutorul unui sistem de navigație, zboară cu avionul sau merg într-o croazieră pe mare. De asemenea, aceste infrastructuri contribuie la asigurarea protecției cetățenilor (de exemplu, printr-o mai bună evaluare a impactului și prin gestionarea răspunsurilor la dezastrele naturale), a mediului înconjurător și a principalelor sisteme economice (centrale electrice pe bază de energie, tranzacții bancare, comunicații securizate). Pe măsură ce apar noi tehnologii spațiale și servicii inovatoare, infrastructurile spațiale de ultimă generație devin din ce în ce mai importante.

Finanțarea unei rețele de sateliți și operarea programelor spațiale depășesc capacitățile financiare și tehnice ale oricărui stat membru care ar acționa singur. De asemenea, s-ar înregistra o risipă de resurse și o fragmentare dacă fiecare stat membru ar dezvolta lansatoare, sateliți sau standarde de reglementare proprii. Spațiul reprezintă un sector strategic și UE trebuie să își protejeze poziția de lider și autonomia pe plan industrial pentru a rămâne un actor global. Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene atribuie UE sarcina de a elabora o politică europeană a spațiului, susținută de un program spațial european.

2. OBIECTIVE

Programul spațial se asigură că UE valorifică pe deplin potențialul pe care spațiul îl poate genera la nivelul economiei și al societății prin:

- ▶ Asigurarea **continuității infrastructurilor și serviciilor spațiale existente, precum și a dezvoltării de noi infrastructuri și servicii**: UE are trei inițiative emblematice: *Copernicus*, principalul furnizor de date de observare a Pământului, *Galileo*, propriul sistem global de navigație prin satelit al UE, și *EGNOS*, un sistem de amplificare a semnalelor pentru servicii de navigație care se adresează utilizatorilor din sectorul aerian, maritim și terestru. Pentru a se continua furnizarea de date și pentru a se implementa servicii inovatoare, este necesar să se lanseze noi sateliți, iar infrastructurile de pe teren trebuie întreținute și modernizate.
- ▶ Promovarea unui **sector spațial european inovator care să poată concura la nivel mondial**: programul sprijină competitivitatea industrială, internaționalizarea și dezvoltarea competențelor în toate segmentele lanțului valoric industrial spațial, de la o industrie puternică de fabricare a sateliților la un sector dinamic al serviciilor din aval, precum și garantarea autonomiei strategice a UE în domeniul spațial. Totodată, acest program încurajează transferul de tehnologie și interacțiunea tehnologiei cu sectoarele non-spațiale.
- ▶ Consolidarea capacității UE de a avea un **acces garantat la spațiu și la servicii spațiale**: capacitățile spațiale au un caracter atât de strategic încât UE trebuie să își

reducă dependența de actorii externi pentru construcția, lansarea și exploatarea de sateliți; UE trebuie să își păstreze libertatea de acțiune și autonomia de decizie. Prin urmare, programul spațial sprijină eforturile depuse de UE în materie de inovare pentru a rămâne competitivă în sectorul lansatoarelor și în general în sectorul spațial și asigură o mai bună protecție și urmărire a sateliților în spațiu (supraveghere și urmărire spațială, cunoașterea situației spațiale), precum și comunicații securizate prin satelit pentru UE și pentru autoritățile publice naționale.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Programul spațial va fi realizat în cea mai mare parte prin achiziții publice. Unele activități specifice vor fi delegate agențiilor și organismelor internaționale, în special Agenției pentru Sistemul Global de Navigație prin Satelit European (GSA) și Agenției Spațiale Europene. După caz, vor fi, de asemenea, luate în considerare mecanisme suplimentare de realizare a obiectivelor, cum ar fi parteneriatele public-privat și public-public.

Viitorul program va grupa toate activitățile legate de spațiu în cadrul unui singur regulament. Se vor asigura astfel o mai mare coerență, vizibilitate și flexibilitate bugetară. Această raționalizare este menită să genereze câștiguri în materie de eficiență care vor servi, în ultimă instanță, la implementarea de noi servicii în sectorul spațial.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Programul spațial va fi un catalizator pentru mai multe politici ale UE. Va îmbunătăți monitorizarea resurselor naturale, a schimbărilor climatice și a rutelor de migrație. Va sprijini dezvoltarea unor soluții de transport inteligente și sustenabile, precum și a unei agriculturi de precizie. Acest program va contribui la o Uniune mai sigură și va genera oportunități de afaceri, stimulând astfel, în general, crearea de locuri de muncă, creșterea economică și investițiile în UE. În sprijinul Acordului de la Paris privind schimbările climatice, o capacitate independentă de monitorizare și verificare a emisiilor globale de dioxid de carbon va permite Europei să ocupe poziția de lider mondial în lupta împotriva schimbărilor climatice și în domeniul dezvoltării unei economii verzi și sustenabile. Vor fi asigurate sinergii și complementarități cu **Orizont Europa**, în special pentru acțiunile de cercetare și inovare în domeniul spațiului. În fine, programul spațial va contribui la prioritățile în materie de securitate și apărare întrucât capabilitățile spațiale au, prin natura lor, „o dublă utilizare” (și anume, sunt destinate a fi utilizate atât de către clienți civili, cât și militari).

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru 2021-2027	16 000

DEZVOLTARE REGIONALĂ ȘI COEZIUNE

Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune

Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune sprijină coeziunea economică, socială și teritorială a Uniunii Europene. Aceste fonduri contribuie la reducerea disparităților care există încă între regiunile și țările europene. În special, Fondul european de dezvoltare regională contribuie la ajustarea structurală și tranziția economică, iar Fondul de coeziune se axează pe investițiile în infrastructura de mediu și de transport. Împreună cu Fondul social european, aceste două fonduri constituie surse de finanțare pentru politica de coeziune a Uniunii Europene.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Decalajele economice și sociale diferă semnificativ între regiunile UE și împiedică dezvoltarea armonioasă a Uniunii. În temeiul articolului 174 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Uniunea urmărește să reducă decalajele dintre nivelurile de dezvoltare ale regiunilor sale și să sprijine dezvoltarea regiunilor defavorizate. Politica de coeziune reprezintă atât o expresie de solidaritate în rândul europenilor, cât și **principala politică de investiții** a UE. Prin stimularea convergenței economice pentru regiunile cel mai puțin dezvoltate prin intermediul Fondului european de dezvoltare regională și al Fondului de coeziune se consolidează piața unică și se creează oportunități pentru lucrători, consumatori și întreprinderi în întreaga Uniune. Într-o Europă în care regiunile mai dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate sunt distribuite inegal între țări, politicile menite să reducă aceste decalaje trebuie să fie organizate la un nivel superior celui național.

Politica de coeziune sprijină ajustarea economică a statelor membre. De asemenea, această politică are un rol important în atenuarea șocurilor economice și financiare, prin stabilizarea investițiilor publice în perioadele de consolidare fiscal-bugetară.

Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune sprijină dezvoltarea prin cofinanțarea investițiilor în sectoare precum: cercetarea și inovarea; schimbările climatice și mediul; sprijinul acordat întreprinderilor mici; serviciile de interes economic general; infrastructurile de telecomunicații, energetice și de transport; infrastructura de sănătate, în domeniul educației și culturii și infrastructura socială, dezvoltarea urbană durabilă și satele inteligente. Există dovezi care arată că doar părți limitate ale acestor investiții ar avea loc fără sprijin din partea celor două fonduri, chiar și în statele membre și regiunile mai dezvoltate. În plus, investițiile respective nu ar beneficia de cadrul instituit pentru cele două fonduri, deci nici de **programarea multianuală**, de **principiul parteneriatului** și de stabilirea unor **strategii de specializare inteligentă**.

Fondul european de dezvoltare regională oferă, de asemenea, finanțare pentru un element cu o mare vizibilitate care aduce valoare adăugată europeană – programele **INTERREG**, care sprijină **cooperarea transfrontalieră, transnațională și interregională** în întreaga Europă și facilitează colaborarea transfrontalieră a statelor membre și a regiunilor, pentru a răspunde provocărilor comune.

De peste 20 de ani, Fondul european de dezvoltare regională oferă totodată finanțare specifică pentru programele transfrontaliere care sprijină pacea și reconcilierea **în Irlanda de Nord și în regiunea de frontieră a Irlandei**. Comisia intenționează să propună continuarea acestor programe, pe baza structurilor lor de gestionare existente.

2. OBIECTIVE

În perioada 2021-2027, Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune vor ajuta statele membre să reducă decalajele economice, sociale și teritoriale care există între ele, grație unor intervenții care se vor axa pe cinci obiective:

- ▶ **O Europă mai inteligentă:** pentru a promova competitivitatea, transformarea digitală, antreprenoriatul și inovarea (inclusiv o creștere favorabilă incluziunii și întreprinderi sociale), precum și pentru a consolida mediul de afaceri ca parte a adaptării industriale la provocările generate de globalizare, de economia circulară și de schimbările climatice;
- ▶ **O Europă mai ecologică, fără emisii de dioxid de carbon: tranziția către o energie curată și echitabilă,** pentru a spori eficiența energetică, a sprijini tranziția către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, a stimula energia din surse regenerabile, a sprijini utilizarea inovatoare a unor tehnologii cu emisii reduse de dioxid de carbon, pentru a sprijini investițiile verzi și albastre, inclusiv investițiile în gestionarea sustenabilă a resurselor naturale, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și atenuarea efectelor acestora;
- ▶ **O Europă mai conectată: mobilitate, energie și conectivitate TIC la nivel regional** pentru a dezvolta rețele și sisteme regionale care să promoveze transportul sustenabil, rețelele energetice inteligente și accesul digital de mare viteză, în vederea îmbunătățirii conectivității regionale, locale și transfrontaliere, inclusiv în materie de securitate;
- ▶ **O Europă mai socială: punerea în aplicare a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale,** în special infrastructura pentru învățare pe tot parcursul vieții, educație și formare, infrastructura în domeniile sănătății și culturii, precum și infrastructura socială;
- ▶ **O Europă mai apropiată de cetățeni: dezvoltare durabilă și integrată,** prin inițiative locale de promovare a creșterii economice și a dezvoltării socioeconomice locale a zonelor urbane, rurale și de coastă.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Fondurile sunt puse în aplicare în parteneriat cu statele membre și cu regiunile acestora prin intermediul gestiunii partajate. Aceste parteneriate implică o mobilizare puternică a părților interesate de la nivel național, regional și local, precum și a societății civile. Astfel se asigură asumarea obiectivelor și a realizărilor și Europa se apropie mai mult de cetățeni. Parteneriatele contribuie, de asemenea, la consolidarea administrațiilor naționale, regionale și locale.

O abordare simplificată și mai eficientă în materie de realizare a obiectivelor va reprezenta un element esențial al noilor regulamente propuse, care vor aduce următoarele modificări începând cu 2021:

- ▶ reducerea sarcinii administrative prin crearea de sinergii și prin alinierea normelor de punere în aplicare ale diferitelor fonduri; o mai mare valabilitate transversală a auditurilor și posibilitatea de menținere a sistemelor de gestionare și control actuale;
- ▶ punere în aplicare diferențiată, utilizându-se sisteme de gestionare și control mai suple în cazul programelor cu rezultate bune;

- ▶ flexibilitate sub forma unei evaluări la jumătatea perioadei pentru a modifica, dacă este necesar, prioritățile din ultimii trei ani de programare în scopul de a răspunde priorităților nou apărute, de a face un bilanț al progreselor înregistrate în ceea ce privește abordarea orientărilor în materie de investiții, care au fost publicate împreună cu recomandările specifice fiecărei țări, precum și al rezultatelor obținute;
- ▶ creșterea gradului de utilizare a instrumentelor financiare, inclusiv prin participarea la noul Fond InvestEU;
- ▶ axarea pe rezultate, mai degrabă decât pe costuri.

O rată mai mare a cofinanțării naționale va contribui la creșterea gradului de asumare a responsabilității la fața locului, precum și la un impact sporit al politicii de coeziune.

Se va obține un profil de plată mai stabil și mai previzibil de-a lungul perioadei de programare. Ținând seama de importanța angajamentelor restante din perioada 2014-2020, rata de prefinanțare va fi diminuată. Reintroducerea regulii n+2 va duce, de asemenea, la o mai bună gestiune financiară și la un debut mai rapid al perioadei de programare.

Pentru a maximiza impactul politicii de coeziune, investițiile fizice trebuie să fie însoțite de măsuri fără caracter normativ, precum perfecționarea forței de muncă. În acest scop, programele pot combina sprijinul oferit de Fondul social european+ cu cel din partea Fondului european de dezvoltare regională și a Fondului de coeziune.

Produsul intern brut relativ pe cap de locuitor va rămâne criteriul predominant pentru alocarea fondurilor, dar se va ține seama și de alți factori, precum șomajul, schimbările climatice și primirea/integrarea migranților.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Pentru toate fondurile cu gestiune partajată vor exista norme comune (Regulamentul privind dispozițiile comune). Aceste norme vor viza următoarele fonduri: **Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune; Fondul social european+, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, Fondul pentru azil și migrație, Fondul pentru securitate internă și Fondul de gestionare integrată a frontierelor.** Se va crea astfel o convergență a normelor care va spori coerența și sinergiile dintre aceste fonduri.

Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune se vor alinia mai bine la **semestrul european pentru coordonarea politicilor economice**, ceea ce va consolida și dimensiunea sa regională. Analiza detaliată a provocărilor cu care se confruntă statele membre în contextul semestrului european va sta la baza programării fondurilor la începutul și la jumătatea perioadei următoare. Aceasta va servi drept foaie de parcurs pentru planificarea și monitorizarea fondurilor pe termen scurt, mediu și lung. Va fi menținut un sistem de condiționalități *ex ante* și de condiționalitate macroeconomică. Prin intermediul procesului aferent semestrului european, Comisia și statele membre (în special prin programele lor naționale de reformă) vor asigura coordonarea și complementaritatea finanțării din fondurile politicii de coeziune și din noul **Program de sprijin pentru reforme** care vizează sprijinirea reformelor structurale.

Politica de coeziune se va axa într-o măsură mai mare pe inovare. Complementaritatea cu programele **Erasmus+** și **Orizont Europa** va fi, de asemenea, intensificată printr-o aliniere a normelor relevante, printr-o consolidare a mecanismelor de tip „marcă de excelență” și prin

intermediul unei condiționalități *ex ante* dedicate. Se va dezvolta în continuare conceptul de strategie de specializare inteligentă.

Proiectele de rețele de transport transeuropene vor continua să fie finanțate din Fondul de coeziune atât prin gestiune partajată, cât și prin modul de punere în aplicare directă din cadrul **Mecanismului pentru interconectarea Europei**. În acest scop, din Fondul de coeziune vor fi transferate 11 miliarde EUR către Mecanismul pentru interconectarea Europei.

Se vor crea sinergii cu **programul LIFE pentru mediu și politici climatice**, în special prin intermediul unor proiecte integrate strategice LIFE, pentru a optimiza absorbția fondurilor care sprijină investițiile de mediu.

În ceea ce privește provocările legate de migrație, toate fondurile politicii de coeziune vor răspunde nevoilor pe termen lung în materie de integrare, iar **Fondul pentru azil și migrație** se va concentra pe nevoile pe termen mai scurt.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru 2021-2027	273 000
din care:	
Fondul european de dezvoltare regională	226 308
din care:	
Investiții pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă	215 172
Cooperare teritorială europeană	9 500
Regiunile ultraperiferice și zonele cu densitate redusă a populației	1 637
Fondul de coeziune	46 692
din cadre contribuția la MIE din domeniul transporturilor	11 285

Notă: totalul nu corespunde din cauza rotunjirilor.

DEZVOLTARE REGIONALĂ ȘI COEZIUNE

Sprijinirea comunității cipriote turce

Obiectivul programului este de a facilita reunificarea Ciprului prin stimularea dezvoltării economice a comunității cipriote turce.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

UE se află într-o poziție unică de a oferi sprijin politic și economic în vederea reunificării insulei. La momentul aderării Ciprului la UE în 2004, UE și-a afirmat hotărârea de a pune capăt izolării comunității cipriote turce și de a facilita reunificarea Ciprului prin încurajarea dezvoltării economice a comunității cipriote turce. Prin urmare, în paralel cu sprijinirea negocierilor în vederea unei soluționări globale a problemei Ciprului, UE oferă sprijin printr-un program european unic de ajutor pentru comunitatea cipriotă turcă.

2. OBIECTIVE

Programul urmărește să faciliteze reunificarea Ciprului, prin încurajarea dezvoltării economice a comunității cipriote turce, punând un accent special pe integrarea economică a insulei, pe îmbunătățirea contactelor dintre cele două comunități și UE, precum și pe pregătirea pentru respectarea criteriului referitor la acquis-ul UE. Programul urmărește cinci obiective specifice: a) dezvoltarea și refacerea infrastructurilor; b) stimularea dezvoltării sociale și economice; c) promovarea reconcilierii, instaurarea unui climat de încredere și sprijinirea societății civile; d) apropierea comunității cipriote turce de UE și e) pregătirea comunității cipriote turce în vederea introducerii și punerii în aplicare a acquis-ului UE, în urma unei soluționări globale a problemei Ciprului.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Programul este pus în aplicare în mod direct de către Comisia Europeană. Unele proiecte sunt puse în aplicare prin gestiune indirectă de către organizații internaționale sau agenții din statele membre.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Data fiind situația specifică a comunității cipriote turce, acesta este un program al UE de sine stătător, fără legături cu alte instrumente, deși vizează coordonarea cu alți donatori, dacă este posibil.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru 2021-2027	240

UNIUNEA ECONOMICĂ ȘI MONETARĂ

Programul de sprijin pentru reforme

Programul de sprijin pentru reforme vizează sprijinirea punerii în aplicare a **reformelor structurale în statele membre**. Este esențial ca reformele structurale să fie continuate pentru a moderniza economiile europene, pentru a spori reziliența și pentru a promova o mai mare convergență în cadrul uniunii economice și monetare europene.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Programul de sprijin pentru reforme contribuie la îmbunătățirea coeziunii și la consolidarea rezilienței, la creșterea competitivității și a productivității și la susținerea creării de locuri de muncă, a investițiilor și a creșterii economice. Astfel, programul consolidează structurile socioeconomice din UE și accelerează convergența economică și socială dintre statele membre. În acest sens, programul va oferi asistență tehnică și sprijin financiar statelor membre pentru punerea în aplicare a reformelor respective.

Deși punerea în aplicare a reformelor structurale în statele membre rămâne o competență națională, anii de criză au arătat faptul că, date fiind legăturile strânse dintre economiile statelor membre, în speciale între cele care au adoptat aceeași monedă, eforturile în materie de reformă depuse într-un stat membru afectează alte state membre și, prin urmare, nu pot fi o chestiune pur națională. Coordonarea politicilor economice a fost consolidată la nivelul UE în contextul semestrului european, acordându-se totodată o mai mare atenție priorităților zonei euro; cu toate acestea, punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări diferă de la un stat membru la altul. Acest program va oferi sprijin suplimentar pentru punerea în aplicare a reformelor în cadrul semestrului european. Astfel, programul va contribui la reziliența economică și socială a statelor membre și la obținerea de rezultate de către acestea în domeniile menționate. Prin urmare, impactul programului nu va fi resimțit numai la nivel național, acesta urmând să aibă efecte de propagare pozitive și pentru Uniune, în ansamblu.

Programul va contribui la abordarea provocărilor de natură structurală pe care le implică reformele naționale. De asemenea, va facilita realizarea unor economii de scară și schimburi de bune practici între statele membre. Adeseori statele membre se confruntă cu provocări similare și cu provocări de ordin practic în ceea ce privește punerea în aplicare a reformelor. Programul va permite constituirea unei rețele europene de expertiză de care să beneficieze toate statele membre și va promova încrederea reciprocă și o cooperare mai strânsă între statele membre și Comisie. Programul asigură complementaritate și sinergii cu alte programe și politici ale Uniunii, la nivel regional și național, precum și la nivelul Uniunii și la nivel internațional, în special prin completarea orientărilor de politică formulate în cadrul semestrului european.

2. OBIECTIVE

Programul urmărește să promoveze și să sprijine punerea în aplicare a reformelor structurale în statele membre. Obiectivul este acela de a moderniza economiile europene, de a spori reziliența și de a promova o mai mare convergență în cadrul uniunii economice și monetare a Europei, prin creșterea competitivității și a productivității, precum și prin sprijinirea creării de locuri de muncă, a investițiilor și a creșterii economice. Pentru țările care au adoptat moneda unică și pentru statele membre care urmează să adere la zona euro este deosebit de important

să se asigure structuri economice și sociale reziliente, care să le faciliteze o tranziție fără dificultăți și participarea la zona euro.

Programul urmărește să sprijine o gamă largă de reforme, mai ales pe cele identificate în contextul semestrului european de coordonare a politicilor economice. În special, programul va aborda provocările evidențiate în recomandările specifice fiecărei țări și se concentrează asupra acelor reforme care pot contribui cel mai mult la reziliența economiilor statelor membre și care au efecte de propagare pozitive asupra altor state membre. Printre aceste reforme se numără reformele privind piața produselor și piața forței de muncă, reformele fiscale, dezvoltarea piețelor de capital, reformele care vizează îmbunătățirea mediului de afaceri și reformele administrației publice.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Programul este alcătuit din trei instrumente distincte, dar complementare.

- ▶ **Instrumentul de realizare a reformelor** va acorda sprijin financiar statelor membre pentru implementarea reformelor structurale identificate în contextul semestrului european de coordonare a politicilor economice. Acesta va fi administrat prin gestiune directă și va furniza o contribuție financiară unui stat membru la punerea în aplicare a angajamentelor de reformă convenite cu Comisia. Reformele vor fi propuse în mod voluntar de către statele membre, în funcție de provocările identificate în cadrul procesului aferent semestrului european. Astfel de reforme sunt deosebit de importante pentru statele membre care se confruntă cu dezechilibre excesive. Statele membre vor comunica un set detaliat de măsuri, etapele de punere în aplicare și un calendar pentru finalizarea reformelor în termen de cel mult trei ani. În urma unui dialog între Comisie și statul membru respectiv, Comisia va adopta o decizie prin intermediul unui act de punere în aplicare în care va stabili angajamentele de reformă (inclusiv etapele, obiectivele și calendarul) care urmează să fie puse în aplicare de către statul membru, precum și contribuția financiară alocată. Statele membre vor raporta cu privire la progresele realizate, prin intermediul programelor lor naționale de reformă, ca parte a semestrului european.
- ▶ **Mecanismul de convergență** va oferi sprijin financiar și tehnic destinat în mod specific statelor membre care doresc să adere la zona euro și care au luat măsuri demonstrabile în direcția adoptării monedei unice într-un anumit interval de timp. Acest instrument are drept obiectiv să sprijine punerea în aplicare a reformelor menite să contribuie la o pregătire reușită a participării la zona euro. Cererile de asistență tehnică din cadrul acestui instrument vor respecta aceleași norme ca în cazul instrumentului de asistență tehnică. Propunerile de angajamente în materie de reformă prezentate de statele membre în scopul de a beneficia de sprijin financiar în cadrul mecanismului de convergență vor respecta normele instituite pentru Instrumentul de realizare a reformelor. Dacă până la sfârșitul anului 2023 un stat membru eligibil nu va lua măsurile necesare pentru a solicita sprijin din partea Mecanismului de convergență, alocațiile prevăzute pentru acest mecanism vor fi transferate către Instrumentul de realizare a reformelor.
- ▶ **Instrumentul de asistență tehnică** va succeda Programului de sprijin pentru reforme structurale, care există în prezent, pentru a furniza, la solicitarea statelor membre, asistență tehnică personalizată în scopul de a pune în aplicare reforme structurale instituționale și administrative menite să promoveze creșterea. Instrumentul urmărește să ofere sprijin practic la fața locului și să asiste întregul proces de reformă și/sau

anumite etape ori faze ale procesului de reformă. Sprijinul se acordă direct, prin intermediul expertizei interne a Comisiei, sau cu ajutorul altor furnizori de asistență tehnică. În funcție de proiect, printre acești furnizori s-ar putea număra experți din cadrul administrațiilor naționale, al organizațiilor internaționale, al întreprinderilor și firmelor de consultanță private, precum și experți din sectorul privat. Statele membre primesc acest sprijin într-un mod coordonat în diferite domenii de politică și se are în vedere o abordare integrată intrasectorială, luându-se totodată în calcul perspectiva statelor membre.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Programul va completa în mod eficient legătura mai strânsă dintre **politica de coeziune** și semestrul european. Împreună cu alte instrumente noi, cum ar fi **Funcția europeană de stabilizare a investițiilor**, programul se înscrie într-o abordare globală, în vederea unui cadru modernizat al UE de sprijinire a unei uniuni economice și monetare europene stabile.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru 2021-2027	25 000
din care:	
Instrumentul de realizare a reformelor	22 000
Mecanismul de convergență	2 160
Instrumentul de asistență tehnică	840

UNIUNEA ECONOMICĂ ȘI MONETARĂ

Funcția europeană de stabilizare a investițiilor pentru uniunea economică și monetară

Funcția europeană de stabilizare a investițiilor va contribui la atenuarea efectelor generate de șocurile asimetrice și la prevenirea riscului de a avea efecte de propagare negative în alte state membre.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Aprofundarea uniunii economice și monetare reprezintă o prioritate comună. Pentru aceasta este nevoie de măsuri ferme din partea statelor membre, dar poate fi susținută și cu un sprijin adecvat din partea instrumentelor europene bugetare și de coordonare a politicilor.

Bugetul UE a promovat întotdeauna convergența socială și economică în sens ascendent. În ultimii ani, capacitatea de împrumut disponibilă la nivelul UE a fost majorată și pentru a răspunde la situații extreme. Cu toate acestea, până în prezent, bugetul UE avea un rol limitat (dar util) de sprijin macroeconomic în caz de criză, de exemplu prin intermediul Mecanismului european de stabilizare financiară și al instrumentului balanței de plăți, în timp ce intervenția din partea fondurilor structurale și de investiții europene de care au beneficiat statele membre care s-au confruntat cu dificultăți avea în sine un efect stabilizator.

Fiecare țară este diferită, iar dimensiunea și structura economiei sunt factori importanți care influențează probabilitatea de expunere la șocuri. Totuși, criza a scos în evidență faptul că statele membre au mijloace limitate la nivel individual de absorbție a impactului șocurilor asimetrice majore, unele dintre ele nemaiputând în final să se finanțeze ca urmare a pierderii accesului la piețe. În mai multe cazuri, acest lucru a condus la prelungirea recesiunii și la efecte de propagare negative în alte state membre, cauza fiind interdependența puternică a economiilor din zona euro și – într-o mai mică măsură – a celor din întreaga UE. Prevenirea acestor efecte de propagare negative cu ajutorul unui nou instrument la nivelul zonei euro ar avea, prin urmare, un avantaj clar și o valoare adăugată pentru UE, în ansamblul ei.

Particularitățile acestei noi Funcții europene de stabilizare a investițiilor implică un accent clar pe statele membre din zona euro, dar ar trebui să existe modalități prin care să se permită participarea și a altor țări. Noul instrument completează rolul de stabilizare îndeplinit de bugetele naționale în cazul unor șocuri asimetrice majore. Având în vedere rolul lor central în economie, bugetele naționale vor continua să fie principalul instrument al politicii fiscale pentru ca statele membre să se adapteze la condițiile economice în schimbare. Acesta este motivul pentru care statele membre trebuie să continue constituirea și menținerea unor rezerve fiscal-bugetare adecvate, în special în perioadele economice favorabile, astfel cum prevede Pactul de stabilitate și de creștere, și să orienteze politicile economice pentru a preveni apariția unor dezechilibre macroeconomice. În cazul unei încetiniri a creșterii economice, statele membre vor utiliza mai întâi stabilizatorii automați și măsurile discreționare de politică fiscal-bugetară în conformitate cu pactul. Se poate apela la Funcția europeană de stabilizare a investițiilor la nivel european numai dacă rezervele și stabilizatorii respectivi nu sunt suficienți în cazul unor șocuri asimetrice majore.

2. OBIECTIVE

Funcția europeană de stabilizare a investițiilor urmărește să ofere resurse unui stat membru afectat de un șoc. Acest lucru ar putea avea un impact asupra situației deficitului/datoriei statului membru în cauză.

Funcția europeană de stabilizare a investițiilor va fi diferită de instrumentele existente în setul de instrumente ale UE legate de finanțele publice, dar complementară acestora. Accesul la Funcția europeană de stabilizare a investițiilor va face obiectul unor criterii de eligibilitate stricte, ceea ce ar trebui să contribuie la o politică fiscal-bugetară și economică solidă și să reducă la minimum hazardul moral.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Funcția europeană de stabilizare a investițiilor ajută la susținerea și menținerea nivelurilor de investiții naționale. Investițiile sunt deseori mai întâi tăiate din bugetele naționale în perioadele de austeritate, ceea ce are efecte dăunătoare asupra productivității și a creșterii economice pe termen mai lung.

Funcția europeană de stabilizare a investițiilor va combina împrumuturile concesionale reciproce („back-to-back”) de până la 30 de miliarde EUR din bugetul UE, cu o componentă de granturi pentru acoperirea cheltuielilor cu dobânzile. În timp vor fi dezvoltate alte două direcții de acțiune, sub forma unui posibil rol pentru Mecanismul european de stabilitate sau viitorul Fond Monetar European și sub forma unui mecanism de asigurare voluntară care urmează să fie instituit de statele membre. Componenta de granturi a Funcției europene de stabilizare a investițiilor va fi finanțată prin contribuții din partea statelor membre din zona euro ce corespund unei cote din veniturile monetare (senioraj). Statele membre din afara zonei euro care doresc să participe la Funcția europeană de stabilizare a investițiilor ar contribui la finanțare, în funcție de grila de repartitie pentru subscrierea la capitalul Băncii Centrale Europene.

Accesul la Funcția europeană de stabilizare a investițiilor face obiectul unor criterii de eligibilitate și al unui mecanism convenit de activare a utilizării acesteia. Numai statele membre care respectă cadrul de supraveghere economică și fiscal-bugetară al UE în perioada premergătoare șocului asimetric major sunt eligibile pentru acces la funcție. Astfel, se va evita hazardul moral și se va crea un stimulent suplimentar pentru respectarea unor politici fiscal-bugetare și structurale solide. Activarea va fi automată și rapidă, pe baza unor parametri predefiniți.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Funcția europeană de stabilizare a investițiilor este diferită de instrumentele existente în setul de instrumente ale UE legate de finanțele publice și complementară acestora. Funcția în cauză elimină decalajul dintre instrumentele existente finanțate din bugetul UE pentru locuri de muncă, creștere economică și investiții, pe de o parte, și asistența financiară acordată în cadrul Mecanismului european de stabilitate sau, în cazuri extreme, a viitorului Fond Monetar European, pe de altă parte.

Împreună cu alte instrumente noi, cum ar fi **Programul de sprijin pentru reforme**, Funcția de stabilizare se înscrie într-o abordare globală de creare a unui cadru modernizat al UE care să sprijine stabilitatea uniunii economice și monetare europene.

5. CUANTUMUL ANUAL ORIENTATIV

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Subvenționarea ratei dobânzii	600*

* Această subvenționare a ratei dobânzii va fi finanțată prin venituri alocate externe provenind din contribuțiile statelor membre din zona euro ce corespund unei cote din veniturile monetare (*senioraj*).

UNIUNEA ECONOMICĂ ȘI MONETARĂ

PERICLES – Protecția monedei euro împotriva falsificării

Pericles este programul UE dedicat **protecției monedei euro împotriva falsificării și a fraudelor asociate**, în interiorul și în afara UE.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Protecția monedei euro este esențială pentru funcționarea uniunii economice și monetare și trebuie, prin definiție, să fie asigurată la nivelul UE. Protecția monedei unice europene ca bun public are o **dimensiune transnațională** evidentă și, prin urmare, depășește interesul și responsabilitatea fiecărui stat membru. Având în vedere circulația transfrontalieră a monedei euro și criminalitatea organizată internațională în materie de falsificare a monedei euro, cadrele naționale de protecție trebuie să fie completate pentru a se asigura o cooperare internațională omogenă și pentru a se aborda problematica noilor riscuri transnaționale. Programul promovează **cooperarea transnațională și transfrontalieră** în cadrul UE, precum și **la nivel internațional**, în scopul de a asigura protecția globală a monedei euro împotriva contrafacerii. Acesta se axează în special pe combaterea anumitor amenințări emergente, cum ar fi internetul ascuns/negru, și pe relația cu anumiți **parteneri externi**, precum dialogul cu autoritățile de combatere a contrafacerii sau sprijinul acordat activităților de protecție a monedei euro, în țările cu un număr deosebit de ridicat de cazuri de falsificare a monedei euro. Cercetarea privind caracteristicile de securitate inovatoare ale monedelor euro din a doua generație se încadrează de asemenea în această categorie de teme transnaționale.

2. OBIECTIVE

Având la bază trei piloni: prevenirea, reprimarea și cooperarea, programul Pericles urmărește **consolidarea capacităților** și acordarea de sprijin în materie de **schimburi, asistență și formare profesională** pentru protecția bancnotelor și a monedelor euro împotriva contrafacerii în UE și în străinătate.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Prin transmiterea online a cererilor și a documentației relevante se va contribui la simplificarea punerii în aplicare. Mecanismele de realizare a obiectivelor vor rămâne stabile, deoarece fondurile sunt utilizate pentru acordarea de granturi autorităților naționale competente (poliție, bănci centrale, magistrați și monetării) care sunt interesate să pună în aplicare acțiuni, pe de o parte, și pentru finanțarea acțiunilor puse în aplicare direct de către Comisie, pe de altă parte.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Abordarea transnațională și multidisciplinară distinctă a programului Pericles și axarea sa pe consolidarea capacităților sunt completate de **Fondul pentru securitate internă**, dedicat prevenirii criminalității și luptei împotriva acesteia, și, în special, de eforturile de prevenire sau de combatere a fenomenului contrafacerii asociat cu terorismul, criminalitatea organizată, criminalitatea cibernetică și infracțiunile împotriva mediului. Există, de asemenea, sinergii cu

activitățile de sprijin ale instrumentului de **asistență tehnică și schimb de informații** care se adresează țărilor candidate în ceea ce privește falsificarea monedei euro. În fine, programul completează și alte acțiuni din domeniul uniunii economice și monetare, în special, **mecanismul de convergență** care se adresează noilor state membre ale zonei euro.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru 2021-2027	8

INVESTIȚII ÎN CAPITALUL UMAN, ÎN COEZIUNEA SOCIALĂ ȘI ÎN VALORILE EUROPENE

Fondul social european+

Fondul social european+ este principalul instrument al UE destinat **investițiilor în capitalul uman** care vizează o dezvoltare economică durabilă. Fondul **ajută oamenii să obțină locuri de muncă mai bune**, prin perfecționare și reconversie profesională, asigură oportunități de angajare mai echitabile pentru toți cetățenii UE și sporește **incluziunea socială**. În acest mod, fondul contribuie la obiectivele de dezvoltare durabilă pentru 2030.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Pornind de la obiectivele definite în tratat în ceea ce privește accesul la ocuparea forței de muncă, la educație de calitate și la coeziune socială, finanțarea din partea UE pentru dezvoltarea capitalului uman este unul dintre exemplele concrete de valoare adăugată europeană. De la crearea sa în 1957, Fondul social european investește în capitalul uman, promovând o mai bună calificare pentru un număr mai mare de cetățeni, precum și egalitatea, echitatea socială și progresul social, prin acțiuni concrete care să le arate cetățenilor că UE îi încurajează să se afirme și îi protejează. Pilonul european al drepturilor sociale, astfel cum a fost proclamat la summitul social de la Göteborg din noiembrie 2017, a reamintit necesitatea de a pune cetățenii pe primul plan și de a dezvolta în continuare dimensiunea socială a Uniunii. Acest pilon a evidențiat principiile comune în domenii precum egalitatea de șanse și accesul pe piața muncii, condițiile de lucru echitabile, protecția socială și incluziunea.

Finanțarea din partea UE a avut un efect catalizator asupra intervențiilor naționale în vederea abordării acestor provocări esențiale în materie de ocupare a forței de muncă și în domeniul social. Fondul social european aduce, de asemenea, o valoare suplimentară, prin extinderea sprijinului acordat unor grupuri specifice (cum ar fi tinerii și persoanele cele mai defavorizate), susținând totodată inovarea, experimentarea, cooperarea transnațională comună, consolidarea capacităților și schimbul de bune practici. S-a dovedit că, pentru fiecare euro cheltuit la nivelul UE în investiții sociale și în materie de ocupare a forței de muncă, rezultatele obținute depășesc trei euro (creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, prevenirea abandonului școlar și reducerea sărăciei). În special, în timpul crizei, fondul a contribuit la menținerea investițiilor publice în timp ce statele membre depuneau eforturi de consolidare bugetară.

Cea mai recentă criză economică și socială a subliniat necesitatea de a spori într-o măsură mai mare reziliența economică și socială și convergența socială în sens ascendent, întrucât paradigmele în materie de globalizare, schimbări demografice, progres tehnologic și productivitate schimbă modul în care trăim și muncim. Fondul poate oferi un sprijin important pentru abordarea acestor provocări, inclusiv prin sporirea impactului reformelor derulate în cadrul semestrului european, prin acordarea de finanțare pentru realizarea acestora. În lipsa acestui sprijin nu ar fi putut fi întreprinse măsuri importante, menite să atenueze efectele crizei și să sporească reziliența economiei și a instituțiilor pieței.

2. OBIECTIVE

Fondul social european+ sprijină punerea în aplicare a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Prin intermediul acestui fond se elimină fragmentarea actuală a instrumentelor de finanțare din domeniul politicii sociale și se grupează domeniul de aplicare

și resursele Fondului social european+ în forma sa actuală cu cele ale inițiativei „Locuri de muncă pentru tineri”, ale Fondului de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane, ale Programului pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială și ale programului în domeniul sănătății într-un instrument unic, simplificat, cuprinzător și mai flexibil, care vizează următoarele priorități ale UE:

- ▶ promovarea reformelor menite să **îmbunătățească reziliența economică și socială și convergența socială în sens ascendent**, accesibilitatea, reziliența și eficacitatea **sistemelor de sănătate și a politicilor de sănătate publică**, în special printr-o aliniere mai bună și raționalizată a programării cu recomandările specifice fiecărei țări din cadrul procesului aferent semestrului european;
- ▶ realizarea de investiții în **educație și competențe** (în special în competențele digitale de bază) pentru a se adapta la nevoile actuale și viitoare ale economiei, promovarea **ocupării forței de muncă** prin intervenții active care să permită (re)integrarea pe piața muncii, mai ales a tinerilor și a șomerilor de lungă durată, și abordarea noilor riscuri pentru sănătate care sunt generate de schimbarea formelor de organizare a muncii;
- ▶ acordarea unei atenții deosebite poziției **migranților** și integrării acestora pe piața muncii;
- ▶ promovarea **incluziunii sociale**, asigurându-se un nivel ridicat de protecție a sănătății, de prevenire și combatere a **sărăciei și a inegalității**;
- ▶ **sprijinirea mobilității forței de muncă și a inovării sociale** prin parteneriate la nivelul UE;
- ▶ reducerea inegalităților dintre statele membre în ceea ce privește **accesul la servicii de sănătate publică și la asistență medicală de calitate, protejarea cetățenilor de amenințările transfrontaliere grave la adresa sănătății**, prin evitarea și contracararea crizelor sanitare, dotarea sistemelor de sănătate cu mijloace care să le permită să pună accentul pe transformarea lor digitală și sprijinirea legislației UE în domeniul sănătății.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Implementarea simplificată și mai eficace va fi unul dintre elementele-cheie ale Fondului social european+ și va avea trei obiective: reducerea sarcinii administrative, asigurarea flexibilității necesare pentru a face față provocărilor sociale neprevăzute și axarea pe rezultate, mai degrabă decât pe costuri. Implementarea va avea loc în principal prin gestiune partajată, dar și, într-o măsură mai mică, prin gestiune directă. Măsurile întreprinse vor duce la demararea mai rapidă a noilor programe, ceea ce va genera un profil de plată mai stabil și mai previzibil pe parcursul întregii perioade de programare.

Reducerea sarcinii administrative ar rezulta din partajarea unui cadru unic comun de reglementare care să alinieze normele de punere în aplicare aferente fondurilor structurale și de investiții europene, din diminuarea suprapunerilor existente între grupurile-țintă și acțiunile întreprinse, dintr-o mai mare valabilitate transversală a auditurilor și din simplificarea cadrului de programare, la care se adaugă stimulentele de a extinde sistemele de gestionare și control existente.

Va fi îmbunătățită flexibilitatea Fondului social european+ pentru a putea fi mai receptiv la **provocările sociale și la oportunitățile neprevăzute**. În ceea ce privește finanțarea, se vor aplica proceduri simplificate de modificare a opțiunilor de programare, introducându-se

norme de gestiune financiară pentru fond care vor permite standardizarea costurilor, rezultând astfel o și mai mare accesibilitate și flexibilitate cu privire la beneficiarii de la fața locului.

De asemenea, finanțarea din partea UE se va axa și mai mult pe rezultate. Utilizarea implicită a „opțiunilor standard simplificate în materie de costuri” va facilita accesul la finanțarea din partea UE, prin reducerea costurilor generate de controale și prin axarea gestionării programului pe obținerea de realizări și de rezultate. Noile dispoziții privind efectuarea plăților pe baza rezultatelor și a respectării condițiilor vor ajuta la îmbunătățirea în continuare a implementării fondului. O rată mai mare a cofinanțării naționale va contribui, de asemenea, la creșterea gradului de asumare a responsabilității la fața locului, precum și la un impact sporit al politicii de coeziune.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Pentru toate fondurile cu gestiune partajată vor exista norme comune (Regulamentul privind dispozițiile comune). Aceste norme vor viza următoarele fonduri: **Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune; Fondul social european+, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, Fondul pentru azil și migrație, Fondul pentru securitate internă și Fondul de gestionare integrată a frontierelor.** Se va crea astfel o convergență a normelor care va spori coerența și sinergiile dintre aceste fonduri.

Fondul social european+ se va alinia mai bine la **semestrul european pentru coordonarea politicilor economice**, care ține seama de specificul regional. Analiza detaliată a provocărilor cu care se confruntă statele membre în contextul semestrului european va sta la baza programării fondurilor la începutul și la jumătatea perioadei următoare. Aceasta va servi drept foaie de parcurs pentru planificarea și monitorizarea fondurilor pe termen scurt, mediu și lung. Va fi menținut un sistem de condiționalități *ex ante* și de condiționalitate macroeconomică. Prin intermediul procesului aferent semestrului european, Comisia și statele membre (în special prin programele lor naționale de reformă) vor asigura coordonarea și complementaritatea finanțării din fondurile politicii de coeziune și din noul Program de sprijin pentru reforme care vizează sprijinirea reformelor structurale.

În completarea intervențiilor structurale pe termen mediu/lung din partea Fondului social european+, **Fondul european de ajustare la globalizare** va veni în sprijinul lucrătorilor care se confruntă cu consecințele negative ale evoluțiilor legate de globalizare, în special modificările aduse structurii schimburilor comerciale, ca urmare a deciziilor țărilor terțe.

În ceea ce privește alte instrumente, o mai mare complementaritate va permite acordarea unui sprijin integrat lanțului valoric al politicilor; de exemplu, vor exista mai multe posibilități de a intensifica proiectele transnaționale din cadrul programului **Erasmus+** în contextul unei politici naționale care beneficiază de sprijin din partea Fondului social european+, în special pentru tinerii defavorizați; sau vor fi cereri competitive de propuneri comune care vor viza integrarea în politicile naționale a rezultatelor proiectelor inovatoare din cadrul programelor UE, cum ar fi cursurile de aptitudini și competențe elaborate în cadrul programului **Orizont Europa**. Se vor explora sinergiile create cu **programul Europa digitală** în domeniul dezvoltării aptitudinilor. În plus, în complementaritate cu **Fondul pentru azil și migrație**, Fondul social european+ va oferi sprijin pentru integrarea pe termen lung a resortisanților țărilor terțe, inclusiv pentru necesitățile legate de integrarea resortisanților țărilor terțe care au fost transferați.

În ceea ce privește ingineria financiară, **Fondul InvestEU** va avea un puternic rol complementar, în special prin promovarea accesului la finanțare, prin intermediul componentei sale referitoare la „investiții și aptitudini sociale”.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru 2021-2027	101 174
din care:	
Fondul social european	100 000
Ocuparea forței de muncă și inovare socială	761
Sănătate	413

INVESTIȚII ÎN CAPITALUL UMAN, ÎN COEZIUNEA SOCIALĂ ȘI ÎN VALORILE EUROPENE

Erasmus+

Erasmus+ le oferă cetățenilor, în special tinerilor, noi cunoștințe și aptitudini, **prin studii, stagii, ucenicii, schimburi de tineri, acțiuni de predare, formare, activități pentru tineret și activități sportive** în întreaga Europă și în afara acesteia. Programul sprijină țările europene **să își modernizeze și să își îmbunătățească sistemele de educație și formare**, precum și politicile lor în domeniul tineretului și sportului.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Programul este conceput în jurul a trei acțiuni principale: mobilitatea, cooperarea și sprijinul pentru elaborarea politicilor. Erasmus+ le oferă cetățenilor mai multe oportunități pentru ca aceștia să beneficieze de o experiență de învățare în străinătate. De asemenea, asigură stabilirea de contacte și oportunități de cooperare, precum și activități de consolidare a capacităților în cadrul Uniunii și cu țări terțe. Include învățarea reciprocă și schimbul de bune practici. Sprijină inovarea în cadrul sistemelor și al organizațiilor și oferă rezultate tangibile persoanelor și instituțiilor participante.

Acțiunea la nivelul UE este esențială, având în vedere caracterul transnațional și amploarea acestor activități. Programul Erasmus+ garantează faptul că toate statele membre beneficiază de mobilitate și de schimburi de bune practici, asigurând totodată difuzarea optimă a rezultatelor. Acțiunea UE la fața locului este o modalitate de a completa legăturile lipsă, de a evita fragmentarea, de a valorifica potențialul oferit de o Europă fără frontiere interne și de a îmbunătăți transparența și comparabilitatea sistemelor de educație și de formare din întreaga Uniune. Alte scheme care finanțează acțiuni comparabile la nivel național rămân considerabil mai reduse, atât ca volum, cât și ca amploare, și nu dispun de capacitatea de a înlocui finanțarea oferită de Erasmus+.

Pilonul european al drepturilor sociale, astfel cum a fost proclamat de cele trei instituții la summitul social de la Göteborg din noiembrie 2017, a reamintit necesitatea de a pune cetățenii pe primul plan și de a dezvolta în continuare dimensiunea socială a Uniunii. Acest pilon a evidențiat principiile comune în domenii precum egalitatea de șanse și accesul pe piața muncii, condițiile de lucru echitabile, protecția socială și incluziunea. Pentru a face față concurenței de pe piața muncii, pentru a anticipa provocările societale și a contribui la reziliența economiilor, cetățenii trebuie să dispună de un set adecvat de cunoștințe și de aptitudinile și competențele necesare într-o lume aflată în schimbare rapidă.

Prin urmare, Erasmus+ va sprijini dobândirea de cunoștințe, aptitudini și competențe orientate spre viitor și construirea de noi alianțe cu părțile interesate relevante. Erasmus+ va deveni un program mai favorabil incluziunii și mai accesibil – în special pentru organizațiile de dimensiuni mici sau pentru cele locale. Programul va permite unui număr mai mare de tineri, inclusiv elevilor, să călătorească într-o altă țară în scopuri de învățare, vizându-i totodată și pe cei care provin din medii defavorizate. Promovarea sensibilizării cu privire la chestiunile legate de UE și încurajarea participării active în societate vor contribui la rezolvarea problemei generate de lipsa de înțelegere a UE și a modului în care aceasta funcționează. Mobilitatea și cooperarea la nivel european și internațional vor fi, de asemenea, intensificate și extinse.

2. OBIECTIVE

Obiectivul general al programului este acela de a sprijini punerea în aplicare a obiectivelor de politică ale UE în domeniile educației și formării, tineretului și sportului, contribuind astfel la o creștere economică durabilă și la coeziunea socială, precum și la promovarea valorilor comune ale UE și a unui sentiment de apartenență la UE.

În materie de educație și formare profesională, acest fapt înseamnă crearea până în 2025 a **Spațiului european al educației**, în care învățarea, studiile și cercetarea nu vor fi afectate de frontiere, punând în aplicare politicile relevante ale UE din acest domeniu, în special **Noua agendă pentru competențe în Europa** și acționând în conformitate cu Declarația de la Paris privind promovarea cetățeniei și a valorilor comune ale libertății, toleranței și nediscriminării prin educație.

Programul va sprijini și va pune în aplicare diverse acțiuni în conformitate cu cadrul reînnoit pentru cooperare europeană în domeniul tineretului, abordând **mobilitatea în scop educațional, consolidarea capacităților** în sectorul tineretului, **acțiunile menite să le permită tinerilor** să participe la dezvoltarea sistemelor naționale pentru tineret și să sprijine statele membre în acest demers.

Programul va contribui la dezvoltarea dimensiunii europene a sportului și la promovarea unei identități europene, oferindu-le tinerilor o experiență de călătorie cu bilete de tren Interrail.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Având în vedere faptul că, până în prezent, programul a fost pus în aplicare cu succes, viitorul Erasmus+ va menține arhitectura actuală de bază: un program integrat care se bazează pe principiul învățării pe tot parcursul vieții. Acțiunile sale acoperă mai multe domenii, cum ar fi învățământul superior, educația și formarea profesională, educația școlară, educația adulților, tineretul și sportul.

Bugetul programului Erasmus+ va fi pus în aplicare în principal prin intermediul agențiilor naționale create în fiecare din țările participante la programul Erasmus+, precum și, într-o măsură mai mică, cu ajutorul Agenției Executive pentru Educație Audiovizuală și Cultură și al Comisiei.

Erasmus+ va reduce sarcina administrativă pentru toate părțile implicate, prin simplificarea procedurilor și a proceselor, prin optimizarea instrumentelor electronice pentru ca acestea să devină mai interoperabile și mai ușor de utilizat, prin reducerea obligațiilor de raportare și de informare și printr-o mai bună standardizare a punerii în aplicare a programelor derulate de agențiile naționale. Simplificarea și raționalizarea modalităților de punere în aplicare vor facilita accesul la programul Erasmus+. Mecanismul de punere în aplicare și normele aferente componentei internaționale a programului Erasmus+ vor fi, de asemenea, simplificate și raționalizate substanțial.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Programul completează acțiunile întreprinse la nivel național și regional și permite o mobilitate structurată, cooperare și sprijin la nivelul politicilor, într-un mod cu adevărat transnațional.

Vor fi consolidate complementaritățile importante dintre programul Erasmus+ și alte instrumente ale UE, printre care **Fondul social european+** și **Orizont Europa**. În plus, **Corpul european de solidaritate** va facilita implicarea tinerilor în activități de solidaritate, în deplină sinergie cu programul Erasmus+, deoarece ambele programe vor fi puse în aplicare cu sprijinul Agenției Executive pentru Educație, Audiovizual și Cultură și al agențiilor naționale.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	Milioane EUR
Pachetul financiar total pentru 2021-2027	30 000

INVESTIȚII ÎN CAPITALUL UMAN, ÎN COEZIUNEA SOCIALĂ ȘI ÎN VALORILE EUROPENE

Corpul european de solidaritate

Corpul european de solidaritate își propune să faciliteze **implicarea tinerilor în activități de solidaritate** în Europa și în străinătate, precum și să îi ajute să utilizeze aceste posibilități pentru a-și îmbunătăți aptitudinile, competențele și capacitatea de inserție profesională în scopul de a răspunde provocărilor societale concrete.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Solidaritatea este elementul central al Uniunii Europene și una dintre valorile sale de bază.

Începând din decembrie 2016, Corpul european de solidaritate a reunit toate activitățile conexe din programele existente și le-a permis tinerilor să se implice în activități de solidaritate. Din anul 2014, inițiativa „Voluntari UE pentru ajutor umanitar” le oferă cetățenilor Uniunii o ocazie unică de a contribui la acțiuni umanitare în țările terțe.

Avantajul obținut în urma promovării activităților de solidaritate la nivelul UE este considerabil și a fost confirmat în evaluările la jumătatea perioadei ale programului Erasmus+, principalul furnizor de oportunități de voluntariat din cadrul Corpului european de solidaritate de până acum, pe de o parte, și ale inițiativei „Voluntari UE pentru ajutor umanitar”, pe de altă parte. Având în vedere insuficiența resurselor financiare în acest domeniu, proiectele finanțate de UE, în special în ceea ce privește activitățile care implică mai multe țări, nu ar fi avansat dacă s-ar fi bazat numai pe finanțarea națională. Dorința de implicare depășește posibilitățile oferite: numai 8 % din tineri au petrecut o perioadă în străinătate pentru activități de voluntariat și, din cei care nu au făcut acest lucru, 76 % declară că motivul a fost lipsa de oportunități. În general, peste 40 % dintre tinerii europeni ar dori să lucreze, să studieze sau să urmeze cursuri de formare în altă țară din UE.

Până în prezent, peste 53 000 de tineri și-au arătat interesul față de activitățile de solidaritate, înscriindu-se pe portalul Corpului european de solidaritate. Dacă nu ar exista Corpul european de solidaritate și inițiativa „Voluntari UE pentru ajutor umanitar”, s-ar pierde un potențial important pentru activitățile de solidaritate și ar rezulta efecte negative în ceea ce privește bunăstarea, comunitățile vulnerabile, dar și dezvoltarea tinerilor și a societății în ansamblu. Corpul european de solidaritate va permite punerea în comun a resurselor și a cunoștințelor existente pentru a atinge o masă critică de finanțare constantă, astfel încât să se poată răspunde provocărilor de la nivelul UE prin activități de solidaritate. Pentru a fi eligibile, plasamentele la nivel de țară trebuie să aibă o dimensiune europeană suficientă, cum ar fi promovarea unei politici a Uniunii Europene (de exemplu, migrația, mediul).

Corpul european de solidaritate completează politicile publice și private existente și acționează în complementaritate cu sistemele naționale existente. Acest efect de complementaritate este asigurat prin faptul că programul vizează soluționarea nevoilor societale nesatisfăcute.

2. OBIECTIVE

Corpul european de solidaritate își propune să stimuleze implicarea tinerilor și a organizațiilor în activități de solidaritate accesibile și de înaltă calitate. Acest lucru contribuie la

consolidarea coeziunii și a solidarității în Europa și în străinătate, la sprijinirea comunităților și la satisfacerea nevoilor societale. Corpul european de solidaritate se bazează pe Corpul european de solidaritate actual și pe programul „Voluntari UE pentru ajutor umanitar” și are drept scop:

- ▶ abordarea **nevoilor societale** importante care nu au fost satisfăcute într-o gamă largă de domenii, cum ar fi asistența pentru dezvoltare și ajutorul umanitar, educația, sănătatea, integrarea socială, sprijinul pentru furnizarea de produse alimentare, construirea de adăposturi, primirea, sprijinirea și integrarea migranților și a refugiaților, protecția mediului sau prevenirea catastrofelor naturale, contribuind astfel la îndeplinirea obiectivelor UE în aceste domenii de politică;
- ▶ **responsabilizarea tinerilor**, prin implicarea lor în activități de solidaritate europeană. Astfel, tinerii își pot dezvolta competențe umane și sociale, care, la rândul lor, îi ajută să devină persoane independente și active. În același timp, tinerii capătă o identitate europeană și competențe interculturale – aspecte esențiale într-o perioadă în care, în unele părți ale Europei, șomajul înregistrează un nivel constant ridicat în rândul tinerilor și în care riscul de excluziune socială pe termen lung pentru anumite grupuri vulnerabile este în creștere;
- ▶ **consolidarea bazelor implicării în activități de solidaritate** și oferirea a numeroase posibilități pentru susținerea organizațiilor din întreaga Europă. Aceasta contribuie, de asemenea, la construirea unor comunități deschise, favorabile incluziunii, societatea, în ansamblul ei, devenind astfel mai rezilientă.

Prin integrarea **inițiativei „Voluntari UE pentru ajutor umanitar”**, tinerii europeni beneficiază de o oportunitate unică de a-și demonstra solidaritatea cu persoanele aflate la nevoie din întreaga lume și de a contribui la diverse acțiuni în domeniul umanitar/al dezvoltării care sunt întreprinse în țări terțe. De asemenea, grație acestei inițiative, organizațiile au posibilitatea să primească asistență tehnică și să își consolideze capacitățile de gestionare a riscului de dezastre, de pregătire și de răspuns în caz de dezastre.

Corpul european de solidaritate va contribui, de asemenea, la solidaritatea între generații, stabilind legături între tinerii participanți și alte generații în cadrul unor proiecte care permit sinergii pozitive și învățarea reciprocă. De asemenea, Corpul european de solidaritate își va dezvolta în continuare platforma și rețeaua de participanți, astfel încât un număr mai mare de persoane să se implice în activități de solidaritate.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Corpul european de solidaritate va sprijini plasarea participanților în cadrul organizațiilor acreditate implicate în proiecte de solidaritate. Acesta va fi pus în aplicare pe baza modelului de succes stabilit pentru programul Erasmus+. Se bazează pe repartizarea clară a sarcinilor de gestionare a programului între Comisie, agențiile naționale înființate în cadrul programului Erasmus+ și Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură.

Zona geografică acoperită de noul Corp european de solidaritate cuprinde, în domeniul ajutorului umanitar, toate țările din lume. Pentru toate celelalte posibilități de voluntariat, vor putea fi incluse toate țările care participă în prezent la programul Erasmus+. Cu toate acestea, nu vor fi oferite stagii și oportunități de locuri de muncă decât în statele membre ale UE.

Corpul european de solidaritate va asigura:

- ▶ o **abordare holistică a solidarității** în cadrul unui singur instrument al UE care acoperă activități atât în interiorul granițelor UE, cât și în afara lor și care cuprind o dimensiune umanitară;
- ▶ un ghișeu unic („**one stop shop**”) pentru tinerii interesați de solidaritate, cu un acces clar și simplu la sistem;
- ▶ un număr mai mare de voluntari, ucenici și angajați prin intermediul unui **singur instrument**;
- ▶ **simplificarea regulilor** aferente sistemelor existente, precum și instituirea unei proceduri unice de punere în aplicare;
- ▶ reducerea costurilor prin **economii de scară și de gamă** (asigurări, formare, comunicare, platforme online etc.).

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Corpul european de solidaritate va reprezenta o platformă unică pentru activități de solidaritate, atât în interiorul, cât și în afara UE. Va dezvolta legături strânse și sinergii cu cadrele și cu sistemele naționale, cum ar fi programele de servicii civice. Se vor asigura complementarități și sinergii strânse cu activitățile din domeniul tineretului derulate în cadrul viitorului program **Erasmus+** și al **Fondului social european+**, care urmăresc să promoveze ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor. Vor fi, de asemenea, valorificate sinergiile cu **LIFE**, programul UE pentru mediu și politici climatice, în special ca acțiuni complementare pentru proiecte integrate.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru 2021-2027	1 260

INVESTIȚII ÎN CAPITALUL UMAN, ÎN COEZIUNEA SOCIALĂ ȘI ÎN VALORILE EUROPENE

Justiție, drepturi și valori

Fondul pentru justiție, drepturi și valori este un nou instrument al UE care cuprinde două programe de finanțare: **Programul Drepturi și valori**, care sprijină **egalitatea de șanse și drepturile**, și **Programul Justiție**, care promovează dezvoltarea unui **spațiu european de justiție**.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Prin promovarea, consolidarea și protejarea propriilor valori, a drepturilor și a justiției, UE capătă o imagine autentică și tangibilă în viața de zi cu zi a cetățenilor. Prin promovarea și protejarea egalității și a drepturilor la nivelul UE, prin încurajarea participării cetățenilor la viața politică și civilă și prin susținerea politicilor de promovare a egalității și de combatere a discriminării și a violenței, fondul contribuie la consolidarea democrației europene, a unor societăți echitabile și a instituțiilor civile.

Promovarea valorilor UE înseamnă, de asemenea, protejarea acestora și crearea unui mediu în care să se respecte statul de drept și independența sistemului judiciar și în care să se consolideze recunoașterea reciprocă și încrederea reciprocă între statele membre. Aceste valori constituie esența spațiului european de justiție. Prin inițiative finanțate de UE se pot aborda cel mai bine obstacolele care persistă în calea cooperării judiciare în materie civilă și penală și problema punerii incomplete în aplicare a legislației UE.

De asemenea, cele două programe din cadrul Fondului pentru justiție, drepturi și valori vor consolida și vor sprijini rolul-cheie jucat de organizațiile neguvernamentale și de organizațiile societății civile în promovarea, protejarea și sensibilizarea cetățenilor la valorile comune ale UE și vor contribui la exercitarea efectivă a drepturilor în temeiul dreptului Uniunii.

2. OBIECTIVE

Obiectivul primordial al Fondului pentru justiție, drepturi și valori este sprijinirea unor societăți deschise, democratice și favorabile incluziunii. Fondul își propune capacitatea cetățenilor prin protejarea și promovarea drepturilor și a valorilor, dezvoltând în continuare spațiul european de justiție.

Acest obiectiv se realizează prin:

- ▶ Responsabilizarea cetățenilor prin promovarea și protecția drepturilor, a valorilor și a egalității și prin crearea de oportunități de angajament și participare și
- ▶ Sprijinirea dezvoltării în continuare a unui spațiu european de justiție bazat pe statul de drept și pe recunoașterea și încrederea reciprocă, în special prin facilitarea accesului la justiție și prin promovarea cooperării judiciare în materie civilă și penală și a eficacității sistemelor naționale de justiție.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Noul instrument combină programele la scară mică cu obiectivele și beneficiarii corespunzători, astfel încât să îmbunătățească atât eficacitatea, cât și eficiența acțiunii UE.

Prin structura lui, acest instrument creează sinergii între programele actuale, lăsând totodată loc pentru prevederea de dispoziții specifice unui anumit domeniu de politică. Pe baza lecțiilor învățate din generația anterioară de programe, implementarea va fi raționalizată pentru a îmbunătăți eficiența costurilor și pentru a reduce sarcinile administrative, de exemplu prin reducerea numărului de tranzacții financiare subiacente.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Fondul pentru justiție, drepturi și valori are sinergii de politică cu **Programul privind piața unică**, deoarece oferă sprijin pentru responsabilizarea consumatorilor și pentru consolidarea activității autorităților de aplicare a legii în ceea ce privește protecția consumatorilor. Prin finanțarea de activități privind dreptul societăților comerciale, dreptul contractelor și spălarea de bani, viitorul Program privind piața unică va contribui în mod direct la punerea în aplicare a politicii UE în domeniul justiției. Vor fi dezvoltate și consolidate sinergii în cadrul **Fondului Social European+**, care va avea un impact puternic și direct asupra cetățenilor – inclusiv asupra celor mai dezavantajați și discriminați – și va juca un rol important în promovarea egalității de gen și a egalității de șanse, a valorilor UE și a respectării drepturilor fundamentale. **Programul Europa digitală** va permite transformarea digitală a sistemelor judiciare ale statelor membre, dezvoltarea tehnologiei în slujba juridicului („LegalTech”) de către întreprinderile din UE, precum și interconectarea și interoperabilitatea transfrontalieră. Promovarea valorilor și a drepturilor în cadrul UE se reflectă prin promovarea acestora la nivel mondial, inclusiv prin intermediul legăturilor create prin punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă. În acest sens, se pot dezvolta sinergii cu **acțiunea externă** la nivel multilateral.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru perioada 2021-2027	947
din care:	
Drepturi și valori	642
Justiție	305

INVESTIȚII ÎN CAPITALUL UMAN, ÎN COEZIUNEA SOCIALĂ ȘI ÎN VALORILE EUROPENE

Europa creativă

Europa creativă este programul UE care sprijină **cultura europeană**, în special **acțiunile MEDIA**.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Prin promovarea, consolidarea și protejarea diversității culturale europene și a patrimoniului și a creativității europene, UE capătă o imagine autentică și tangibilă în viața de zi cu zi a cetățenilor. Cultura joacă, prin urmare, un rol esențial în abordarea principalelor provocări societale și economice. În plus, cultura are un rol important în stimularea inovării, a creșterii economice și a creării de locuri de muncă.

Sprijinirea diversității culturale favorizează libertatea artistică și creativă și facilitează și consolidează conștiința unei identități europene comune. Pentru promovarea valorilor culturale, sectoarele culturale și creative, în special sectorul audiovizual, trebuie să fie competitive și dinamice, pentru a comunica cu cetățenii din întreaga Europă, în special în contextul unei piețe unice digitale din ce în ce mai integrate.

Investițiile în domeniul culturii realizate la nivelul UE joacă un rol esențial în încurajarea diversității și incluziunii în societate și sprijină, prin interacțiuni, alte politici ale UE. O creștere substanțială a valorii adăugate va fi asigurată prin axarea pe domenii care vin în completarea finanțărilor naționale și regionale cu o puternică dimensiune transfrontalieră, prin abordarea disfuncționalităților pieței și prin contribuția la realizarea unor economii de scară și la constituirea unei mase critice.

Mobilitatea profesioniștilor din sectoarele culturale și creative, sprijinul acordat noilor talente și promovarea artiștilor și a operelor acestora la nivel internațional consolidează performanța culturală a Uniunii Europene la nivel transfrontalier și relațiile sale pe scena internațională. Acțiunile care vizează implicarea publicului și participarea acestuia la activități culturale, precum și sprijinirea expresiei artistice consolidează potențialul creativ și inovator al Europei care se extinde dincolo de granițele naționale. Acest lucru este valabil în special în ceea ce privește consolidarea realizării, distribuirii și promovării în condiții filmelor europene competitive și diversificate din punct de vedere cultural, pentru care extinderea și dezvoltarea în continuare a industriei audiovizuale europene este esențială.

În ceea ce privește industria audiovizuală, acțiunile din cadrul componentei MEDIA vor consolida competitivitatea din sectorul creativ și audiovizual al Europei, prin sprijinirea creării de opere europene care să poată concura cu producțiile majore din afara Europei, a noilor tehnologii inovatoare de narare (cum ar fi realitatea virtuală) și a strategiilor de comercializare, de promovare și de distribuție, precum și prin punerea în aplicare a Directivei privind serviciile mass-media audiovizuale.

2. OBIECTIVE

Obiectivul general al programului „Europa creativă” este de a sprijini societățile deschise, favorabile incluziunii și creative și de a consolida competitivitatea sectoarelor culturale și creative, stimulând creșterea economică și crearea de locuri de muncă. Programul vizează:

- ▶ Păstrarea, dezvoltarea și promovarea diversității culturale europene și a patrimoniului cultural al Europei;
- ▶ Sprijinirea creării și diseminării de opere europene de calitate și diversificate, accesibile unui larg public internațional;
- ▶ Sprijinirea creativității bazate pe cultură în educație și inovare;
- ▶ Consolidarea dimensiunii transfrontaliere a sectoarelor culturale și creative și
- ▶ Îmbunătățirea competitivității și a capacității de inovare a industriei europene creative și audiovizuale.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Programul va fi în continuare implementat în principal de Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură. Pe baza lecțiilor învățate din generația anterioară de programe, implementarea va fi raționalizată pentru a îmbunătăți eficiența costurilor și pentru a reduce sarcinile administrative, de exemplu prin reducerea numărului de tranzacții financiare subiacente. Birourile „Europa creativă” vor asigura o simplificare și o mai bună direcționare a comunicării, a diseminării și a feedbackului cu privire la rezultate.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Europa creativă prezintă sinergii puternice cu **programul pieței unice**, având în vedere faptul că promovarea culturii și a mass-mediei contribuie în mod direct la punerea în aplicare a strategiei privind piața unică digitală. Sinergiile cu programul **Erasmus+** vor fi consolidate printr-o integrare mai sistematică a nevoilor instituțiilor de învățământ și de formare profesională din domeniul cultural în acțiunile actuale și viitoare. **Programul Europa digitală** va sprijini transformarea digitală a sectorului patrimoniului cultural (de exemplu Europeană), contribuind astfel la punerea în aplicare a strategiei #digital4culture. Pentru a atrage investiții private, întreprinderile mici și mijlocii din sectorul cultural și creativ vor putea recurge la finanțare prin capitaluri proprii și prin împrumuturi obținute prin intermediul **Fondului InvestEU**. În cadrul programului **Orizont Europa**, clusterul privind societățile robuste și sigure favorabile incluziunii va sprijini activitățile de cercetare și inovare în domeniul convergenței mass-mediei și în domeniul culturii.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru perioada 2021-2027	1 850
din care:	
MEDIA	1 200
Cultură	650

AGRICULTURA ȘI POLITICA MARITIMĂ

Fondul european de garantare agricolă și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală

Politica agricolă comună, una dintre principalele politici ale Uniunii, vizează creșterea **productivității în agricultură**, asigurarea unui **nivel de trai echitabil pentru fermieri**, **stabilizarea piețelor** și **consolidarea competitivității**. O politică agricolă comună modernizată va trebui să contribuie la asigurarea tranziției spre un sector agricol care să fie durabil în totalitate și la dezvoltarea unor **zone rurale dinamice**, asigurând aprovizionarea cu alimente sigure și de înaltă calitate pentru mai bine de 500 de milioane de consumatori.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Europa are nevoie de un sector agricol inteligent, solid, sustenabil și competitiv, care să garanteze producția de produse alimentare sigure, de înaltă calitate, la prețuri accesibile, nutritive și diversificate pentru cetățenii săi și o structură socioeconomică puternică în zonele rurale. Politica agricolă comună modernizată trebuie să își consolideze valoarea adăugată europeană, reflectând un nivel mai ridicat de ambiție în ceea ce privește mediul și clima și răspunzând așteptărilor cetățenilor în ceea ce privește starea lor de sănătate, mediul și clima. Caracterul global și transfrontalier al principalelor provocări cu care se confruntă agricultura și zonele rurale din UE necesită o politică comună la nivelul UE. Aceste provocări sunt abordate prin:

- ▶ Asigurarea unei piețe unice și a unor condiții de concurență echitabile prin intermediul unei plase de siguranță comune privind veniturile și prevenirea posibilelor denaturări ale concurenței;
- ▶ Consolidarea rezistenței sectorului agricol al Uniunii Europene, necesară pentru valorificarea globalizării și prin
- ▶ Obținerea de rezultate în ceea ce privește principalele provocări legate de schimbările climatice și de biodiversitate, precum și de calitatea solului, a apei și a aerului.

O politică modernizată va permite menținerea unei piețe unice pe deplin integrate pentru produse agricole în UE, care va pune accentul mai mult pe o producție durabilă cu ambiții mai mari în ceea ce privește mediul și clima. Disparitățile în ceea ce privește dezvoltarea sectorului agricol vor fi reduse, iar nivelul de pregătire în caz de criză va crește.

2. OBIECTIVE

Politica agricolă comună de după 2020 se concentrează asupra obiectivelor care acoperă toate cele trei dimensiuni ale agriculturii durabile în UE:

- ▶ Promovarea unui sector agricol inteligent și robust;
- ▶ Intensificarea atenției acordate mediului și acțiunilor climatice și participarea la realizarea obiectivelor UE în domeniul mediului și al climei și
- ▶ Consolidarea structurii socioeconomice a zonelor rurale.

Totodată, această politică va trebui să țină în continuare seama de așteptările societății cu privire la producția durabilă de alimente, în special la siguranța alimentară, calitatea

alimentelor, standardele de mediu și cele privind bunăstarea animalelor. Se va pune accentul pe consiliere, transfer de cunoștințe și cooperare.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Politica agricolă comună va continua să fie pusă în aplicare în principal în cadrul gestiunii partajate între UE și statele membre. Aceasta va fi finanțată prin două fonduri, și anume Fondul european de garantare agricolă și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală. Se va institui un **nou model de lucru**, grupându-se operațiunile în cadrul unui instrument unic de programare – **Planul strategic privind politica agricolă comună**. Pe baza unui set comun de obiective stabilite la nivelul UE și respectând pe deplin angajamentele asumate de UE la nivel internațional, statele membre vor dispune de o marjă de manevră mai mare pentru a-și identifica nevoile și pentru a stabili schemele de intervenție, cu condiția ca acestea să fie pertinente în vederea atingerii obiectivelor specifice ale UE. Aceste obiective specifice ale UE trebuie aliniate cu cele care țin de alte politici ale UE, cum ar fi mediul și clima.

Planurile strategice privind politica agricolă comună vor fi aprobate de către Comisie dacă vor fi consecvente și vor contribui în mod adecvat la îndeplinirea obiectivelor UE. Acest nou model reprezintă o schimbare: de la o politică a conformității, bazată pe norme, la o politică care vizează obținerea de rezultate în vederea îndeplinirii obiectivelor comune stabilite la nivelul UE. De asemenea, noua politică va lăsa statelor membre o marjă adecvată pentru a răspunde nevoilor specifice existente la nivel național sau regional. Pentru evaluarea performanței pe termen lung a politicii, se va utiliza un set de indicatori de impact, iar pentru monitorizarea punerii sale în aplicare, indicatori comuni în materie de realizări și de rezultate. Noul model de lucru va presupune **o simplificare de anvergură a normelor pentru fermieri și administrații**.

- ▶ Plățile directe rămân o parte esențială a politicii, dar acestea vor fi ușor reduse și mai bine direcționate. Sprijinirea veniturilor de bază prin plăți directe, în special prin plăți decuplate, se va număra printre intervențiile care fac obiectul planului strategic stabilit de statele membre.
- ▶ Statele membre vor putea transfera o parte din alocările lor corespunzătoare plăților directe către dezvoltarea rurală și viceversa.
- ▶ În prezent, 20 % dintre agricultori primesc 80 % din plățile directe într-un sistem în care plățile sunt legate de terenuri de care dispun o mică parte dintre fermieri.
- ▶ Ar trebui promovată o distribuție mai echilibrată, prin plafonarea obligatorie a plăților la nivel de exploatare agricolă (cu excepția costului forței de muncă) sau prin instituirea de plăți degresive în funcție de dimensiunea fermei. Economii realizate vor rămâne în bugetul statului membru din care provin, urmând ca aceste resurse să fie redistribuite către dezvoltarea rurală sau către fermele mici și mijlocii.
- ▶ Va continua mișcarea de convergență a nivelurilor plăților directe din diferitele state membre (convergența externă). Pentru toate statele membre cu un nivel al plăților directe mai mic de 90 % din media UE 27, diferența dintre nivelul lor actual și 90 % din media UE a plăților directe va scădea cu 50 %. Această convergență va fi finanțată de toate statele membre.
- ▶ „Înverzirea”, în forma sa actuală, va fi înlocuită cu o abordare mai specifică, mai ambițioasă, dar totuși flexibilă, care va integra ecocondiționalitatea, plățile pentru înverzire și măsurile actuale opționale de agromediu și climă, în vederea unei politici agricole comune cu un nivel mai ridicat de ambiție în materie de climă și de mediu.

- În planurile strategice vor trebui introduse măsuri de sprijin pentru instrumente de management de risc, inclusiv instrumentele de stabilizare a veniturilor. Se va fi instituit o nouă rezervă pentru situații de criză în cadrul Fondului european de garantare agricolă. Accesul va fi condiționat de instituirea, la nivel național, a unei strategii privind instrumentele adecvate de management a riscurilor, precum instrumentele de tip asigurare.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Modernizarea politicii agricole comune va contribui la dezvoltarea mai multor sinergii și la consolidarea coerenței cu alte politici ale UE, în special cu politica în domeniul mediului, cu acțiunile climatice, dezvoltarea regională și cu cercetarea și dezvoltarea. Consolidarea coerenței la nivel de politici va simplifica situația, atât pentru administrații, cât și pentru agricultori. Nu se poate atinge un nivel mai ridicat de ambiție ecologică fără o susținere fermă a cunoașterii, inovării și tehnologiei. Sinergiile reușite cu programul **Orizont Europa** vor fi asigurate în continuare și vor fi dezvoltate în clusterul „Hrana și resursele naturale”, al cărui obiectiv este de a transforma sistemele agricole și alimentare în sisteme complet sigure, durabile, rezistente, circulare, diversificate și inovatoare. Pentru modernizarea și tranziția către un viitor durabil, este esențial să se pună mai mult accentul pe dezvoltarea și utilizarea cunoștințelor științifice în agricultura UE. Acesta este motivul pentru care în inițiativa Orizont Europa va fi prevăzută suma de 10 miliarde EUR pentru sprijinirea cercetării și a inovării în domenii precum industria alimentară, agricultura, dezvoltarea rurală și bioeconomia. Se vor asigura, de asemenea, sinergii cu programul **LIFE**, programul UE pentru mediu și politici climatice, în vederea optimizării absorbției fondurilor care sprijină investițiile în domeniul mediului. De asemenea, pentru realizarea unor evaluări operaționale ale stării mediului agricol și ale impactului politicilor, este necesară promovarea unor strânse sinergii cu **programul spațial**.

În măsura posibilului, cadrul simplificat al obiectivelor UE și a normele de bază va fi comun cu cel al altor **fonduri structurale și de investiții europene**.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru perioada 2021-2027	365 005
din care:	
Fondul european de garantare agricolă	286 195
Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală	78 811

AGRICULTURA ȘI POLITICA MARITIMĂ

Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime

Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime este programul special prin care UE oferă sprijin **sectorului pescuitului din UE, pentru a-i asigura sustenabilitatea, și comunităților costiere** care depind de acest sector.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Având în vedere caracterul global al ecosistemului maritim, UE trebuie să acționeze la nivel internațional pentru protejarea, conservarea și exploatarea durabilă a oceanelor și a resurselor acestora. Acțiunea întreprinsă la nivelul UE este mult mai eficientă și mai eficace decât acțiunile întreprinse la nivel de stat membru. Dacă nu se iau măsuri coordonate la nivelul UE, resursele biologice marine vor fi epuizate în curând, iar acest lucru va avea repercusiuni imediate asupra disponibilității produselor pescărești și va conduce la distrugerea ecosistemului marin. Fondul sprijină protecția biodiversității marine și a ecosistemelor și contribuie la stimularea investițiilor, la crearea de locuri de muncă, la stimularea creșterii economice, la promovarea inovării prin cercetare și dezvoltare și la realizarea obiectivelor în materie de energie și de schimbări climatice.

Supracapacitatea flotei UE și pescuitul excesiv reprezintă o altă problemă cu care se confruntă multe segmente ale flotei și diferite bazine maritime. Există încă probleme structurale în sectorul pescuitului, în special în bazinele maritime transnaționale și în zonele de coastă care acoperă mai multe state membre, iar acestea nu pot fi abordate prin acțiuni individuale. Politica maritimă integrată oferă o abordare coerentă a chestiunilor maritime prin coordonarea și cooperarea strânsă între diferitele sectoare.

Prin promovarea economiei albastre în ceea ce privește pescuitul și acvacultura, turismul, energia oceanelor sau biotehnologia albastră în cadrul comunităților costiere din UE, se creează o valoare adăugată reală la nivelul UE, guvernele statelor membre ale UE, firmele din domeniu și părțile interesate fiind încurajate să dezvolte abordări comune prin care să stimuleze creșterea, asigurând totodată protecția mediului marin.

2. OBIECTIVE

Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime va urmări îndeplinirea a trei obiective:

- ▶ **Protejarea sănătății mărilor și a oceanelor și asigurarea durabilității sectorului de pescuit și acvacultură**, prin reducerea impactului activităților de pescuit asupra mediului marin, sporind totodată competitivitatea și atractivitatea sectorului;
- ▶ **Promovarea economiei albastre**, în special prin încurajarea investițiilor, a competențelor, a cunoștințelor și a dezvoltării pieței în cadrul unor comunități costiere durabile și prospere și
- ▶ **Consolidarea guvernancei internaționale a oceanelor și a siguranței și securității spațiului maritim** în domeniile care nu fac încă obiectul niciunui acord internațional în domeniul pescuitului.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Programul va fi pus în aplicare atât prin gestiune partajată, cât și prin gestiune directă. Principalele instrumente de finanțare vor fi granturile și instrumentele financiare. În cadrul gestiunii partajate, statele membre vor fi principalii actori care le vor acorda sprijin direct beneficiarilor. Gestionarea directă va fi utilizată pentru a promova elaborarea de politici inovatoare cu un impact imediat asupra activităților legate de politica maritimă, asupra guvernantei internaționale a oceanelor și a securității maritime.

Fondul va avea un temei juridic comun cu cel al **fondurilor structurale și de investiții europene**. Cu toate acestea, sunt prevăzute un regulament sectorial specific și un număr limitat de acte delegate și de punere în aplicare.

Opțiunile simplificate în materie de costuri (rate forfetare, sume forfetare și costuri unitare) vor fi utilizate din ce în ce mai mult pentru reducerea sarcinii administrative. Statele membre vor beneficia, de asemenea, de o mare flexibilitate în ceea ce privește adaptarea măsurilor în funcție de obiectivele predefinite la nivelul UE. În plus, se va promova adoptarea modulelor de achiziții publice electronice și de granturi electronice în cazul gestiunii directe, cu posibilitatea de a externaliza în continuare gestionarea directă a fondurilor către agențiile executive.

Pentru o mai mare **flexibilitate**, vor exista mai multe posibilități de combinare a finanțării din fondurile structurale cu investițiile europene, precum și a gestiunii partajate cu gestiunea directă. În plus, o mai mare disponibilitate a instrumentelor financiare (împrumuturi, garanții) și a asistenței rambursabile, cum ar fi granturile rambursabile la nivel de program, vor constitui standardul pentru toate acțiunile de sprijinire a dezvoltării și îmbunătățirii rentabilității întreprinderilor din sectorul pescuitului. În cele din urmă, statele membre vor avea mai multă flexibilitate în ceea ce privește acțiunile întreprinse ca răspuns la situații neprevăzute și la schimbarea priorităților în materie de cheltuieli.

De asemenea, fondul va evolua către un **model de asistență bazat mai mult pe rezultate**, în funcție de o listă prestabilită cu măsuri detaliate din care statele membre pot alege. O îmbunătățire a sistemelor de informații bazate pe cadre de date integrate vor consolida impactul acestei politici.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Pentru economia maritimă și albastră sinergiile vor fi valorificate în special prin **Fondul european de dezvoltare regională**, pentru investițiile în sectoarele legate de creșterea albastră și strategia pentru bazinele maritime, prin **Fondul social european+**, pentru recalificarea pescarilor în sensul dobândirii de noi competențe, și prin **Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală**, pentru sprijinirea acvaculturii. Colaborarea și sinergiile cu **Orizont Europa** pentru cercetarea și inovarea marină se va realiza, de exemplu, prin sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii în introducerea și replicarea pe piață a unor soluții inovatoare pentru creșterea albastră și prin sprijinirea unei platforme tematice pentru investiții în cercetare și inovare în economia albastră. Vor fi, de asemenea, valorificate sinergiile cu LIFE, programul UE pentru mediu și politici climatice, pentru sprijinirea acțiunilor care vizează îmbunătățirea mediului marin, în special ca acțiuni complementare pentru proiecte integrate. **Fondul InvestEU** va juca, alături de instrumentele financiare, un rol important în acțiunile legate de piață, în special prin sprijinirea unei platforme tematice de investiții pentru cercetare și inovare în economia albastră.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru perioada 2021-2027	6 140

AGRICULTURA ȘI POLITICA MARITIMĂ

Acorduri internaționale în domeniul pescuitului

Acordurile internaționale în domeniul pescuitului prevăd **accesul** flotelor europene de pescuit **la apele țărilor terțe** și finanțarea contribuțiilor anuale obligatorii care decurg din calitatea de **membru al organizațiilor regionale de gestionare a pescuitului** pe care o are Uniunea.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

În ceea ce privește pescuitul și domeniul maritim, UE este unul dintre cei mai importanți actori din lume. Uniunea promovează gestionarea durabilă a stocurilor internaționale de pește, apărându-și totodată interesele economice și sociale. În UE, promovarea pescuitului durabil este de competență exclusivă a Uniunii, deoarece dimensiunea transfrontalieră a pescuitului necesită acțiuni la nivelul UE. Acest lucru este cu atât mai important în context internațional, atunci când UE negociază acorduri de pescuit sau atunci când participă la organizațiile regionale de pescuit.

UE s-a angajat, de asemenea, să își asume un rol de lider în punerea în aplicare a unuia dintre obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU, și anume „conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, a mărilor și a resurselor marine”, și, prin urmare, este interesată să construiască o guvernare internațională a oceanelor – inclusiv conservarea resurselor și stoparea pescuitului ilegal – în cadrul acordurilor internaționale din domeniul pescuitului la care participă.

Peste un sfert din peștele capturat de vasele europene de pescuit provine din afara apelor teritoriale ale UE. Prin urmare, UE beneficiază de acorduri în domeniul pescuitului, menite să asigure o aprovizionare alimentară durabilă a Uniunii și dezvoltarea sectorului pescuitului, a comunităților costiere care depind de pescuit și a unei economii albastre durabile. În plus, beneficiile indirecte rezultă din sprijinirea țărilor terțe prin abordarea chestiunilor legate de migrații și dezvoltare socioeconomică locală. În contextul acordurilor de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil, UE oferă sprijin financiar și tehnic pentru a institui un cadru de guvernare juridic, economic, social și de mediu pentru activitățile de pescuit efectuate de navele Uniunii în apele țărilor terțe. UE gestionează în comun stocurile comune cu Norvegia, Islanda și Insulele Feroe. Aceste acorduri joacă un rol important în dezvoltarea unor relații mai solide cu țările terțe și în promovarea rolului Uniunii Europene pe scena mondială.

Uniunea Europeană este parte contractantă la Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării și Acordul Organizației Națiunilor Unite privind stocurile de pește. UE trebuie să coopereze cu alte națiuni care desfășoară activități de pescuit și să fie membră a organizațiilor regionale de gestionare a pescuitului pentru pescuitul în marea liberă. În calitate de unic reprezentant al tuturor intereselor Uniunii Europene în materie de pescuit, UE se numără printre membrii de prim plan în aceste organizații și are capacitatea și autoritatea de a-și apăra interesele într-un mod mai eficace și cu mai multă fermitate decât fiecare stat membru al UE luat în parte.

2. OBIECTIVE

În interesul reciproc al Uniunii Europene și al partenerilor săi, Programul privind acordurile internaționale în domeniul pescuitului vizează:

- Asigurarea **accesului flotei UE la apele aflate sub jurisdicția unor țări terțe**;

- ▶ Asigurarea finanțării pentru consolidarea **capacităților statelor de coastă** de a institui o gestionare durabilă a resurselor piscicole și de a-și consolida procedurile de **monitorizare, control și supraveghere a activităților de pescuit** în apele lor, în special pentru combaterea **pescuitului ilegal, nereglementat și nedeclarat**;
- ▶ Crearea și sprijinirea **instituțiilor științifice și de cercetare necesare**;
- ▶ Sporirea transparenței și promovarea unor **condiții de concurență echitabile între toate flotele** care operează în apele respective și
- ▶ Consolidarea și promovarea **guvernanței oceanelor** în cadrul organismelor regionale în domeniul pescuitului.

Pe lângă faptul că reprezintă o cerință juridică privind pescuitul în apele internaționale, **apartenența la organizațiile regionale** îi oferă Uniunii posibilitatea de a promova principiile **politicii comune în domeniul pescuitului** în afara apelor UE cât mai mult posibil pentru a crea condiții de concurență echitabile pentru operatorii din UE. În calitate de membru al acestor organizații, UE are obligația de a participa la finanțarea operațiunilor organizațiilor regionale prin contribuții obligatorii.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Programul este pus în aplicare în mod direct de către Comisia Europeană prin contribuții financiare.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Sinergiile cu politica comună în domeniul pescuitului sunt esențiale pentru punerea în aplicare cu succes a acordurilor în domeniul pescuitului.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru perioada 2021-2027	990

MEDIU ȘI POLITICI CLIMATICE

LIFE – Programul UE pentru mediu și politici climatice

LIFE este programul UE pentru mediu și politici climatice. Acesta se concentrează pe elaborarea și punerea în aplicare a unor **soluții inovatoare care să răspundă provocărilor în materie de mediu și de climă**, determinând modificări la nivel de politici, punere în aplicare și asigurare a respectării legislației.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Prin însăși natura lor, problemele de mediu, inclusiv schimbările climatice, transcend granițele politice, juridice și cele trasate de oameni și nu pot fi rezolvate în mod corespunzător la nivel de stat membru. Pentru abordarea eficientă a acestor probleme, pentru evitarea problemelor de coordonare și pentru o mai bună integrare a aspectelor legate de mediu și de climă în bugetul UE prin intermediul unor acțiuni specifice, este nevoie de intervenția UE sub forma unui instrument specific pentru mediu și climă, care să vizeze inclusiv eficiența energetică și energia din surse regenerabile la scară mică.

Majoritatea activelor de mediu sunt bunuri publice care sunt distribuite inegal pe teritoriul UE. Pentru îndeplinirea obligației de conservare a acestora trebuie aplicat în mod consecvent principiul solidarității și al distribuirii echitabile a răspunderii. Asigurarea unei coerențe la nivelul întregii Uniuni cu privire la punerea în aplicare a legislației și a politicilor în domeniul mediului și al climei și crearea, la nivelul UE, a unei platforme pentru schimbul de bune practici și de cunoștințe reprezintă două elemente esențiale. Asigurarea condițiilor necesare unei tranziții energetice curate înlesnește îndeplinirea obiectivelor de mediu și climatice, contribuind la îmbunătățirea calității aerului interior și exterior, la consolidarea economiei circulare și la utilizarea mai eficientă a resurselor. Acest program are o valoare adăugată mare, care rezultă din stimularea competitivității și sustenabilității economiei Uniunii. În plus, sprijinirea eficienței energetice reprezintă una dintre cele mai rentabile metode de decarbonizare a economiei noastre.

2. OBIECTIVE

Programul va contribui la:

- ▶ Tranziția către o **economie circulară, eficientă din punct de vedere al resurselor și al energiei, cu emisii scăzute de dioxid de carbon și rezistentă la schimbările climatice;**
- ▶ Protecția și îmbunătățirea **calității mediului** și la
- ▶ Conservarea naturii și oprirea și inversarea tendinței de **declin al biodiversității**.

De asemenea, programul va urmări consolidarea capacităților, stimularea investițiilor și sprijinirea punerii în aplicare a politicilor în domeniile care prezintă cele mai multe provocări din punctul de vedere al **tranziției către o energie curată**.

Obiectivele programului vor fi urmărite prin intervenții directe sau prin integrarea acestor obiective în cadrul altor politici și prin favorizarea utilizării coordonate a fondurilor disponibile în alte programe financiare ale UE.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Programul cuprinde două domenii de acțiune principale:

- **Mediu: natură și biodiversitate și economia circulară și calitatea vieții;**
- **Politici climatice: atenuare și adaptare și tranziția către o energie curată.**

Componenta de granturi și achiziții publice din cadrul programului LIFE va fi în continuare gestionată direct de către Comisie, cu sprijinul unei agenții executive.

Programul va fi simplificat în special în ceea ce privește procedurile aplicabile solicitanților/beneficiarilor. Printre noutăți se numără intensificarea flexibilității strategice și introducerea unor modalități care să permită o acoperire teritorială mai echilibrată.

Instrumentele financiare pentru mediu și politici climatice vor fi implementate în cadrul programului **InvestEU**, mai ales în componenta sa referitoare la infrastructura durabilă.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Programul LIFE se încadrează în prioritățile existente ale UE în materie de mediu, climă, energie și politici conexe. Acesta este complementar altor programe de finanțare ale UE. Se vor dezvolta în special sinergii cu **Fondul InvestEU**, în special cu componenta sa referitoare la infrastructura durabilă, cu **Orizont Europa**, cu **Fondul european de dezvoltare regională**, cu **Fondul social european+**, cu **Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală** și cu **Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime**. În vederea maximizării rezultatelor, sistemul „mărcii de excelență” va fi extins, pentru ca proiectele evaluate cu succes în cadrul programului LIFE să fie finanțate la nivel regional din fondurile structurale și de investiții europene.

LIFE este menit să sprijine tehnicile demonstrative și bunele practici care pot fi reproduse și extinse la programe mai ample. Proiectele integrate strategice LIFE mobilizează alte fonduri europene, naționale, regionale și private pentru implementarea principalelor planuri în materie de mediu și climă (de exemplu, planurile de management al bazinelor hidrografice, planurile privind calitatea aerului etc.). Integrarea **acțiunilor de sprijinire a tranziției către o energie curată** va consolida coerența globală a programului și sinergiile în punerea în aplicare a politicilor UE în materie de mediu, climă și energie curată, pe bază de proiecte.

Toate acțiunile întreprinse în cadrul programului LIFE vor fi compatibile cu obiectivele pe termen lung în materie de climă și de mediu ale Uniunii Europene.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru perioada 2021-2027	5 450
din care:	
Mediu	3 500
Climă	1 950

MIGRAȚIE

Fondul pentru azil și migrație

Fondul pentru azil și migrație contribuie la **gestionarea eficace a fluxurilor de migrație**. Acesta sprijină activitățile și măsurile legate de **azil, migrație legală și integrare**, precum și de **migrație neregulamentară** și de **returnare**.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Criza migrației din 2015 a arătat că statele membre nu pot aborda singure problema migrației. Acțiunea UE a fost în măsură să ofere o reacție cuprinzătoare și rapidă, complementară capacității statelor membre, și un răspuns politic, încadrat de Agenda europeană privind migrația. S-au stabilit astfel acțiunile necesare pentru a salva vieți, pentru a securiza frontierele externe ale Uniunii, pentru a sprijini o politică comună puternică în materie de azil, pentru a reduce stimulentele pentru migrația neregulamentară și pentru a promova o nouă politică privind migrația legală. S-au înregistrat progrese în toate aceste direcții de lucru. Datorită punerii în aplicare constante a Declarației UE-Turcia, a cadrului de parteneriat și a acțiunilor comune întreprinse pe ruta central-mediteraneeană, a scăzut în mod simțitor numărul de sosiri neregulate. În același timp, s-a făcut un pas important în gestionarea frontierelor externe ale UE prin înființarea de hotspoturi și prin consolidarea considerabilă a Frontex, **Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă**.

Provocările în domenii de politică precum azilul, migrația și frontierele externe au un caracter transnațional și nu pot fi abordate în mod corespunzător de statele membre la nivel individual; în același timp, toate statele membre beneficiază de măsurile luate de statele membre din „prima linie”, cu sprijin din bugetul UE. Deși numărul de resortisanți ai țărilor terțe care sosesc în prezent în mod neregulamentară în UE este în scădere, migrația va rămâne o provocare în anii următori. În plus, abolirea controalelor la frontierele interne necesită măsuri comune pentru eficientizarea controlului și a supravegherii frontierelor externe ale Uniunii, precum și o politică comună în materie de azil și migrație.

Articolul 80 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene prevede în mod expres că politicile comune privind azilul, migrația și frontierele externe se bazează pe principiul solidarității și distribuirii echitabile a răspunderii între statele membre. Fondurile UE oferă mijloace financiare concrete pentru transpunerea în practică a acestui principiu.

Migrația constituie o provocare structurală. UE are nevoie de instrumente adecvate și stabile pentru a face față acestui fenomen. Promovarea solidarității și a partajării responsabilității, prin programe de relocare și transfer, consolidarea căilor legale de intrare în UE pentru persoanele care au nevoie de protecție internațională, primirea, integrarea și returnarea resortisanților țărilor terțe și finalizarea sistemului european comun de azil vor avea toate implicații financiare.

Răspunsul UE la criză a necesitat mobilizarea puternică a bugetului UE, pentru ca provocările să poată fi abordate rapid și eficace. Acesta este un exemplu concret de sprijin acordat de UE statelor membre. Fondurile alocate inițial pentru securitate și migrație în cadrul actualului cadru financiar multianual au fost dublate pentru a face față nevoilor. Întreruperea sau reducerea intervențiilor financiare actuale ale UE ar avea un impact semnificativ, chiar critic, în ceea ce privește aplicarea Agendei europene privind migrația.

UE va continua să se confrunte cu provocări în domeniul migrației și este evident că acestea nu pot fi gestionate la nivel de stat membru și fără sprijin financiar și tehnic din partea UE. Este de remarcat valoarea adăugată a programului la nivelul UE în sprijinirea gestionării sosirilor masive de migranți și de solicitanți de azil, a capacității de căutare și salvare a persoanelor care încearcă să ajungă în Europa, a gestionării returnărilor și a altor acțiuni care necesită o reacție coordonată la nivelul Uniunii și care depășesc capacitatea fiecărui stat membru luat în parte.

2. OBIECTIVE

Obiectivul principal al **Fondului pentru azil și migrație** va fi contribuția la **gestionarea eficientă a fluxurilor de migrație**. Mai precis, Fondul contribuie la:

- ▶ Consolidarea și dezvoltarea **sistemului european comun de azil**, care cuprinde măsuri referitoare la politică, legislație și consolidarea capacităților;
- ▶ Îmbunătățirea **eficacității și echității politicilor în materie de returnare și combaterea migrației neregulamentare**, punându-se accentul pe eficacitatea procedurilor și a structurilor naționale, pe durabilitatea returnării și pe readmisia efectivă în țările terțe;
- ▶ **Consolidarea solidarității și a distribuirii echitabile a răspunderii** între statele membre, în special față de cele mai afectate de fluxurile de migrație și azil, inclusiv prin cooperare la nivel practic;
- ▶ Susținerea **migrației legale** către Europa și participarea la integrarea efectivă a resortisanților țărilor terțe, încă din prima etapă de integrare;
- ▶ Sprijinirea **dimensiunii externe** a politicii UE în materie de migrație și azil, în deplină coerență și sinergie cu acțiunea externă a UE.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Gestiunea partajată ar trebui să fie principala modalitate de executare a fondului, întrucât astfel se vor asigura condiții de concurență echitabile și se va evita discrepanța dintre nevoi și concurența pentru finanțare. Acest lucru va permite previzibilitatea finanțării și planificarea pe termen lung și va garanta cheltuielile necesare pentru fiecare stat membru, asigurând, în același timp, capacitatea de a pune în aplicare prioritățile Uniunii pe întreg teritoriul UE. Gestiunea partajată va fi completată cu gestiunea directă – și, într-o mai mică măsură, cu gestiunea indirectă – și cu punerea în aplicare a unor acțiuni transnaționale la nivelul Uniunii și prin **asistența de urgență**, acordându-se sprijin programelor naționale ale statelor membre cu importante necesități de finanțare. Facilitatea tematică va canaliza fondurile pentru a sprijini prioritățile prestabilite prin acțiunile Uniunii, finanțarea de urgență și suplimentarea fondurilor destinate programelor naționale.

Agențiile Uniunii, în special Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă și Biroul European de Sprijin pentru Azil, joacă un rol operațional, consultativ și de coordonare esențial în punerea în aplicare a priorităților UE în domeniul azilului și migrației. Agențiile dispun de un buget propriu pentru a-și îndeplini sarcinile, separat de fond.

Flexibilitatea va fi un element esențial în cadrul noului instrument pentru azil și migrație, întrucât, în domeniul migrației, provocările nu sunt previzibile, iar schimbările geopolitice pot avea repercusiuni directe asupra fluxurilor de migrație. Flexibilitatea este esențială în ceea ce privește alocarea fondurilor destinate statelor membre. O parte din fonduri se vor alocă în

avans, urmând ca ulterior să se aloce un pachet financiar semnificativ în funcție de prioritățile specifice, astfel încât finanțarea să se adapteze la noi circumstanțe sau la situații de urgență.

Cadrul de monitorizare și de evaluare va fi îmbunătățit pentru a se stimula implementarea la timp a programelor naționale și pentru a se asigura faptul că evaluările pot oferi o contribuție reală la viitoarele revizui ale intervențiilor aferente acestei politici. Îmbunătățirea indicatorilor și consolidarea principiului parteneriatului în administrarea fondului vor contribui la consolidarea monitorizării și a evaluării.

Armonizare și simplificare: Noul instrument va beneficia de noul regulament privind gestiunea partajată, care va stabili norme mai simple și armonizate la toate nivelurile.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Se vor stabili sinergii cu Fondul de gestionare integrată a frontierelor și cu Fondul pentru securitate internă, precum și cu: i) **politica de coeziune**, în ceea ce privește **integrarea pe termen mediu și lung a resortisanților țărilor terțe**, inclusiv integrarea legată de transferuri, și cu ii) noul **Instrument de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională**, care urmează să pună un accent puternic pe migrație, inclusiv în ceea ce privește secțiunea nealocată destinată noilor provocări.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027*

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru perioada 2021-2027	10 415

* A se vedea, de asemenea, pachetul financiar destinat Fondului de gestionare integrată a frontierelor, în valoare de 9 318 milioane EUR.

GESTIONAREA FRONTIERELOR

Fondul de gestionare integrată a frontierelor

Fondul de gestionare integrată a frontierelor este menit să garanteze o **gestionare mai bună și integrată a frontierelor externe ale UE**, un nivel superior de **securitate a frontierelor** în Uniune, precum și **integritatea lanțului de aprovizionare**, asigurând, în același timp, libera circulație a persoanelor și a bunurilor și buna desfășurare a schimburilor comerciale legitime.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Fondul european de gestionare integrată a frontierelor va juca un rol esențial în gestionarea frontierelor externe, inclusiv prin acordarea de sprijin indispensabil statelor membre în securizarea frontierelor externe ale Uniunii, ca expresie a responsabilității comune pentru protejarea frontierelor noastre comune, și prin sprijinirea statelor membre în achiziționarea de echipamente de control vamal adecvate.

Instrumentul va contribui la dezvoltarea în continuare a politicii comune în materie de vize și la punerea în aplicare a gestionării europene integrate a frontierelor de către statele membre, în vederea combaterii migrației neregulate și a facilitării călătoriilor în scopuri legitime. Finanțarea ar trebui să sprijine în continuare acțiunile statelor membre care vizează construirea și consolidarea capacităților în aceste domenii și intensificarea cooperării, inclusiv cu agențiile relevante ale Uniunii.

De la instituirea uniunii vamale, autoritățile vamale și-au asumat tot mai multe responsabilități, care depășesc cu mult supravegherea și facilitarea comerțului UE și care se extind la domeniul securității și siguranței. Fondul va juca un rol în asigurarea unei mai mari uniformități a controalelor vamale efectuate la frontierele externe, prin abordarea dezechilibrelor care există în prezent între statele membre din cauza diferențelor geografice și a diferențelor în ceea ce privește capacitățile și resursele disponibile. Vom asista, astfel, nu numai la o consolidare a controalelor vamale, ci și la facilitarea comerțului legitim, contribuind astfel la securizarea și eficientizarea uniunii vamale.

Politica în materie de frontiere are, prin natura sa, un caracter transnațional. O amenințare la adresa unui stat membru afectează întreaga Uniune, iar această situație confirmă necesitatea unei acțiuni la nivelul UE. Provocările legate de migrație și terorism din ultimii ani nu ar fi putut fi gestionate de către fiecare stat membru în parte, fără sprijin financiar și tehnic din partea UE. În plus, acțiunea la nivelul UE este necesară pentru a se garanta faptul că toate autoritățile vamale dispun de instrumentele necesare pentru a-și îndeplini atribuțiile la frontierele UE, reducându-se astfel riscurile în materie de securitate și cele financiare și evitându-se cumpărăturile transfrontaliere, care ar avea un impact asupra întregii Uniuni.

2. OBIECTIVE

Fondul european de gestionare integrată a frontierelor va avea două componente:

Gestionarea frontierelor și vizele (pentru persoane), care va contribui la:

- ▶ Promovarea unei puneri în aplicare uniforme, dezvoltarea și modernizarea în continuare a politicii comune privind **vizele de scurtă ședere**, inclusiv **digitalizarea procesului de prelucrare a cererilor de viză**;
- ▶ Dezvoltarea în continuare a diverse **forme de cooperare consulară**;

- ▶ **Intensificarea controalelor la frontieră prin consolidarea capacităților statelor membre**, inclusiv prin facilitarea trecerii legitime a frontierei și, acolo unde este cazul, prevenirea și depistarea terorismului și a criminalității transfrontaliere, cum ar fi introducerea ilegală de migranți, traficul de ființe umane și terorismul și sprijinirea statelor membre care se confruntă sau s-ar putea confrunta cu presiuni migratorii disproporționate la frontierele externe ale UE;
- ▶ Sprijinirea dezvoltării, exploatării și întreținerii **sistemelor de informații**, inclusiv a interoperabilității;
- ▶ Îmbunătățirea **cooperării între agenții** la nivel național, între autoritățile naționale din statele membre responsabile de controlul la frontieră sau de alte sarcini îndeplinite la frontieră;
- ▶ Efectuarea unor **analize de risc și identificarea amenințărilor** susceptibile să afecteze funcționarea sau securitatea frontierelor externe;
- ▶ Asigurarea **aplicării uniforme a acquis-ului Schengen** privind frontierele externe;
- ▶ Dezvoltarea în continuare a **poliției de frontieră și a gărzii de coastă** la nivel european și sprijinirea schimbului sau a detașării de polițiști de frontieră și a altor categorii relevante de experți dintr-un stat membru în altul sau între un stat membru și o țară terță.

Echipamente de control vamal (pentru bunuri), care vor contribui la:

- ▶ Realizarea întregului potențial al uniunii vamale, prin protejarea intereselor sale financiare, prevenirea comerțului ilicit și a fraudei prin efectuarea de **controale vamale echivalente și corespunzătoare la frontierele UE**;
- ▶ Promovarea **utilizării în comun a echipamentelor de control** (de exemplu, scanere cu raze X, sistemul de recunoaștere automată a numărului de înmatriculare etc.) de către toate autoritățile de aplicare a legii.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Componenta „gestionarea frontierelor și vize” va fi implementată de către statele membre prin intermediul gestiunii partajate, cu ajutorul programelor multianuale; totodată, un pachet financiar va fi canalizat prin gestionare și implementare directă sau – într-o mai mică măsură – indirectă, prin acțiuni ale Uniunii Europene. Prin **asistența de urgență**, fondul va reacționa la circumstanțe neprevăzute și va completa programele statelor membre cu importante necesități de finanțare. Facilitatea tematică va aloca fonduri priorităților strategice prestabilite prin acțiuni ale Uniunii, asistență de urgență și suplimentarea finanțării programelor statelor membre. Gestiunea partajată va asigura condiții de concurență echitabile și va reduce efectele negative ale concurenței pentru finanțare, va permite previzibilitatea finanțării și planificarea pe termen lung și va garanta cheltuielile necesare în toate statele membre, asigurând, în același timp, capacitatea de a pune în aplicare prioritățile Uniunii pe întreg teritoriul UE. Componenta „echipamente de control vamal” va fi implementată prin gestiune directă.

O serie de agenții sprijină eforturile UE în materie de frontiere și vize, în special **Agencia Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (FRONTEX)**, **Europol**, Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii și **eu-LISA**, Agenția Europeană pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție. Agențiile dispun de un buget propriu pentru a-și îndeplini sarcinile, separat de fond.

Fondul ar urma să asigure, de asemenea, **o mai mare flexibilitate** pentru a reacționa la evenimente neprevăzute, care nu sunt neobișnuite în domeniul gestionării frontierelor. În cazul gestionării frontierelor și al vizelor, o parte din fonduri se vor alocă în avans, urmând ca ulterior să se aloce periodic un pachet financiar semnificativ pentru prioritățile specifice, în funcție de circumstanțe sau de situațiile de urgență. Fondul va beneficia de utilizarea unor **norme mai puțin stricte și mai simplificate** care sunt aplicate altor fonduri cu gestionare partajată. Acest lucru va permite, de asemenea, evoluția către un **set unic de norme** care să respecte principiul proporționalității și care să se potrivească deopotrivă tuturor fondurilor UE în cadrul gestiunii partajate.

Cadrul de monitorizare și de evaluare ar trebui îmbunătățit pentru a se stimula implementarea la timp a programelor naționale și pentru a se asigura faptul că evaluările pot oferi o contribuție reală la viitoarele revizuri ale intervențiilor aferente acestei politici. Îmbunătățirea indicatorilor, consolidarea principiului parteneriatului pentru administrarea fondului și efectuarea unei evaluări a performanței la jumătatea perioadei legată de recompensarea bazată pe performanțe (care nu se aplică echipamentelor de control vamal) vor contribui la consolidarea monitorizării și a evaluării.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

În ceea ce privește frontierele și vizele, se vor stabili sinergii între noile instrumente de gestionare integrată a frontierelor și **Fondul pentru azil și migrație** și **Fondul pentru securitate internă**, precum și cu alte instrumente, în special cu fonduri și programe din domenii precum securitatea și supravegherea maritimă, cercetarea în domeniul securității, securitatea infrastructurii, **politica de coeziune** și instrumentele care sprijină dimensiunea externă a gestionării frontierelor. În ceea ce privește echipamentul de control vamal, se vor stabili sinergii în special cu **programul Vamă**. Existența unor mecanisme eficace de coordonare este esențială pentru maximizarea eficacității în realizarea obiectivelor de politică pentru valorificarea economiilor de scară. Acest lucru va asigura complementaritatea și claritatea în domeniile de intervenție ale tuturor instrumentelor, inclusiv claritate pentru beneficiari.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027*

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru perioada 2021-2027	9 318
din care:	
Gestionarea frontierelor și vize	8 018
Echipamente de control vamal	1 300

* A se vedea, de asemenea, pachetul financiar destinat Fondului pentru azil și migrație, în valoare de 10 415 milioane EUR.

SECURITATE

Fondul pentru securitate internă

Fondul pentru securitate internă contribuie la asigurarea unui nivel înalt de securitate în Uniune, prin combaterea **terorismului și a radicalizării**, a **criminalității organizate** și a **criminalității informatice** și prin sprijinirea și protejarea **victimelor infracțiunilor**.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

În ultimii ani, amenințările la adresa securității s-au intensificat și diversificat în Europa. Atacurile teroriste, noile căi de acțiune pentru crima organizată și criminalitatea informatică tot mai mare prezintă o dimensiune transfrontalieră care necesită un răspuns puternic din partea UE. Acțiunea la nivelul UE a oferit un răspuns cuprinzător și rapid la aceste provocări, iar politica generală de răspuns a fost formulată în 2015 în Agenda privind securitatea. Securitatea va rămâne o chestiune importantă pentru UE în anii următori; cetățenii Europei se așteaptă ca Uniunea și autoritățile naționale să garanteze securitatea într-o lume nesigură, în care au loc schimbări rapide.

Provocările cu care se confruntă Uniunea, mai ales cele care țin de terorismul internațional, nu pot fi gestionate de fiecare stat membru luat în parte și fără sprijin financiar și tehnic din partea UE. Într-o epocă în care terorismul și alte infracțiuni grave nu cunosc frontiere, atât Uniunea Europeană, cât și statele sale membre au față de cetățenii lor responsabilitatea de a asigura un spațiu de securitate în care cetățenii să fie protejați, în deplină conformitate cu drepturile fundamentale ale UE. În această privință, tratatele prevăd necesitatea de a asigura un nivel ridicat de securitate, inclusiv prin adoptarea unor măsuri de prevenire, precum și a unor măsuri de coordonare și cooperare între autoritățile polițienești și judiciare și alte autorități competente. Acest lucru trebuie realizat la nivelul UE.

Sprijinul acordat de UE oferă o valoare adăugată semnificativă finanțărilor naționale, prin stimularea cooperării și a schimbului de informații dintre reprezentanții autorităților de aplicare a legii din statele membre și alte autorități relevante, în special prin asigurarea interoperabilității diferitelor sisteme de securitate, prin eficientizarea sistemelor de informații ale UE, prin facilitarea acțiunilor operaționale comune, precum și prin acordarea de sprijin pentru formare, pentru construirea de instalații de securitate esențiale și pentru achiziționarea echipamentelor tehnice necesare. De exemplu, în urma atacurilor teroriste care au avut loc la Paris în 2015, asistența de urgență a contribuit la punerea în aplicare a unei soluții digitale pentru prelucrarea unor volume mari de date de supraveghere, sporind gradul de pregătire a Uniunii în eventualitatea unor amenințări viitoare.

2. OBIECTIVE

Fondul pentru securitate internă are următoarele obiective specifice:

- Intensificarea **schimbului de informații** între autoritățile de aplicare a legii și alte autorități din UE, inclusiv cu Europol și cu alte organisme relevante ale Uniunii, țări terțe și organizații internaționale pentru prevenirea, detectarea și investigarea infracțiunilor grave și a criminalității organizate care au o dimensiune transfrontalieră;

- ▶ Intensificarea **operațiunilor comune transfrontaliere** între autoritățile de aplicare a legii și alte autorități competente pe teritoriul UE, inclusiv cu agențiile relevante ale Uniunii și alte organisme ale Uniunii, țări terțe și organizații internaționale pentru prevenirea, detectarea și investigarea infracțiunilor grave și a criminalității organizate care au o dimensiune transfrontalieră și
- ▶ Formularea unor răspunsuri colective la amenințările la adresa securității prin **consolidarea capacităților și îmbunătățirea gradului de pregătire și de reziliență a UE**, inclusiv prin intensificarea cooperării între autoritățile publice, actorii societății civile și partenerii privați din statele membre ale UE și țările terțe, inclusiv agențiile ale Uniunii și organizațiile internaționale.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Bugetul Fondului pentru securitate internă este executat în special prin gestiune partajată, prin intermediul unor programe multianuale implementate de către statele membre, precum și prin gestiune directă sau – într-o mai mică măsură – indirectă. **Asistența de urgență** poate completa programele statelor membre, oferind un răspuns rapid la o situație de urgență. Gestiunea partajată permite previzibilitatea finanțării și planificarea pe termen lung și garantează o alocare pentru toate statele membre, asigurând, în același timp, capacitatea de a implementa prioritățile comune în întreaga Uniune. Cu toate acestea, pentru o mai bună canalizare a fondurilor către prioritățile stabilite la nivelul UE, gestiunea partajată este completată de o facilitate tematică care va canaliza fondurile necesare pentru a susține acțiunile de sprijinire a priorităților prestabilite prin intermediul gestiunii directe și indirecte prin acțiunile Uniunii, asistența de urgență și suplimentarea finanțării programelor statelor membre.

Mai multe **agenții** descentralizate, precum **Europol**, Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii, și **CEPOL**, Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii, joacă un rol operațional, consultativ și de coordonare esențial în punerea în aplicare a priorităților și a obiectivelor UE în domeniul securității. Agențiile dispun de un buget propriu pentru a-și îndeplini sarcinile, separat de fond.

Pe baza experienței programului actual, viitorul fond va continua procesul de simplificare a normelor, în interesul beneficiarilor. Printre principalele caracteristici operaționale se numără:

- ▶ O mai mare **flexibilitate** pentru a reacționa la evenimente neprevăzute, o caracteristică comună a domeniului securității. O parte din fonduri se vor aloca în avans, urmând ca ulterior să se aloce un pachet financiar semnificativ pentru prioritățile specifice, astfel încât finanțarea să se adapteze la noi circumstanțe sau la situații de urgență;
- ▶ O mai mare **simplificare**, întrucât noul instrument va beneficia de noul regulament privind gestiunea partajată, care va stabili norme mai simple și armonizate la toate nivelurile și
- ▶ Îmbunătățirea în continuare a **cadrului de monitorizare și de evaluare** pentru a se stimula implementarea la timp a programelor naționale și pentru a se asigura faptul că evaluările pot oferi o contribuție reală la viitoarele revizui ale intervențiilor aferente acestei politici. Îmbunătățirea indicatorilor, consolidarea principiului parteneriatului în administrarea fondului și o evaluare intermediară a performanțelor vor contribui la consolidarea monitorizării și a evaluării.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Securitatea este o chestiune transversală, iar pentru ca răspunsul UE să fie eficace, pe lângă noul Fond pentru securitate internă este nevoie de intervenția altor instrumente de finanțare, cum ar fi **fondurile structurale și de investiții europene** și instrumentele externe. Sinergiile dintre Fondul pentru securitate internă și alte instrumente conexe vor viza în special următoarele aspecte: gestionarea frontierelor și echipamentele de control vamal, securitatea infrastructurii și a spațiilor publice, securitatea cibernetică (securitatea cibernetică este un element central al **programului Europa digitală**, fondul punând accent pe criminalitatea informatică), prevenirea radicalizării și dimensiunea externă a securității. Existența unor mecanisme de coordonare eficace este esențială pentru maximizarea eficacității în realizarea obiectivelor de politică și în exploatarea economiilor de scară; astfel, va exista complementaritate și claritate între domeniile de intervenție ale tuturor instrumentelor, inclusiv claritate pentru beneficiari.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru perioada 2021-2027	2 500

Dezafectarea unor instalații nucleare în Lituania

Programul oferă **Lituanei sprijin pentru dezafectarea în condiții de siguranță a unor reactoare nucleare de primă generație.**

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Ca o condiție pentru aderarea la Uniunea Europeană, Lituania s-a angajat să închidă și, ulterior, să dezafecteze două reactoare nucleare de primă generație de proiectare sovietică în cazul cărora s-a considerat că nu ar fi fost rentabilă adaptarea la standardele de siguranță occidentale. În consecință, UE s-a angajat, la articolul 3 din Protocolul nr. 4 al Actului de aderare din 2003, să sprijine financiar procesul de dezafectare.

Activitatea de dezafectare începută urmează să se încheie în 2038. Este în interesul Uniunii să continue acordarea de sprijin financiar direcționat în mod strict, contribuind astfel la desfășurarea acestei operațiuni în condiții de maximă siguranță. Programul oferă sprijin substanțial și de durată pentru protecția sănătății lucrătorilor și a publicului larg, pentru prevenirea degradării mediului și pentru asigurarea unor progrese reale în domeniul siguranței și securității nucleare.

Programul are un mare potențial de a deveni un punct de referință în cadrul UE în ceea ce privește gestionarea în siguranță a aspectelor tehnologice legate de dezafectarea instalațiilor nucleare, cum ar fi dezafectarea reactoarelor moderate cu grafit.

2. OBIECTIVE

Obiectivul programului este de a **oferi în continuare Lituanei asistență specifică în gestionarea provocărilor legate de siguranța materialelor radioactive în cadrul procesului de dezafectare** a centralei nucleare de la Ignalina.

Programul vizează, de asemenea, **împărtășirea de cunoștințe** privind procesul de dezafectare cu toate statele membre.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Programul este gestionat în mod indirect prin intermediul unei agenții naționale a statului membru. Datorită faptului că procesul de dezafectare a acestor reactoare se încadrează într-un program de finanțare specific, implementarea continuă fără probleme prin intermediul organismului de punere în aplicare. În conformitate cu Raportul special nr. 22/2016 al Curții de Conturi intitulat „Programele de asistență ale UE pentru dezafectare nucleară din Lituania, Bulgaria și Slovacia: s-au realizat unele progrese în raport cu situația din 2011, dar se prefigurează o serie de dificultăți importante în viitor”, va trebui ca în noua perioadă de programare să se **majoreze nivelul de cofinanțare națională** a programului.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Sinergiile cu **politica de coeziune** vor fi consolidate în următoarea perioadă de programare. Mai precis, prin această politică se va putea sprijini dezvoltarea regiunii în cauză, prin crearea de locuri de muncă și prin promovarea creșterii durabile și a inovării. De asemenea, se vor căuta sinergii cu programul **Orizont Europa** în domenii cum ar fi dezvoltarea și testarea tehnologică, precum și formarea și educația.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru perioada 2021-2027	552

Securitate nucleară și dezafectare

Scopul avut în vedere este **susținerea Bulgariei și a Slovaciei în procesul de dezafectare în condiții de siguranță a reactoarelor nucleare de primă generație** și, separat, finanțarea procesului de dezafectare și de eliminare finală a deșeurilor din instalațiile nucleare ale Comisiei.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Ca o condiție pentru aderarea la Uniunea Europeană, Bulgaria și Slovacia s-au angajat să închidă și, ulterior, să dezafecteze șase reactoare nucleare de primă generație de proiectare sovietică în cazul cărora s-a considerat că nu ar fi fost rentabilă adaptarea la standardele de siguranță occidentale. În consecință, UE s-a angajat, în temeiul articolului 203 din Tratatul Euratom, să sprijine financiar procesul de dezafectare. Activitatea de dezafectare începută urmează să se încheie în 2025 pentru Bohunice, Slovacia și în 2030 pentru Kozlodui, Bulgaria. Este în interesul Uniunii să continue acordarea de sprijin financiar pentru dezafectare, contribuind astfel la desfășurarea acestei operațiuni în condiții de maximă siguranță. Se va oferi sprijin substanțial și de durată pentru protecția sănătății lucrătorilor și a publicului larg, pentru prevenirea degradării mediului și pentru asigurarea unor progrese reale în domeniul siguranței și securității nucleare.

Separat, în calitate de proprietar al instalațiilor nucleare, Comisia este obligată să își gestioneze patrimoniul nuclear. Procesul de dezafectare a început cu „Programul de dezafectare și de gestionare a deșeurilor” din 1999.

Aceste acțiuni au un mare potențial de a deveni un punct de referință în cadrul UE în ceea ce privește gestionarea în siguranță a aspectelor tehnologice legate de dezafectarea instalațiilor nucleare și împărtășirea de cunoștințe privind procesul de dezafectare cu toate statele membre.

2. OBIECTIVE

Obiectivul este continuarea **acordării de asistență Bulgariei și Slovaciei în gestionarea provocărilor legate de securitatea radioactivă în procesul de dezafectare**. În plus, **dezafectarea siturilor care aparțin Comisiei (Centrul Comun de Cercetare)** va contribui la explorarea și dezvoltarea opțiunilor privind viitorul transfer al datoriei de dezafectare și de gestionare a deșeurilor statelor membre care găzduiesc situri ale JRC. Această inițiativă vizează, de asemenea, **împărtășirea de cunoștințe** privind procesul de dezafectare cu statele membre care au programe de dezafectare.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Programul pentru Bulgaria și Slovacia este gestionat (gestionare indirectă) de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și de către o agenție națională, în cazul Slovaciei. Menținerea dezafectării reactoarelor în cauză în cadrul unui program de finanțare specific presupune continuarea execuției fără probleme prin intermediul organismelor de punere în aplicare existente.

Dezafectarea siturilor Comisiei este gestionată direct de către Centrul Comun de Cercetare.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Integrarea activităților de dezafectare din Bulgaria și Slovacia și a celor pe care le desfășoară Comisia va crea sinergii și cunoștințe interne suplimentare care îi vor permite Comisiei să analizeze și să elaboreze opțiuni pentru viitorul transfer al datoriei de dezafectare și de gestionare a deșeurilor statelor membre care găzduiesc situri ale JRC. Sinergiile cu **politica de coeziune** vor fi consolidate în următoarea perioadă de programare. Mai precis, prin această politică se va putea sprijini dezvoltarea regiunii în cauză, prin crearea de locuri de muncă și prin promovarea creșterii durabile și a inovării. De asemenea, ar trebui căutate sinergii cu programul **Orizont Europa** în domenii cum ar fi dezvoltarea și testarea tehnologică, precum și formarea și educația.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru perioada 2021-2027	626
din care:	
Asistența pentru Bulgaria	63
Asistența pentru Slovacia	55
Dezafectarea siturilor Comisiei	348
Siguranța nucleară și garanții nucleare	160

APĂRARE

Fondul european de apărare

Noul Fond european de apărare va stimula proiectele de cooperare în domeniul dezvoltării capacităților de apărare și va completa investițiile naționale în domeniul apărării.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

În ziua de azi, a garanta securitatea înseamnă a avea capacitatea de a face față unor amenințări cu caracter transfrontalier. Nicio țară nu poate face față singură acestor amenințări. Europa va trebui să își asume o mai mare responsabilitate pentru protejarea intereselor și a valorile sale, precum și a modului de viață european, în complementaritate și cooperare cu Organizația Tratatului Atlanticului de Nord. Eforturile în vederea îndeplinirii nivelului de ambiție al UE în materie de securitate și de apărare (aprobat de Consiliul European în 2016) vor contribui la realizarea acestui obiectiv. Pentru a fi pregătită să facă față amenințărilor de mâine și pentru a-și proteja cetățenii, Europa trebuie să își consolideze autonomia strategică. Acest lucru necesită dezvoltarea de tehnologii-cheie în domenii critice și de capabilități strategice pentru a asigura o poziție de lider în domeniul tehnologic. Cooperarea la toate nivelurile reprezintă singura modalitate de a răspunde așteptărilor cetățenilor UE. Prin încurajarea cooperării, Uniunea Europeană poate contribui la maximizarea producției și a calității investițiilor statelor membre în domeniul apărării. Fondul european de apărare va crea valoare adăugată europeană prin contribuția la dezvoltarea unor activități de cercetare și a unor capacități comune în domeniul apărării pentru a spori eficiența cheltuielilor publice și pentru a dezvolta autonomia operațională a Uniunii.

Uniunea nu poate înlocui eforturile statelor membre în domeniul apărării, însă poate, în limitele tratatelor, să le completeze și optimizeze colaborarea în ceea ce privește dezvoltarea produselor și a tehnologiilor de apărare necesare pentru abordarea provocărilor comune în materie de securitate. S-ar reduce astfel suprapunerile și s-ar utiliza în mod mai eficient banii contribuabililor. Se estimează că lipsa cooperării dintre statele membre în domeniul apărării și al securității costă anual între 25 de miliarde EUR și 100 de miliarde EUR. Peste 80 % din procedurile de achiziții publice și peste 90 % din activitățile din domeniul cercetării și tehnologiei sunt gestionate la nivel național. La nivel european, investițiile pentru dezvoltarea și achiziționarea de capacități viitoare sunt insuficiente și în urmă față de investițiile din alte țări. Nivelul cheltuielilor pentru apărare diferă foarte mult de la un stat membru la altul. În plus, costurile echipamentelor de apărare cresc mai repede decât bugetele naționale de apărare. Gradul de fragmentare rămâne ridicat. În Europa există, de exemplu, 178 de tipuri de sisteme de armament în comparație cu 30 în Statele Unite. Nivelul scăzut de coordonare a planificării în materie de apărare națională conduce la utilizarea ineficientă a banilor contribuabililor și la suprapuneri inutile. În plus, nivelul scăzut de cooperare, fragmentarea și duplicarea sistematică a resurselor afectează capacitatea de desfășurare a UE și obstrucționează capacitatea de acțiune și de protecție a Uniunii.

Printre avantajele unei cooperări sporite în domeniul apărării se numără:

- ▶ Creșterea eficienței cheltuielilor naționale pentru apărare prin realizarea unui raport mai bun calitate-preț;
- ▶ Reducerea duplicării sistemelor de apărare;
- ▶ Îmbunătățirea nivelului de interoperabilitate a echipamentelor de apărare care permit desfășurarea unor operațiuni de apărare comune;

- Reducerea la minimum a fragmentării și stimularea competitivității și a inovării industriei de apărare a UE.

2. OBIECTIVE

Fondul european de apărare este un instrument de dezvoltare a capacităților de apărare care vizează promovarea autonomiei strategice a UE. Obiectivul acestuia este de a da un impuls programelor de cooperare, care nu ar exista fără o contribuție din partea Uniunii, și de a oferi stimulente necesare pentru încurajarea cooperării în toate etapele ciclului industrial, inclusiv în ceea ce privește activitățile de cercetare și dezvoltare. Obiectivele Fondului european de apărare sunt:

- a) promovarea **competitivității și a capacității de inovare a industriei de apărare** la nivelul întregii Uniuni, prin **sprijinirea acțiunilor de colaborare în fiecare etapă a ciclului industrial**, în special de la faza de cercetare la faza de dezvoltare;
- b) sprijinirea și stimularea **cooperării transfrontaliere între întreprinderi** în întreaga Uniune, inclusiv între întreprinderile mici și mijlocii, în ceea ce privește cercetarea și dezvoltarea de tehnologii sau de produse care să corespundă priorităților în materie de capacități de apărare stabilite de comun acord de către statele membre ale UE în cadrul Planului de dezvoltare a capacităților, ținând, de asemenea, cont de procesul anual coordonat de revizuire privind apărarea și
- c) sprijinirea **proiectelor de colaborare de-a lungul întregului ciclu de cercetare și dezvoltare** care vizează produse și tehnologii din domeniul apărării.

Se va acorda o atenție deosebită încurajării proiectelor de colaborare cu o participare transfrontalieră importantă a întreprinderilor mici și mijlocii. Acest lucru va garanta accesibilitatea fondului pentru beneficiari din toate statele membre, indiferent de mărime și de poziția geografică în Uniune.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Proiectarea și structura Fondului european de apărare țin seama de experiența acumulată în urma acțiunii pregătitoare privind cercetarea în domeniul apărării și de propunerea de regulament de instituire a unui program de dezvoltare industrială pentru apărarea europeană.

Un Fond european de apărare coerent, care să acopere activitățile de cercetare și de dezvoltare, va permite un sprijin integrat și reciproc, evitându-se astfel riscul ca rezultatele cercetării să se piardă în absența unui sprijin continuu pentru dezvoltarea și testarea de noi tehnologii. Se va opta astfel mai mult pentru produse și tehnologii care beneficiază de sprijin financiar din partea UE. În plus, un fond integrat va permite apariția de noi forme de sprijin acolo unde este relevant, inclusiv prin recurgerea la achiziții publice înainte de comercializare. Aceasta va permite identificarea soluțiilor care presupun cel mai bun raport calitate-preț pe care îl poate oferi piața pentru a răspunde nevoilor în materie de cercetare în domeniul apărării în Europa.

Intensitatea sprijinului urmează să varieze în funcție de etapa de dezvoltare. Ratele de finanțare pentru cercetare în domeniul apărării vor fi, în mod normal, mai mari decât ratele de finanțare pentru dezvoltarea de prototipuri. Acest lucru va permite sprijinirea lansării de proiecte de colaborare prin oferirea de stimulente corespunzătoare, ținându-se totodată seama de rolul important al fondurilor alocate de statele membre pentru acest domeniu. Normele privind participarea la Fondul european de apărare vor ține seama de specificitatea sectorului

apărării, în special în ceea ce privește condițiile stricte privind securitatea informațiilor, gestionarea drepturilor de proprietate intelectuală etc.

Se va acorda o atenție deosebită asigurării unei participări adecvate a întreprinderilor mici, prin mărirea ratelor de finanțare pentru a încuraja participarea întreprinderilor mici și mijlocii la proiecte de colaborare transfrontaliere.

Programul va fi pus în aplicare de către Comisie prin gestiune directă, pentru maximizarea eficacității și a eficienței în punerea în aplicare. Statele membre vor fi implicate îndeaproape în punerea în aplicare a programelor de apărare.

4. COMPLEMENTARITĂȚI ȘI SINERGII CU ALTE POLITICI/ALINIAREA UE LA RESURSELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Se vor asigura complementaritatea și sinergiile cu **Orizont Europa**, astfel încât rezultatele cercetării în domeniul apărării să poată fi folosite și în cercetarea civilă și viceversa. Acest lucru va contribui la evitarea eventualelor suprapuneri inutile.

Fondul european de apărare va fi coordonat cu alte activități ale Comisiei și ale Înalțului Reprezentant în domeniul apărării. Astfel, se vor lua măsuri pentru a crea sinergii adecvate cu activitatea Comisiei privind setul de instrumente financiare care vizează facilitarea în continuare a dezvoltării și achiziționării în comun a capacităților de apărare, prin armonizarea mecanismelor de finanțare la nivelul UE și la nivel național, care variază de la punerea în comun la deținerea în comun. Aceste sinergii vor include furnizarea de asistență adecvată statelor membre în lansarea unor proiecte comune de cercetare și dezvoltare.

Se asigură stabilirea unor legături strânse între Fondul european de apărare și proiectele puse în aplicare în cadrul cooperării structurate permanente în materie de apărare (PESCO). Odată evaluate ca fiind eligibile, proiectele de dezvoltare în cadrul cooperării structurate permanente vor beneficia de o rată de finanțare mai mare (un „bonus” PESCO). Va fi necesară consultarea prealabilă, într-o fază incipientă, a Comisiei pentru a se evalua posibila eligibilitate a proiectelor de cooperare structurată permanentă în cadrul fondului.

Fondul va ține seama de Planul UE de dezvoltare a capacităților și de procesul anual coordonat de revizuire privind apărarea al Agenției Europene de Apărare, în special în ceea ce privește punerea în aplicare a priorităților și identificarea unor noi oportunități de cooperare. Punerea în aplicare va fi efectuată în funcție de activitățile relevante ale Organizației Tratatului Atlanticului de Nord și ale altor parteneri.

Fondul completează, de asemenea, activitățile de apărare puse în aplicare prin intermediul **Instrumentului financiar pentru pace**, un instrument extrabugetar propus în afara cadrului financiar multianual.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru perioada 2021-2027	13 000
din care:	
Cercetarea	4 100
Dezvoltarea capacităților	8 900

RĂSPUNSUL ÎN CAZ DE CRIZĂ

rescEU - Mecanismul de protecție civilă al Uniunii

rescEU, mecanismul de protecție civilă al Uniunii, sprijină eforturile statelor membre ale UE în materie de **prevenire, pregătire și răspuns la dezastre naturale sau provocate de om**, în special prin asistență reciprocă rapidă și bine coordonată.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

În ultimii ani, UE s-a confruntat cu o serie de dezastre soldate cu pierderi de vieți omenești și alte consecințe negative pentru cetățeni, întreprinderi, comunități și mediul înconjurător. Numai în 2017, un număr de 304 persoane au murit în urma unor calamități naturale. În 2016, au fost înregistrate în Europa pagube în valoare de aproape 10 miliarde EUR. Aceste dezastre au devenit atât de complexe, încât pot depăși capacitatea de răspuns a unei țări, precum și capacitățile țărilor de a-și acorda asistență reciprocă.

În aceasta constă valoarea adăugată europeană a mecanismului de protecție civilă al Uniunii, și în special a noii inițiative rescEU. Aceasta le permite statelor membre și altor state participante (Islanda, Norvegia, Serbia, Muntenegru, fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei și Turcia) să își pună în comun capacitățile de protecție civilă și cunoștințele de specialitate pentru a reacționa mai rapid și mai eficace în vederea protejării populației în caz de dezastre.

Pe lângă capacitățile naționale oferite de statele membre, Uniunea se poate baza pe o rezervă dedicată de capacități, precum mijloace aeriene de stingere a incendiilor, pompe de mare capacitate utilizate în caz de inundații, capacități de căutare și salvare, precum și echipe medicale de urgență. Aceste capacități ale rescEU vor fi mobilizate atunci când capacitățile naționale nu pot face față situației, iar asistența reciprocă dintre statele membre nu este suficientă pentru a permite un răspuns eficace. Dezvoltarea unor capacități de ultim resort la nivelul UE permite economii de scară mai mari. Statele membre trebuie să fie pregătite pentru situații cu risc de dezastru „normal” pe teritoriul lor, însă pot solicita asistență de la alte state membre și, în ultimă instanță, de la capacitățile rescEU pentru situațiile extreme și imprevizibile sau în caz de dezastre care necesită capacități rare și costisitoare.

2. OBIECTIVE

Mecanismul de protecție civilă al Uniunii este pus la dispoziția statelor membre și a țărilor terțe atunci când se produce un dezastru. Acesta oferă cooperare și coordonare între UE și statele membre pentru pregătirea și răspunsul în caz de dezastre naturale și provocate de om.

Pentru a atinge acest obiectiv global, rescEU se axează pe trei demersuri principale:

- ▶ **Sporește capacitatea colectivă a UE de a răspunde la dezastre.** rescEU oferă o rezervă dedicată de capacități de protecție civilă gestionate parțial de UE, parțial prin intermediul Rezervei europene de protecție civilă, un grup constituit voluntar de resurse preangajate de statele membre pentru a fi utilizate în operațiuni ale UE;
- ▶ Îmbunătățește **prevenirea și capacitatea de răspuns în caz de dezastre**, atât la nivel național, cât și la nivelul UE, prin evaluarea eficace a riscurilor cu care se confruntă statele membre, oferind atât consiliere, cât și recomandări pentru investiții atunci când este necesar;

- Facilitează un răspuns rapid, eficient și coordonat în caz de dezastre, în principal prin intermediul **Centrului de coordonare a răspunsului la situații de urgență** al Comisiei. Acest centru de coordonare care este operațional 24 de ore pe zi, 7 zile din 7 monitorizează cererile de sprijin din partea statelor participante și avertizează toate celelalte state membre în mod corespunzător.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Au fost depuse eforturi importante pentru a minimiza procedurile administrative, astfel încât să se reducă sarcina administrativă și întârzierile în acordarea asistenței. În spiritul simplificării administrative, va fi încurajată pe cât posibil utilizarea sumelor unitare, a sumelor forfetare și a ratelor forfetare și orice activare a mecanismului va fi limitată în timp, pentru a accelera mobilizarea asistenței.

În special:

- **Diferitele rate de cofinanțare existente în cadrul actualului mecanism sunt raționalizate**, fiind fixate la 75 % pentru toate activitățile legate de Rezerva europeană de protecție civilă. Aceste activități includ, în special, operațiunile desfășurate de capacitățile utilizate pe teritoriul statelor participante, reafectarea unor capacități utilizate exclusiv pe plan național către o utilizare internațională (cum este cazul în prezent) și repararea capacităților. Acest nivel de finanțare depășește cu mult costurile de transport prevăzute în actualul mecanism și sporește în mod semnificativ sprijinul acordat statelor membre pentru pregătirea și răspunsul în caz de dezastru.
- Noua abordare propusă de Comisie vizează să acopere integral costurile legate de disponibilitatea și de posibilitățile de mobilizare a capacităților rescEU.
- În plus, mecanismul consolidat de protecție civilă al Uniunii va sprijini activitățile Rețelei de cunoștințe în materie de protecție civilă a Uniunii – compusă din actorii și instituțiile relevante – în ceea ce privește formarea, exercițiile și diseminarea cunoștințelor.

4. COMPLEMENTARITĂȚILE ȘI SINERGIILE CU ALTE POLITICI/ALINIAREA RESURSELOR UE CU CELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Gestionarea riscului de dezastre este integrată din ce în ce mai mult în alte politici și programe ale UE. De exemplu, prevenirea și gestionarea dezastrelor este o temă importantă în cadrul fondurilor structurale și de investiții europene și al Fondului de solidaritate al Uniunii Europene (cu scopul de a acorda sprijin financiar pentru măsurile de urgență și de recuperare care trebuie luate în urma unor dezastre naturale grave). Odată cu introducerea rescEU, se creează sinergii suplimentare, mai puternice între domeniul protecției civile și alte domenii conexe, cum ar fi politicile regionale, rurale sau de mediu, care, la rândul lor, sunt foarte importante pentru gestionarea riscului de dezastre. rescEU va interveni doar în situații extraordinare, care nu sunt acoperite de finanțarea de urgență acordată în cadrul altor programe, ceea ce exclude, de exemplu, situațiile de criză legate de piață din sectorul agricol.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru 2021-2027	1 400

ACȚIUNE EXTERNĂ

Instrumentul de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională

Instrumentul de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională este programul care îi permite UE să își **promoveze interesele, politicile și valorile dincolo de frontierele sale**. Acesta sprijină transformările politice și economice inițiate de partenerii UE în direcția dezvoltării durabile, a stabilizării, a consolidării democrației, a eradicării sărăciei și, în ceea ce privește politica de vecinătate, a integrării economice progresive în piața unică a Uniunii și a alinierii la normele și standardele UE pentru țările învecinate care au ales această cale.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

În prezent, este evident că interconectarea din ce în ce mai mare dintre țări și regiuni a creat numeroase oportunități noi. În același timp, anumite părți ale lumii se confruntă cu provocări tot mai mari și cu situații de fragilitate tot mai ample, atât în vecinătatea noastră, cât și în afara acesteia, cu efecte transfrontaliere și un impact direct asupra Uniunii. În ultimii ani ne-am confruntat cu acte de terorism, cu conflicte regionale, cu presiune exercitată de migrație, cu o utilizare nesustenabilă a resurselor și cu creșterea protecționismului. La nivel individual, statele membre nu ar fi în măsură să răspundă în mod eficace la aceste evoluții globale, dar Uniunea și statele membre pot aborda împreună provocările și oportunitățile unei lumi în schimbare rapidă și pot juca un rol-cheie în valorificarea avantajelor globalizării, propagând valorile UE și oferindu-le cetățenilor atât securitate, cât și stabilitate. Programele de acțiune externă ale UE și alte instrumente ale UE constituie un element indispensabil în acest sens.

Articolul 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană reflectă principiile și obiectivele care orientează acțiunea externă a Uniunii, printre acestea numărându-se democrația, statul de drept, drepturile omului și libertățile fundamentale, respectarea demnității umane, principiile egalității și solidarității, precum și respectarea principiilor Cartei Organizației Națiunilor Unite și a dreptului internațional.

În plus, articolul 8 stipulează că Uniunea dezvoltă relații privilegiate cu țările învecinate, în vederea stabilirii unui spațiu de prosperitate și de bună vecinătate, întemeiat pe valorile Uniunii și caracterizat prin relații strânse și pașnice, bazate pe cooperare.

Valoarea adăugată a intervenției Uniunii în acțiunea externă derivă din:

- ▶ Competențele sale de bază și domeniile sale de expertiză (de exemplu, cooperarea pentru dezvoltare, gestionarea crizelor, prevenirea conflictelor, drepturile omului, democrația, protecția mediului, comerțul, diplomația publică și consolidarea rezilienței);
- ▶ Valorile sale și credibilitatea de care se bucură în calitate de actor ce promovează pacea și de apărător al democrației și drepturilor omului, precum și de lider în combaterea schimbărilor climatice și protecția mediului;
- ▶ Natura sa de entitate supranațională, masa critică pe care o are pe scena mondială, influența sa și efectul de levier pe care îl poate exercita asupra reformelor, care decurg din greutatea și experiența sa politică și economică în calitate de actor global;
- ▶ Prezența sa geografică/geopolitică extinsă (în special pe baza rețelei de delegații ale Uniunii și a birourilor de ajutor umanitar din întreaga lume) și activitatea de cooperare pe care o presupune aceasta;

- ▶ Amploarea, coerența și combinația de instrumente și gama largă de mecanisme pe care le are la dispoziție pentru punerea în aplicare pe teren.

Mulțumită faptului că este lider în domeniul umanitar și al cooperării pentru dezvoltare, UE se află într-o poziție unică pentru a-și promova atât valorile, cât și obiectivele de dezvoltare durabilă în întreaga lume și pentru a răspunde provocărilor mondiale, printre care se numără migrația, conflictele, instabilitatea, securitatea, sărăcia, inegalitatea, schimbările climatice, degradarea mediului și securitatea energetică. Noul instrument de finanțare externă va oferi un cadru coerent și mijloacele financiare necesare pentru acțiunea externă, pe care niciun stat membru nu ar fi în măsură să le asigure pe cont propriu.

2. OBIECTIVE

Obiectivele instrumentului decurg atât din orientările politicilor externe ale UE – astfel cum sunt definite, de exemplu, în Strategia globală „Viziune comună, acțiuni comune: o Europă mai puternică”, din angajamentul UE față de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, din noul Consens european privind dezvoltarea: „Lumea noastră, demnitatea noastră, viitorul nostru” și din revizuirea politicii europene de vecinătate – cât și din obiectivele transversale ale cadrului financiar multianual privind flexibilitatea, coerența și sinergiile, simplificarea și accentul pe performanță. Obiectivele strategice ale UE – atât geografice, cât și tematice – sunt reflectate prin delimitare.

UE trebuie să aibă la dispoziție instrumente capabile să pună în aplicare măsuri care să răspundă obiectivelor acțiunii externe a Uniunii, în special măsuri având următoarele obiective generale:

- ▶ Sprijinirea **democrației, a statului de drept, a bunei guvernante, a drepturilor omului și a principiilor dreptului internațional**;
- ▶ Sprijinirea **securității** și menținerea **păcii**, sprijinirea prevenirii și a răspunsului eficace în caz de **crize și conflicte**; Sprijinirea **stabilizării** și a **rezilienței**;
- ▶ Promovarea **dezvoltării durabile pe plan economic, social și ecologic a țărilor în curs de dezvoltare**, cu scopul primordial de a eradica sărăcia;
- ▶ Sprijinirea **relației privilegiate cu țările învecinate**, în vederea creării unui spațiu de prosperitate, dezvoltare socioeconomică și bună vecinătate;
- ▶ Abordarea **migrației neregulamentare** și combaterea cauzelor profunde ale acesteia, creând, în același timp, condiții pentru o mai bună organizare a migrației legale și pentru o mobilitate bine gestionată;
- ▶ Sprijinirea **diplomației UE** sub toate aspectele sale, **promovarea aspectelor internaționale ale politicilor interne ale UE** și sprijinirea **politicii comerciale** și a **cooperării economice**;
- ▶ Consolidarea parteneriatelor, promovarea dialogului politic și a răspunsurilor colective la provocările de interes global, printre care se numără și protecția mediului și combaterea schimbărilor climatice.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Pentru a asigura mai multă coerență, economii de scară, sinergii și procese mai simple, Comisia propune o simplificare strategică a instrumentelor de finanțare aferente acțiunii

externe a UE pentru perioada 2021-2027, inclusiv **integrarea Fondului european de dezvoltare în bugetul UE**, în vederea îmbunătățirii în continuare a eficacității și a eficienței.

Mai multe instrumente și modalități prevăzute în cadrul financiar multianual 2014-2020 vor fi **simplificate și integrate în Instrumentul de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională**, cu acoperire la nivel mondial: Fondul european de dezvoltare, Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare, Instrumentul european de vecinătate, Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului, Instrumentul de parteneriat, Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace, Instrumentul de cooperare pentru securitate nucleară și Regulamentul comun de punere în aplicare. Instrumentul de asistență pentru preaderare, precum și ajutorul umanitar, politica externă și de securitate comună și cooperarea cu țările și teritoriile de peste mări, inclusiv Groenlanda, vor rămâne instrumente de sine stătătoare din cauza naturii lor specifice sau a temeiurilor juridice diferite.

Instrumentul de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională va simplifica, de asemenea, actuala arhitectură a garanțiilor financiare aferente acțiunii externe, care include Fondul european pentru dezvoltare durabilă ca pilon esențial al Planului european de investiții externe, provizioanele pentru asistența macrofinanciară, mandatul de acordare a împrumuturilor externe, Fondul de garantare pentru acțiuni externe și Facilitatea pentru investiții în Africa, Caraibe și Pacific, și va stipula efectuarea unui eventual aport la capitalul băncilor de dezvoltare europene sau internaționale sau al instituțiilor financiare care ar urma să realizeze obiectivele UE în materie de acțiune externă.

Integrarea Fondului european de dezvoltare în cadrul financiar multianual va duce la o creștere a plafonului total de cheltuieli, menținând în același timp flexibilitatea existentă. Regulamentul comun de punere în aplicare, sub incidența căruia intrau șase instrumente de finanțare în temeiul cadrului financiar multianual 2014-2020, este integrat în noul Instrument de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională. Respectivele dispoziții vor continua să se aplice Instrumentului de asistență pentru preaderare.

Instrumentul de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională va avea patru componente principale și va acoperi cooperarea cu țările terțe prin intermediul unor abordări tematice și geografice și prin păstrarea flexibilității în ceea ce privește capacitatea de reacție și posibilitățile de a acționa în conformitate cu prioritățile Uniunii (în special în ceea ce privește vecinătatea, Africa, drepturile omului, stabilitatea și migrația).

Elementul central al Instrumentului de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională va fi pilonul geografic al acestuia, zonele geografice identificate fiind completate de un pilon tematic și de un pilon de reacție rapidă.

- **Pilonul geografic** („colaborarea cu partenerii”) va fi în măsură să acopere cooperarea programată cu țările din vecinătate și cu toate celelalte țări terțe (cu excepția celor care fac obiectul Instrumentului de asistență pentru preaderare și al programului de cooperare cu țările și teritoriile de peste mări, inclusiv cu Groenlanda). Acesta va consta în mai multe pachete financiare geografice cu sume minime alocate pentru fiecare pachet, cuprinzând inclusiv o importantă componentă specifică pentru vecinătate având caracteristici specifice suplimentare, precum sprijinul orientat către apropierea legislativă, relațiile bazate pe stimulente și cooperarea transfrontalieră. Alocarea de fonduri pentru programele geografice va reflecta prioritățile strategice ale UE, confirmând obiectivele strategice majore ale UE, în special în vecinătate și în Africa. Acest pilon va acoperi, de asemenea, componenta externă a programului **Erasmus+**.

- ▶ **Pilonul tematic** („realizarea obiectivelor comune”) va sprijini acțiunile ce abordează aspecte care nu pot fi incluse în pachetele financiare geografice, deoarece sunt de natură globală și/sau reprezintă inițiative politice emblematică, de exemplu cu privire la drepturile omului și democrație, organizațiile societății civile, pace și stabilitate, migrație, alte teme legate de punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă la nivel mondial, inclusiv diplomația economică și comerțul.
- ▶ **Pilonul de reacție rapidă** (cu sferă de aplicare mondială), care vizează asigurarea unei capacități de reacție rapidă pentru gestionarea crizelor și prevenirea conflictelor, consolidarea rezilienței, inclusiv crearea unei legături între ajutorul de urgență, reabilitare și dezvoltare, precum și reacția de politică externă pe termen scurt, va avea acoperire mondială (din punct de vedere politic, economic și al securității). Acest pilon va înlocui, în special, mecanismul de absorbție a șocurilor prevăzut în cadrul Fondului european de dezvoltare, articolul 3 din Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace, inclusiv partea privind consolidarea capacităților ca sprijin pentru securitate și dezvoltare, precum și anumite elemente ale Instrumentului de parteneriat. Normele și procedurile pentru acest pilon vor asigura faptul că acestea își vor păstra caracterul rapid, flexibil și reactiv.

În plus, instrumentul va include o **rezervă** de fonduri nealocate **pentru provocările și prioritățile emergente**, care va permite o reacție flexibilă la prioritățile stringente, fie ele existente sau emergente. Un obiectiv important al acestei rezerve va fi acela de a contracara presiunile migrației, permițând, în același timp, o anumită flexibilitate în cazul apariției unor evenimente neprevăzute, necesități în materie de stabilitate și noi inițiative și priorități internaționale. Această sumă nealocată va fi mobilizată pe baza unor criterii definite în regulament.

Prioritățile transversale importante, precum mediul, politicile climatice și egalitatea de gen vor fi integrate în toate componentele instrumentului. **Migrația** este o prioritate care va fi identificată și abordată la nivelul tuturor componentelor instrumentului și în cadrul diferiților piloni, inclusiv prin recurgerea la fondurile nealocate.

Flexibilitatea permisă actualmente de Fondul european de dezvoltare este integrată în Instrumentul de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională, în special în ceea ce privește posibilitatea de a reporta sumele neangajate și posibilitatea de a reutiliza sumele dezangajate.

În ceea ce privește metodele de punere în aplicare, în regulament vor fi incluse toate formele de sprijin, care vor fi acordate prin intermediul gestiunii directe sau indirecte, în funcție de programul specific care este pus în aplicare în țara sau regiunea în cauză. În conformitate cu principiile prevăzute în Consensul european privind dezvoltarea, formele de asistență cu cel mai pronunțat caracter concesional, în special granturile, vor fi direcționate acolo unde este cel mai mult nevoie de ele, în special în țările cel mai puțin dezvoltate (indiferent de localizarea lor geografică) și în țările aflate în situații de fragilitate și conflict. Cooperarea cu țările în curs de dezvoltare mai avansate se va baza în principal pe forme inovatoare de implicare, având în vedere nevoile mai reduse de forme de asistență concesionale. Caracteristicile specifice ale Instrumentului european de vecinătate vor fi menținute, în special în ceea ce privește abordarea „mai mult pentru mai mult” și diferențierea. Componenta externă a programului Erasmus+ va continua să reprezinte un instrument important pentru acțiunea externă și un pilon pentru o serie de priorități urmărite împreună cu țările partenere în ceea ce privește consolidarea sistemelor de educație, combaterea șomajului și prevenirea radicalizării. Mecanismul de execuție și normele componentei externe ale programului Erasmus+ vor fi simplificate substanțial.

De asemenea, regulamentul va sprijini **noua arhitectură de investiții externe** a UE, care va permite o mai bună îndeplinire a obiectivelor de politică ale UE în materie de acțiune externă, permițând în același timp atragerea de resurse suplimentare din sectorul privat pentru a aborda provocările în materie de dezvoltare. Va fi prevăzută acordarea de garanții financiare pentru promovarea investițiilor în țările partenere, cu un accent deosebit pe Africa, pe țările din vecinătate și, eventual, pe Balcanii de Vest. O atenție mai mare va fi acordată țărilor care se confruntă cu situații de fragilitate sau de conflict și altor regiuni cu nevoi acute în materie de infrastructură și de conectivitate. Operațiunile de finanțare mixtă și garanțiile bugetare vor fi finanțate din pilonul geografic. Setul de instrumente propus include și posibilitatea acordării unei garanții bugetare din partea UE și/sau a unui aport din partea UE la capitalul băncilor de dezvoltare sau al instituțiilor financiare europene sau internaționale, cu condiția ca acestea să îndeplinească anumite condiții legate de valoarea adăugată și de capacitatea de asumare a riscurilor și să fie ghidate de obiectivele de politică ale UE.

Provizioanele pentru **asistență macrofinanciară** vor fi acoperite tot din Instrumentul de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională, însă operațiunile specifice vor continua să fie activate pe baza unei decizii ad-hoc separate, după caz.

4. COMPLEMENTARITĂȚILE ȘI SINERGIILE CU ALTE POLITICI/ALINIAREA RESURSELOR UE CU CELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

În conformitate cu acțiunea externă și clusterelor pentru asistența de preaderare din cadrul financiar multianual, va exista o complementaritate puternică între diferitele instrumente, precum și sinergii cu politicile interne și instrumentele de politică internă relevante, în domenii precum migrația, securitatea și clima. Se va asigura, de asemenea, complementaritatea între instrumentele finanțate de la bugetul UE și propunerea de **Instrument financiar european pentru pace** (care urmează să fie instituit în afara cadrului financiar multianual), astfel încât să se garanteze că acțiunile UE sunt perfect consecvente.

Reducerea numărului de instrumente prevăzute în cadrul rubricii privind politica externă va atenua delimitările artificiale impuse în setul anterior de instrumente geografice și tematice. Aceasta va permite garantarea faptului că mixul de politici aplicat de UE în fiecare țară/regiune este adecvat, fără să existe riscul unor suprapuneri și/sau abordări inconsecvente. Vor fi simplificate, astfel, procedurile de gestionare a programelor, ceea ce va permite creșterea eficienței și a transparenței.

Interacțiunile și complementaritatea cu **ajutorul umanitar** se vor realiza prin intermediul unor programe geografice, precum și prin intermediul pilonului privind reziliența și crearea unei legături între ajutorul de urgență, reabilitare și dezvoltare, pentru a se asigura o continuitate fără sincope a activităților.

Versiunea revizuită a mecanismului de protecție civilă al Uniunii, **rescEU**, acoperă și acțiunile întreprinse în afara UE și va permite complementarități în domeniile prevenirii, pregătirii și răspunsului la dezastre naturale.

Vor fi asigurate sinergiile și coordonarea dintre activitățile de securitate din cadrul Instrumentului de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională și cele din cadrul **politicii externe și de securitate comune**, precum și din cadrul viitorului **Instrument financiar european pentru pace**, evitându-se în același timp lacunele și suprapunerile.

Cu toate că **Instrumentul de asistență pentru preaderare** urmărește obiective distincte de obiectivele celorlalte instrumente de acțiune externă, acestea sunt complementare în ceea ce

privește sprijinirea drepturilor omului și a valorilor fundamentale, precum și sprijinul în materie de securitate. Vor exista, de asemenea, sinergii la nivelul componentelor tematice ale instrumentului în ceea ce privește finanțarea acțiunilor la nivel mondial.

Cooperarea cu țările și teritoriile de peste mări, inclusiv cu Groenlanda, va genera sinergii, acestea fiind asociate în special cu acțiunile desfășurate în cadrul componentei geografice și tematice a Instrumentului de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională, în cazul în care acțiunea care urmează să fi pusă în aplicare este de natură globală, transregională sau regională.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru 2021-2027	89 500

ACȚIUNE EXTERNĂ

Ajutor umanitar

Programul de ajutor umanitar al UE oferă **asistență vitală, de urgență, persoanelor afectate de dezastre naturale sau provocate de om**, în special persoanelor celor mai vulnerabile.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

UE este recunoscută ca actor principal în domeniul asistenței umanitare, atât în ceea ce privește capacitatea sa de a acorda asistență rapidă și flexibilă pentru o gamă largă de situații de criză, cât și în virtutea influenței sale asupra stabilirii agendei politicii umanitare la nivel mondial. Datorită puterii sale financiare (UE și statele membre reprezentând, împreună, cel mai mare donator umanitar din lume) și sferei mondiale a acțiunilor sale umanitare, UE este, de asemenea, în măsură să încurajeze alți donatori umanitari să pună în aplicare strategii de ajutor umanitar eficace și principiale. Un avantaj comparativ esențial al ajutorului umanitar derivă din faptul că acesta este adesea singurul instrument al UE care poate interveni în situațiile de conflict acut sau de criză. De asemenea, grație flexibilității sale, ajutorul umanitar a produs o schimbare semnificativă pe teren în multe dintre țările afectate de criza globală a refugiaților și a migrației.

În condițiile în care resursele financiare nu sunt suficiente pentru a răspunde nevoilor tot mai mari la nivel mondial, UE este, de asemenea, în măsură să acopere lacunele existente în ceea ce privește ajutorul umanitar mondial prin satisfacerea nevoilor existente în zonele greu accesibile și prin oferirea unui răspuns nu numai în cazul crizelor umanitare cele mai mari și mai vizibile, ci și al crizelor uitate (care nu beneficiază deloc sau beneficiază într-o măsură insuficientă de ajutor internațional și de atenție politică și din partea mass-mediei). În plus, statele membre percep adesea Uniunea Europeană ca pe un donator care poate acorda asistență în situațiile de criză în care ele însele nu sunt în măsură să intervină ca entități naționale.

Statele membre beneficiază, de asemenea, de „diplomația în domeniul umanitar” a UE, care permite acordarea cu mai multă eficacitate a ajutorului umanitar. Un alt element-cheie al valorii adăugate a UE pentru statele membre rezidă în vastele cunoștințe operaționale și tehnice ale rețelei unice a UE de birouri specializate în domeniul ajutorului umanitar, răspândite în aproape 40 de țări.

2. OBIECTIVE

În conformitate cu Regulamentul privind ajutorul umanitar, care continuă să se aplice, ajutorul umanitar din partea UE este acordat direct persoanelor afectate de dezastre sau de conflicte, indiferent de rasă, etnie, religie, sex, vârstă, naționalitate sau afiliere politică, și nu trebuie să fie ghidat de considerații politice sau supus unor astfel de considerații. UE acționează pe baza principiilor umanitare internaționale ale umanității, neutralității, imparțialității și independenței. Principalele obiective sunt următoarele:

- ▶ **Furnizarea asistenței UE în funcție de necesități, în scopul salvării și protejării vieților omenești, al prevenirii și alinării suferinței umane și al protejării integrității și demnității populațiilor afectate de dezastre naturale sau de crize provocate de om, inclusiv de crize prelungite;**

- Consolidarea **rezilienței și a capacității de redresare a comunităților vulnerabile sau afectate de dezastre**, în complementaritate cu alte instrumente ale UE.

Aceste obiective contribuie la îndeplinirea obiectivelor, principiilor și acțiunilor globale ale acțiunii externe a Uniunii, astfel cum sunt definite la articolul 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Comisia pune în aplicare operațiunile de ajutor umanitar ale UE prin intermediul a peste 200 de organizații partenere, inclusiv agenții ale Organizației Națiunilor Unite, alte organizații internaționale (printre care Crucea Roșie și Semiluna Roșie) și organizații neguvernamentale. Comisia a creat o rețea permanentă de experți internaționali și locali în domeniul umanitar care lucrează în zonele de criză de pe glob. UE a jucat un rol de lider în elaborarea unor noi abordări de politică și modalități de finanțare inovatoare (de exemplu, asistența în numerar).

4. COMPLEMENTARITĂȚILE ȘI SINERGIILE CU ALTE POLITICI/ALINIAREA RESURSELOR UE CU CELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Chiar dacă activitatea UE privind **rescEU** vizează în principal acțiuni în interiorul UE, aceasta completează și asistența umanitară acordată în afara UE prin monitorizarea în timp real, prin intermediul Centrului de coordonare a răspunsului la situații de urgență, și prin mobilizarea de sprijin imediat în caz de urgență în țările terțe, cu ajutorul echipelor de experți și al echipamentelor de salvare puse la dispoziție de statele membre și de alte țări participante. Mai mult, aceasta beneficiază de flexibilitatea suplimentară asigurată de **rezerva pentru ajutoare de urgență**, un instrument special, al cărui scop este de a răspunde la situațiile de urgență și catastrofele produse atât în interiorul, cât și în afara Uniunii, în cazul în care finanțarea în temeiul programelor dedicate se dovedește insuficientă.

În numeroase situații de criză, se pune un accent puternic pe complementaritatea dintre ajutorul umanitar și ajutorul pentru dezvoltare, cu scopul de a se asigura o tranziție lină de la ajutor la dezvoltarea durabilă sprijinită de **Instrumentul de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională**.

Instrumentul de ajutor umanitar al UE are potențialul de a mobiliza finanțări din partea statelor membre prin utilizarea veniturilor alocate externe. Acest lucru poate contribui la îmbunătățirea complementarității cu resursele naționale.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru 2021-2027	11 000

ACȚIUNE EXTERNĂ

Politica externă și de securitate comună

Prin intermediul politicii externe și de securitate comună, Uniunea Europeană se poate exprima cu o singură voce cu privire la chestiunile legate de politica externă și de securitate comună. Acest fapt contribuie la menținerea păcii, la prevenirea conflictelor și la consolidarea securității internaționale. În același timp, politica externă și de securitate comună este unul dintre instrumentele principale utilizate pentru a pune în aplicare **Strategia globală pentru politica externă și de securitate a Uniunii Europene** și sprijină rolul UE ca actor global. Instrumentele de acțiune externă ale UE ar trebui să contribuie la obiectivele UE și să promoveze la nivel mondial valorile UE.

Tratatul privind Uniunea Europeană (Titlul V: Dispoziții generale privind acțiunea externă a Uniunii și dispoziții speciale privind politica externă și de securitate comună) a consolidat acest domeniu de politică prin crearea postului de **Înalt Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate** și a Serviciului European de Acțiune Externă. Politica externă și de securitate comună contribuie la apărarea valorilor, principiilor și intereselor Uniunii. Articolul 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană reflectă principiile și obiectivele care orientează acțiunea externă a Uniunii, printre acestea numărându-se democrația, statul de drept, drepturile omului și libertățile fundamentale, respectarea demnității umane, principiile egalității și solidarității, precum și respectarea principiilor Cartei Organizației Națiunilor Unite și a dreptului internațional.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Politica externă și de securitate comună asigură capacitatea Uniunii de a acționa ca actor extern în numele statelor membre și împreună cu acestea. Prin asigurarea unor acțiuni comune, UE aduce o valoare adăugată față de activitățile individuale ale statelor membre, permițând atingerea unei mase critice în ceea ce privește răspunsul la provocările mondiale. Având în vedere poziția imparțială a UE cu privire la acțiunea externă întreprinsă în numele statelor membre și împreună cu acestea, operațiunile aferente politicii externe și de securitate comună beneficiază de mai multă credibilitate și încredere în țările în care se desfășoară. Greutatea demografică și economică a Uniunii Europene și capacitatea sa de a lua decizii comune în materie de politică externă îi sporesc influența.

Activitățile individuale ale statelor membre aduc o contribuție clară la atingerea obiectivelor politicii externe și de securitate comune a UE, însă aceasta din urmă asigură masa critică necesară pentru a răspunde provocărilor globale. Responsabilitatea comună asumată de UE, combinată cu influența și efectul de levier pe care îl poate exercita asupra reformelor un actor global, precum și semnalul politic puternic pe care îl transmite un mecanism solid al UE sprijină nevoile de securitate și stabilitate ale țărilor partenere.

Mulțumită faptului că este lider în domeniul umanitar și al cooperării pentru dezvoltare, UE se află în poziția unică de a-și propaga valorile și de a răspunde provocărilor globale, inclusiv în caz de conflict, instabilitate și amenințări la adresa securității sau la adresa securității mondiale. Politica externă și de securitate comună, în sinergie cu alte instrumente de acțiune externă, contribuie la asigurarea unui cadru coerent și a mijloacelor financiare necesare pentru acțiunea externă, pe care niciun stat membru nu ar fi în măsură să le asigure pe cont propriu.

2. OBIECTIVE

Având în vedere prioritățile politice și provocările globale, acțiunile aferente politicii externe și de securitate comună vor rămâne un pilon fundamental al Strategiei globale (sau al succesorului acesteia) după 2020, sprijinind trei priorități strategice: 1) răspunsul la conflictele și crizele externe, 2) consolidarea capacităților partenerilor și 3) protejarea Uniunii și a cetățenilor săi. Pentru ca politica externă și de securitate comună să fie eficace, UE trebuie să fie pregătită să reacționeze rapid și hotărât ca răspuns la amenințările emergente la adresa intereselor sale strategice.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Impactul global și rezultatele generate de politica externă și de securitate comună au o valoare mult mai mare decât suma acțiunilor individuale care fac parte din aceasta. În special în domeniul misiunilor politicii de securitate și apărare comună, amploarea și influența acțiunilor convenite depășesc posibilitățile aflate la îndemâna unui singur stat membru. Misiunile politicii de securitate și apărare comună beneficiază, în special, de natura multinațională a UE, atât în ceea ce privește imaginea – credibilitatea UE ca actor pentru pace – cât și în ceea ce privește accesul la un grup mai mare de resurse umane și de cunoștințe de specialitate, provenind inclusiv din țările terțe interesate care participă la acțiunile desfășurate sub coordonarea UE. Acțiunile din cadrul politicii de securitate și apărare comune au contribuit în mod concret la punerea în aplicare a politicilor, prin 1) consolidarea capacităților, acordarea de sprijin și consiliere prin intermediul politicii de securitate și apărare comune, misiunile de formare civile și militare, 2) promovarea păcii și a stabilității, precum și promovarea și dezvoltarea valorilor UE prin intermediul unor reprezentanți speciali și 3) promovarea răspunsurilor multilaterale la amenințările la adresa securității, inclusiv combaterea proliferării armelor de distrugere în masă și combaterea răspândirii și traficului ilegale de alte arme convenționale. .

În plus, prin intermediul operațiunilor sale din cadrul politicii externe și de securitate comune, UE oferă finanțare pentru Colegiul European de Securitate și Apărare și pentru funcționarea secțiunilor judecătorești specializate din Kosovo. Politica externă și de securitate comună poate fi utilizată și pentru acțiuni întreprinse în temeiul articolului 28 din Tratatul privind Uniunea Europeană.

Necesitatea unui răspuns rapid și hotărât implică faptul că numeroase acțiuni din cadrul politicii externe și de securitate comune nu pot fi programate în prealabil, fiind necesar ca bugetul să includă în fiecare an o marjă suficientă pentru a se asigura un răspuns rapid în situațiile de criză.

Bugetul pentru politica externă și de securitate comună este gestionat și executat de Serviciul Instrumente de Politică Externă al Comisiei.

4. COMPLEMENTARITĂȚILE ȘI SINERGIILE CU ALTE POLITICI/ALINIAREA RESURSELOR UE CU CELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

În conformitate cu acțiunea externă și clusterelor pentru asistența de preaderare din cadrul financiar multianual, va fi asigurată o complementaritate puternică între diferitele instrumente. Va fi urmărită, în același timp, obținerea de interacțiuni și sinergii între instrumentele finanțate din bugetul UE, în special **Instrumentul de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională, Instrumentul de asistență pentru preaderare, Ajutorul**

umanitar, versiunea revizuită a **mecanismului de protecție civilă al Uniunii – rescEU** și **Instrumentul financiar european pentru pace** propus (care urmează să fie creat în afara cadrului financiar multianual, din cauza limitărilor pe care le prevede Tratatul privind Uniunea Europeană în ceea ce privește finanțarea activităților de apărare), pentru a se asigura faptul că acțiunea externă a UE este puternică și consecventă.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru 2021-2027	3 000

ACȚIUNE EXTERNĂ

**Cooperarea cu țările și teritoriile de peste mări
(inclusiv cu Groenlanda)**

Programul are ca scop **sprijinirea și consolidarea legăturilor economice, politice și culturale dintre Uniunea Europeană și cele 13 țări și teritorii de peste mări** care au legături cu Danemarca, Franța și Țările de Jos. Modalitățile programului vor ține cont de nevoile și provocările specifice ale țărilor și teritoriilor de peste mări și, în special, de situația specifică a Groenlandei.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Țările și teritoriile de peste mări, răspândite de la poli până la tropice, sunt asociate UE. Acestea joacă un rol important în calitate de avanposturi ale Uniunii în zonele unde sunt localizate, însă, în pofida acestui fapt, nu fac parte din teritoriul UE sau din piața unică a UE.

Scopul asocierii țărilor și teritoriilor de peste mări constă în promovarea dezvoltării economice și sociale a acestor țări și teritorii și în stabilirea de relații economice strânse între acestea și Uniune în ansamblul său.

Sprijinul acordat țărilor și teritoriilor de peste mări le face mai puțin dependente de UE și de statele sale membre și promovează cooperarea dintre țările respective și partenerii lor regionali, europeni și internaționali. Acest lucru permite promovarea valorilor, a culturii, a legislației și a parteneriatelor economice ale UE în întreaga lume.

2. OBIECTIVE

Obiectivul sprijinului acordat țărilor și teritoriilor de peste mări este de a **menține legăturile strânse și durabile dintre parteneri, susținând dezvoltarea durabilă a acestora și îmbunătățindu-le competitivitatea și reziliența economică.**

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Înainte, sprijinul pentru țările și teritoriile de peste mări, altele decât Groenlanda, era canalizat prin Fondul european de dezvoltare. Programele sunt implementate în mod direct de către Comisia Europeană, în principal sub formă de sprijin bugetar direct, dar și sub formă de granturi, în unele cazuri.

4. COMPLEMENTARITĂȚILE ȘI SINERGIILE CU ALTE POLITICI/ALINIAREA RESURSELOR UE CU CELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Cooperarea cu țările și teritoriile de peste mări este strâns legată de politicile naționale de sprijin din Danemarca, Franța și Țările de Jos și este coordonată cu aceste politici. În plus, vor fi exploatate sinergiile cu programele europene de dezvoltare separate pentru regiunile ultraperiferice ale UE și cu Instrumentul de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru 2021-2027	500

ASISTENȚA PENTRU PREADERARE

Instrumentul de asistență pentru preaderare

Instrumentul de asistență pentru preaderare **sprijină țările candidate și potențial candidate în eforturile lor de a îndeplini criteriile de aderare.** Acesta este poziționat în contextul Strategiei pentru Balcanii de Vest și reflectă evoluțiile în relațiile cu Turcia.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Sprijinirea extinderii UE este, prin natura sa, o sarcină care poate fi îndeplinită cel mai bine la nivelul UE. Acordarea de asistență de preaderare în temeiul unui singur instrument, pe baza unui singur set de criterii, este mai eficientă decât acordarea de asistență din mai multe surse – inclusiv din bugetele naționale ale statelor membre – în conformitate cu diferite proceduri și priorități. În plus, datorită influenței politice și efectului de levier de care se bucură, UE poate implica autoritățile naționale cu mai multă autoritate și securitate juridică decât statele membre în mod individual. Instrumentul completează politica de extindere a Uniunii prin sprijinirea reformelor politice și economice, inclusiv în ceea ce privește valorile UE și respectarea statului de drept și a funcționării corecte a instituțiilor care asigură buna gestiune financiară în țările candidate/potențial candidate, și este utilizat în mod proactiv pentru ca negocierile cu guvernele beneficiare să avanseze în direcția îndeplinirii criteriilor de la Copenhaga, precum și a condițiilor prevăzute în Acordurile de stabilizare și de asociere.

Instrumentul de asistență pentru preaderare contribuie la promovarea unor obiective europene mai largi de asigurare a stabilității, a securității și a prosperității în vecinătatea imediată a Uniunii. Proximitatea dintre statele membre și beneficiari și nevoia de coordonare aferentă asigură, de asemenea, faptul că sprijinul acordat beneficiarilor ajută Uniunea Europeană să își atingă propriile obiective în ceea ce privește creșterea economică durabilă, migrația, securitatea, aprovizionarea cu energie, transporturile, mediul și schimbările climatice.

2. OBIECTIVE

Instrumentul de asistență pentru preaderare are scopul de a **sprijini țările candidate și potențial candidate să adopte și să pună în aplicare reformele politice, instituționale, juridice, administrative, sociale și economice necesare pentru respectarea valorilor Uniunii și alinierea treptată la normele, standardele, politicile și practicile Uniunii în vederea aderării la aceasta.**

Instrumentul va fi structurat în jurul următoarelor priorități-cheie: **Statul de drept, drepturile fundamentale și migrația** – vor fi incluse aici consolidarea **cooperării în domeniul securității, lupta împotriva radicalizării și împotriva criminalității organizate**, precum și sprijinirea unei **politici integrate privind migrația, inclusiv în ceea ce privește gestionarea frontierelor; Politicile și acquis-ul UE; Dezvoltarea socioeconomică; Investițiile pentru creștere economică; Reconcilierea, relațiile de bună vecinătate și cooperarea regională și transfrontalieră.** Aceste obiective decurg din cele urmărite în cadrul programului precedent.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Va fi asigurată continuitatea cu instrumentul 2014-2020. Elementul bazat pe obținerea de performanțe solide va fi menținut, însă acesta va fi simplificat pentru a se facilita

monitorizarea și raportarea și pentru a le oferi un stimulent real beneficiarilor. Este crucial să se asigure mobilizarea rapidă și flexibilă a fondurilor, precum și mijloacele financiare necesare pentru pregătirea în vederea viitoarelor aderări, după caz, inclusiv pentru garantarea unei tranziții treptate și line de la stadiul de preaderare la cel de stat membru, astfel încât să se faciliteze creșterea capacității de absorbție necesare pentru ca țările în cauză să fie pregătite să își asume statutul de state membre.

În regulament vor fi incluse toate tipurile posibile de moduri de acordare a sprijinului (granturi, achiziții, premii, contribuții la fondurile fiduciare ale UE, sprijin bugetar, instrumente financiare și garanții bugetare). Acestea vor fi puse în aplicare prin gestiune directă, gestiune indirectă și gestiune partajată, în funcție de tipul de program și de țara parteneră.

În ceea ce privește arhitectura investițiilor, instrumentele financiare puse în aplicare în prezent în regiune vor rămâne active, având în vedere rezultatele bune obținute până în prezent.

4. COMPLEMENTARITĂȚILE ȘI SINERGIILE CU ALTE POLITICI/ALINIAREA RESURSELOR UE CU CELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Programul va urmări să asigure complementarități cu o gamă largă de programe ale Uniunii, inclusiv cu programele de politică internă (sinergii cu politicile din domeniul securității, migrației și energiei), cu **Instrumentul de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională**, precum și cu componenta de investiții și va sprijini componenta externă a programului **Erasmus+**. Țările beneficiare vor profita în continuare de programe tematice, în special în domeniul drepturilor omului. Vor continua să existe sinergii cu **politica de coeziune** și cu **politica agricolă comună** în ceea ce privește pregătirea țărilor beneficiare pentru a absorbi și gestiona finanțarea acordată în viitor de Uniune.

Trebuie să fie menținută coerența dintre **Fondul InvestEU**, noul instrument de investiții unic pentru politicile interne ale UE, și Instrumentul de asistență pentru preaderare, astfel încât să se asigure accesul potențial al țărilor aflate în faza de preaderare la noul fond. Majorarea necesară a investițiilor va fi acoperită în cea mai mare parte prin **Fondul european pentru dezvoltare durabilă+**, care va fi integrat în Instrumentul de vecinătate, dezvoltare și cooperare internațională. Acest lucru va permite economii de scară importante, inclusiv posibilitatea de a extinde operațiunile desfășurate în Balcanii de Vest, în funcție de necesități.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru 2021-2027	14 500

INSTRUMENTE ÎN AFARA PLAFOANELOR DIN CADRUL FINANCIAR MULTIANUAL

INSTRUMENTE SPECIALE

Rezerva pentru ajutoare de urgență

Rezerva pentru ajutoare de urgență este un **instrument care furnizează fonduri suplimentare pentru o serie de programe sectoriale atunci când apare o criză**, atât în interiorul, cât și în afara UE.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Capacitatea de reacție a bugetului UE este din ce în ce mai solicitată în condiții de instabilitate geopolitică și internă care ocazionează necesități neprogramabile în materie de cheltuieli. Cu toate că o serie de programe cu sferă de acoperire atât în interiorul, cât și în afara UE cuprind provizioane specifice menite să acopere măsuri de urgență, este posibil ca fondurile disponibile să fie epuizate rapid și să devină necesare completări, uneori într-un interval de timp foarte scurt. De exemplu, resursele disponibile pentru asistența de urgență în cadrul Fondului pentru azil, migrație și integrare și al Fondului pentru securitate internă nu au fost suficiente pentru a satisface toate solicitările adresate de statele membre în fața crizei migrației și a crizei securității care au început în 2015. În mod similar, programul „Produse alimentare și hrană pentru animale” s-a dovedit a fi în mare măsură insuficient pentru a satisface solicitările adresate de statele membre afectate de criza gripei aviare în 2016 și 2017. În consecință, pentru a acoperi lacunele au trebuit să fie realocate fonduri prevăzute în cadrul altor programe și să fie mobilizate o serie de mecanisme de flexibilitate.

Dezastrele pe scară largă, fie că sunt naturale sau provocate de om, pot depăși capacitățile unui singur stat membru și au o componentă transnațională distinctă. Ca urmare a schimbărilor climaterice sau a riscurilor nou-apărute, dezastrele de o asemenea amploare sunt tot mai răspândite și mai violente, iar consecințele economice, ecologice și sociale ale acestora sunt tot mai numeroase. Se impune, așadar, intensificarea capacității de reacție a UE, în conformitate cu următoarele principii:

- ▶ Un cadru juridic flexibil, care să permită intervenția bugetului UE într-o gamă largă de situații de criză, chiar și în domenii care nu sunt în mod tradițional considerate ca prezentând un risc ridicat. În cadrul programelor de cheltuieli relevante ar trebui să fie prevăzute provizioane adecvate pentru răspunsul în caz de urgență, care să permită declanșarea acțiunii la nivelul UE de îndată ce are loc o situație de urgență.
- ▶ Asigurarea unui nivel de finanțare suficient, în caz de necesitate: crizele majore nu pot fi prevăzute și este esențial să existe o rezervă bugetară din care să poată fi puse la dispoziție resurse suplimentare în cel mai scurt timp.

2. OBIECTIVE

Dintre instrumentele speciale care pot fi mobilizate peste plafoanele prevăzute în cadrul financiar multianual, rezerva pentru ajutoare de urgență este special concepută pentru a furniza **suplimentări în caz de criză**. Aceasta reprezintă o sumă anuală cu titlu provizoriu, în

plus față de plafoane, care poate fi adăugată la bugetul unui anumit program în termen de câteva săptămâni pentru a acoperi **evenimentele neprevăzute**.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Domeniul de aplicare al rezervei pentru ajutoare de urgență va fi extins pentru a cuprinde și operațiunile din interiorul UE, permițând astfel utilizarea procedurilor existente și optimizarea alocării bugetare. Se va asigura astfel un mecanism comun pentru consolidarea din punct de vedere financiar a măsurilor luate de UE ca răspuns la toate tipurile de crize (dezastre naturale, crize de mediu, urgențe umanitare, epidemii etc.) și în toate regiunile geografice.

Pentru a se evita concurența și a se asigura o abordare echitabilă în materie de nevoi urgente, atât în ceea ce privește dimensiunea internă, cât și în ceea ce privește dimensiunea externă se va aplica un plafon temporar de 50 % pentru primele 9 luni ale anului. În plus, un quantum de 25 % din plafonul anual va rămâne disponibil pentru ultimul trimestru al anului, pentru a se asigura că există fonduri disponibile și pentru situațiile apărute către sfârșitul exercițiului financiar.

Actualul proces de mobilizare a rezervei pentru ajutoare de urgență este armonios și îndelung testat, iar principalele sale caracteristici vor fi menținute:

- ▶ În calitate de instrument special conceput pentru a răspunde unor evenimente și nevoi de finanțare neprevăzute, rezerva va fi mobilizată pentru a acoperi quantumurile care depășesc plafoanele prevăzute în cadrul financiar multianual;
- ▶ Rezerva este înscrisă în buget ca provizion și este mobilizată în comun de către Parlamentul European și Consiliu printr-un transfer efectuat în conformitate cu Regulamentul financiar;
- ▶ Pentru a valorifica la maximum capacitatea rezervei, sumele neutilizate pot fi transferate pentru a fi folosite în anul următor.

Pentru a valorifica la maximum capacitatea de răspuns a bugetului UE, vor fi prevăzute norme comune pentru utilizarea rezervei în cadrul tuturor programelor și liniilor bugetare pentru care este deschisă. Aceasta implică faptul că nu se va recurge la alocare sau utilizare prioritară, de exemplu pentru crizele interne în locul celor externe sau pentru anumite domenii de politică individuale.

În anii excepționali, în care este epuizat întregul quantum anual al rezervei, nevoile suplimentare ar putea fi acoperite în continuare prin alte mecanisme de flexibilitate (cum ar fi Instrumentul de flexibilitate sau marja pentru situații neprevăzute), deși acest lucru ar presupune o procedură de mobilizare mai anevoioasă (și anume rectificarea bugetului).

4. COMPLEMENTARITĂȚILE ȘI SINERGIILE CU ALTE POLITICI/ALINIAREA RESURSELOR UE CU CELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Rezerva pentru ajutoare de urgență va aborda situațiile extraordinare, care nu pot fi rezolvate cu ajutorul finanțării de urgență acordate în cadrul programelor specifice. De exemplu, rezerva nu vizează abordarea consecințelor crizelor legate de piață care afectează producția sau distribuția agricolă.

Celălalt instrument special asociat răspunsului în situații de criză este **Fondul de solidaritate al UE**. Acesta este limitat, la rândul său, de un plafon anual, însă are o natură foarte diferită în comparație cu rezerva. Sprijinul din Fondul de solidaritate îi este acordat unui stat membru ca expresie a solidarității UE cu eforturile sale de a face față efectelor provocate de un dezastru natural major. Acesta ia forma unui grant, asigurând rambursarea parțială a costurilor suportate de statul membru pentru eforturile de redresare și reconstrucție în urma unui dezastru, fără să existe activități concrete gestionate la nivelul UE și fără să fie implicate programele de finanțare.

CUANTUMUL MAXIM ANUAL PROPUȘ

<i>Cifre în prețuri din 2018</i>	<i>Milioane EUR</i>
Cuantumul maxim anual	600

Fondul de solidaritate al Uniunii Europene

Fondul de solidaritate al Uniunii Europene este un instrument de solidaritate care oferă, la cererea unui stat membru sau a unei țări aflate în negocieri de aderare cu Uniunea, un răspuns în caz de **dezastre naturale grave** și care exprimă solidaritatea europeană cu regiunile afectate de dezastre, prin reducerea costurilor intervenției naționale.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Solidaritatea între statele membre este unul dintre principiile fondatoare ale Uniunii, iar Fondul de solidaritate al UE ilustrează clar acest principiu. Fondul se bucură de o foarte mare vizibilitate în rândul cetățenilor. Întrucât dezastrele naturale riscă să devină mai frecvente și mai intense ca urmare a schimbărilor climaterice, acest instrument special, situat în afara cadrului financiar multianual, contribuie inclusiv la atenuarea efectelor negative ale schimbărilor climatice.

Datorită impactului său punctual, acesta vine în completarea intervențiilor programelor multianuale care sunt axate pe prioritățile de investiții pe termen mediu și poate contribui, de asemenea, la surmontarea complexității care ar putea rezulta din coordonarea interregională în cazul în care dezastrul ar afecta mai multe regiuni.

2. OBIECTIVE

Fondul de solidaritate al UE oferă o contribuție financiară la acoperirea **costurilor operațiunilor de urgență și de recuperare** suportate din bugetele publice ale statelor eligibile. Acesta intervine prin intermediul rambursărilor, oferind sprijin bugetar pentru a **reface infrastructurile esențiale**, a acorda asistență populației prin furnizarea de **spații de cazare temporară și finanțarea serviciilor de salvare**, a securiza **infrastructurile de prevenție** și a **proteja patrimoniul cultural**, precum și pentru a participa la **curățarea zonelor sinistrate**, inclusiv a zonelor naturale.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Având în vedere natura intervențiilor, mecanismul de execuție al fondului este simplu și axat pe rezultate. **Flexibilitatea** care permitea reportarea sumelor necheltuite din anul precedent va fi menținută, fiind prevăzută, în același timp, posibilitatea efectuării unor plăți în avans mai mari.

4. COMPLEMENTARITĂȚILE ȘI SINERGILE CU ALTE POLITICI/ALINIAREA RESURSELOR UE CU CELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Revizuirea din 2014 a accentuat legătura cu politicile de reducere a riscului de dezastre și a creat un stimulent pentru ca statele membre să își intensifice investițiile în **fondurile structurale și de investiții europene**, care sprijină prevenirea, adaptarea la schimbările climatice și consolidarea rezilienței la dezastre.

Întrucât Fondul de solidaritate al UE intervine *ex post*, acesta este complementar cu **rescEU** și cu alte instrumente de urgență care intervin imediat în cazul producerii unor dezastre naturale sau provocate de om.

5. CUANTUMUL MAXIM ANUAL PROPUȘ

<i>Cifre în prețuri din 2018</i>	<i>Milioane EUR</i>
Cuantumul maxim anual	600

Fondul european de ajustare la globalizare

Fondul european de ajustare la globalizare este un instrument de solidaritate și ajutor de urgență care oferă **asistență punctuală lucrătorilor disponibilizați în contextul unui număr semnificativ de concedieri neașteptate cauzate de efectele adverse ale schimbărilor economice.**

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

Venind în completarea măsurilor de reziliență naționale obișnuite (de șomaj, sociale) și a intervențiilor structurale din Fondul social european, măsurile din cadrul Fondului european de ajustare la globalizare sporesc numărul și diversitatea serviciilor oferite, dar și nivelul de intensitate al acestora.

Grație acestui impact punctual, Fondul european de ajustare la globalizare completează intervenția programelor multianuale finanțate de UE care se concentrează pe prioritățile pe termen mediu și poate contribui, de asemenea, la surmontarea complexității pe care o presupune coordonarea interservicii la nivel național/regional, în condițiile în care concedierile colective pe scară largă pot necesita măsuri combinate.

În sfârșit, Fondul european de ajustare la globalizare contribuie și la punerea în aplicare directă a unor principii ale Pilonului european al drepturilor sociale, cum ar fi formarea și învățarea pe tot parcursul vieții sau oferirea de sprijin activ pentru ocuparea forței de muncă.

2. OBIECTIVE

Începând din 2021, Fondul european de ajustare la globalizare va sprijini lucrătorii vizați de o gamă mai extinsă de schimbări care conduc la concedieri masive pe scară largă (globalizarea, crizele, evoluțiile tehnologice etc.).

În acest sens, măsurile vor avea ca obiectiv: (i) acordarea de **sprijin personalizat pentru a facilita reintegrarea pe piața muncii**, (ii) prioritizarea dobândirii de **competențe digitale** și (iii) **sprijinirea mobilității**, ori de câte ori este relevant.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Pentru a corespunde mai bine funcției sale specifice de instrument de urgență, mobilizarea Fondului european de ajustare la globalizare va fi îmbunătățită sub două aspecte: (i) **o sferă mai largă a intervențiilor** pe baza unor criterii de intervenție extinse (evoluțiile tehnologice, de exemplu) și (ii) simplificări procedurale, cum ar fi înlesnirea procesului de depunere a solicitărilor sau furnizarea de asistență tehnică pentru a facilita accesul la finanțare.

4. COMPLEMENTARITĂȚILE ȘI SINERGIILE CU ALTE POLITICI/ALINIAREA RESURSELOR UE CU CELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Ratele de cofinanțare vor fi aliniate la ratele utilizate în cadrul **politicii de coeziune.**

5. CUANTUMUL MAXIM ANUAL PROPUȘ

<i>Cifre în prețuri din 2018</i>	<i>Milioane EUR</i>
Cuquantumul maxim anual	200

Instrumentul financiar european pentru pace

Scopul Instrumentului financiar european pentru pace este de a finanța costurile comune ale operațiilor militare din cadrul politicii de securitate și apărare comune, de a contribui la finanțarea operațiilor militare de sprijinire a păcii desfășurate sub coordonarea altor actori internaționali și de a acorda sprijin forțelor armate ale statelor terțe pentru a preveni conflictele, a consolida pacea și a întări securitatea internațională.

1. VALOAREA ADĂUGATĂ EUROPEANĂ

UE este recunoscută ca un actor credibil la nivel mondial. Acest fapt îi conferă un avantaj concurențial în ceea ce privește prevenirea conflictelor și menținerea păcii. Intervențiile UE în aceste domenii pot lua diferite forme, de la acordarea de sprijin pentru operațiile de menținere a păcii întreprinse de țări terțe sau de organizații internaționale (cum ar fi cele din cadrul Instrumentului financiar pentru pace în Africa) până la sprijinul direct acordat capacităților partenerilor și la desfășurarea de trupe pentru operațiile din cadrul politicii externe și de apărare comune. Capacitatea UE de a contribui la prevenirea crizelor, la restaurarea păcii și a ordinii publice sau la stabilizarea țărilor sau a regiunilor care se confruntă cu conflicte sau tulburări este esențială. Aceasta nu servește doar la protejarea UE și a cetățenilor săi, ci și la stabilizarea țărilor, la favorizarea dezvoltării și la prevenirea strămutărilor masive de persoane.

UE s-a implicat în operații de pace sau a acordat sprijin pentru astfel de operații, inclusiv prin desfășurarea de forțe militare ale UE în diferite locuri, inclusiv în Africa, în Orientul Mijlociu și în Balcanii de Vest. Aceste operații au demonstrat valoarea adăugată a unei dimensiuni europene, care le permite statelor membre participante să pună în comun resurse, să împartă costurile și să demonstreze o implicare europeană veritabilă pe teren. Cu toate acestea, în ultimii ani, numărul provocărilor la adresa securității și a stabilității în vecinătatea noastră și dincolo de aceasta a crescut – la fel și solicitările privind menținerea păcii.

Această situație impune asumarea unui angajament mai ferm din partea UE de a răspunde la conflictele și crizele externe, prin acțiuni de menținere a păcii și de gestionare a conflictelor. Acest lucru se realizează într-un mod mai eficient și mai eficace la nivelul UE. Foarte puține state membre au suficiente resurse pentru a sprijini sau desfășura pe cont propriu operații militare eficace; în același timp, nu ar trebui să existe așteptarea ca statele membre care sunt capabile să facă acest lucru să suporte întregul cost al unor operații de care beneficiază UE în ansamblul său. Solidaritatea dintre statele membre și punerea în comun a resurselor sunt, prin urmare, esențiale. În plus, implicarea la nivelul UE poate facilita cooperarea cu organizațiile internaționale și regionale și cu țările din întreaga lume, prin intermediul rețelei de delegații ale UE. Puține state membre pot oferi o astfel de rază de acțiune.

2. OBIECTIVE

Obiectivul acestui instrument este de a permite UE să se implice mai mult și să acționeze mai rapid pentru **a preveni conflictele, a promova securitatea umană, a aborda instabilitatea și a depune eforturi pentru o lume mai sigură, utilizând inclusiv mijloace militare și de apărare, dacă este necesar.**

Tratatul privind Uniunea Europeană nu permite finanțarea din bugetul UE a operațiilor din cadrul politicii externe și de securitate comune care au implicații militare sau în domeniul apărării. Prin urmare, obiectivul principal al instrumentului va fi acela de a realiza activitățile din cadrul politicii externe și de securitate a UE care au implicații militare și/sau în domeniul apărării și nu pot fi finanțate din bugetul UE. Cu excepția cazului în care Consiliul decide altfel, acțiunile întreprinse în cadrul politicii externe și de securitate comune care pot fi finanțate din bugetul UE trebuie să fie finanțate în continuare din bugetul UE. Punerea în aplicare a instrumentului va necesita asigurarea consecvenței și a coerenței depline cu bugetul UE la fiecare nivel de funcționare a acestuia.

Instrumentul financiar european pentru pace este un nou instrument unic extrabugetar. Acesta va cuprinde sprijin care, în conformitate cu cadrul financiar multianual 2014-2020, este parțial reglementat de **Instrumentul financiar pentru pace în Africa** (finanțat din Fondul european de dezvoltare, care este extrabugetar) și de **mecanismul Atena**. Operațiile militare din cadrul politicii de securitate și apărare comune sunt finanțate în afara bugetului UE, în principal de către statele membre participante, în timp ce un procentaj limitat din costurile comune este finanțat prin intermediul mecanismului Athena.

Până în prezent, mecanismele de finanțare existente, cu toate că aduc o valoare adăugată clară, au răspuns numai parțial așteptărilor partenerilor și necesității de a asigura stabilitatea externă a UE, având în vedere provocările externe fără precedent. Instrumentul urmărește, prin urmare:

1. să îmbunătățească finanțarea acordată pentru **operații militare în cadrul politicii de securitate și de apărare comune**, care ar trebui să devină mai flexibilă și mai eficientă;
2. să extindă sfera de aplicare a **sprijinului acordat de UE operațiilor militare de pace** desfășurate sub coordonarea unor țări terțe și organizații internaționale din întreaga lume și să dezvolte capacitățile militare ale țărilor terțe și ale organizațiilor internaționale în scopul de a preveni conflictele, de a consolida pacea și de a întări securitatea internațională;
3. să faciliteze finanțarea **altor acțiuni operaționale din cadrul politicii externe și de securitate comune care au implicații militare sau în domeniul apărării**, în cazul în care Consiliul decide acest lucru.

Instrumentul va fi instituit printr-o decizie a Consiliului în cadrul politicii externe și de securitate comune. Deoarece instrumentul face parte din politica externă și de securitate comună, implementarea acestuia va fi asigurată de Înalțul Reprezentant. În ceea ce privește implementarea financiară a instrumentului în conformitate cu Regulamentul financiar, Înalțul Reprezentant va fi asistat de Serviciul Instrumente de Politică Externă al Comisiei.

3. PUNERE ÎN APLICARE ȘI SIMPLIFICARE

Instrumentul va fi finanțat prin contribuții anuale din partea statelor membre determinate cu ajutorul unei chei de contribuție bazate pe venitul național brut. Acest lucru va spori flexibilitatea și capacitatea de reacție la crize, utilizând experiența desprinsă din actualele instrumente și mecanisme. Se va asigura astfel disponibilitatea permanentă a fondurilor UE, ceea ce va permite un răspuns rapid la crize și alte solicitări urgente. În același timp, se va facilita furnizarea de pachete integrate cuprinzând misiuni de instruire militară, echipamente și sprijin militar oferite de UE. Instrumentul financiar european pentru pace este conceput într-un mod eficient și flexibil, ținând cont de natura diferită a activităților sale. Rolul important al partenerilor va fi reflectat în mod clar.

4. COMPLEMENTARITĂȚILE ȘI SINERGIILE CU ALTE POLITICI/ALINIAREA RESURSELOR UE CU CELE NAȚIONALE ȘI REGIONALE

Instrumentul va fi reglementat de principiile coerenței și complementarității, asigurându-se deplina consecvență și sinergia cu instrumentele și măsurile de acțiune externă din cadrul bugetului UE, în special cu politica externă și de securitate comună, cu instrumentele de consolidare a capacităților pentru securitate și dezvoltare și cu alte forme de asistență și acțiuni legate de securitate prevăzute în cadrul obiectivelor de securitate și pace ale politicilor de vecinătate și de dezvoltare ale UE. Flexibilitatea și capacitatea de reacție vor asigura faptul că sprijinul este disponibil în timp util și răspunde necesităților militare externe, astfel cum s-a convenit. Va fi asigurată, de asemenea, simplificarea și raționalizarea surselor și structurilor de finanțare. Instrumentul va face obiectul unei puternice orientări politice, pentru a se asigura eficacitatea și coerența acestuia cu abordarea globală a UE în materie de politică externă.

Instrumentul reflectă necesitatea de a da expresie rolului UE în domeniul apărării, dar se distinge în mod clar de Fondul european de apărare, al cărui scop este de a completa și amplifica investițiile naționale în cercetarea și dezvoltarea industrială în domeniul apărării. Cu toate acestea, Fondul european de apărare are potențialul de a oferi un impuls semnificativ autonomiei strategice a UE și competitivității industriei europene a apărării, permițând astfel UE, în mod indirect, să sprijine mai eficient operațiunile militare de menținere a păcii în străinătate.

5. ALOCAREA BUGETARĂ PROPUȘĂ PENTRU PERIOADA 2021-2027

Instrumentul financiar european pentru pace este un instrument „extrabugetar”.

<i>Cifre în prețuri curente</i>	<i>Milioane EUR</i>
Pachetul financiar total pentru 2021-2027	10 500